

31/387

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ నెవ్వుంబరు నెల 23-వ తేది గురువారము

No 148

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనాథాచార్యుల భారతపదమాస బహుళ ద్వితియ.

సంచిక ౧౪౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిముందు

గొప్ప గొప్పవారితే తలకుచేలు యోగ్యతావస్త్రములు పొందియున్నది. సంవభాష ఏటి చూచి కొనిక వివరముగలుగదు.

అమృతాంజనము న క ల వి ధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుబొట్ట కాపును,
కార్యపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబొగ్గొట్టును
జెనుకుల భేదించును వాపుల మాపుమాపును.

ఈమందును దుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

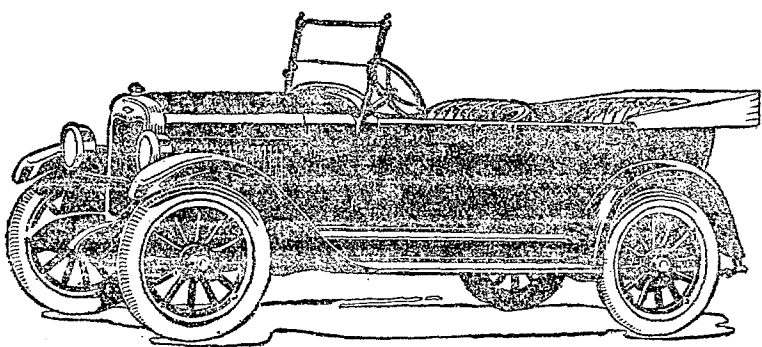

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విజేతములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్క-నిడబ్బితో నహ సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0 దబన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనందీప్తి, 6, 7 తంబుళట్టివీది, మ ద్రాసు లేక, 249 వైరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

మీయొక్క కొర్రెను ధృఢపరపవలెనన్న

చివర్ లెట్టు కారు నే కోరుకొనుదు.

ధరలు మొదలు ర్పు 2,850 యక్. డి. ఆర్. మ ద్రాసు.

తక్కువ ధరగల కారు లన్నిటిలోను యిప్పటి
కొత్త చివర్ లెట్టు కారుయొక్క అధిక్యతను
ప్రస్తుతమునో పానికున్న అసాధారణ ప్రజా
ప్రీతియే చాటుచున్నది.

for Economical Transportation

దక్షిణదేశమునకు ఫోర్ యేజంట్లు:

సింపున్ అండు కంవెని, లిమిటెడ్.,

మ ద రాసు

ఉదకమండలము.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వేంపెనీ కలిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

బ్రాడ్ గేజ్ బండ్ల రాకపోకలు

1926-వ సంవత్సరము అక్టోబరు 1-వ తేదీనుండి ఈ రైల్వేకు సంబంధించిన బ్రాడ్ గేజ్ సెక్స్ నమూనాగా బోవు బండ్ల రాకపోకలందు కొన్ని మార్పులు చేయబడును. ఈ దిగువ తెలుపబడిన మార్పులను ముఖ్యముగా గమనింపవలెను

(ఎ) మదరాసు - జోలార్పేట - బెంగళూరు సర్వీసు

నెం 15 రు బెంగళూరు ప్యాసంజరు మదరాసునుండి బయలుదేరుట ఉదయం గం 6-35 బెంగళూరు చేరుట రాత్రి 7-25	
నెం 28 రు ,, ఎక్స్ ప్రెస్సు ,, ,, పగలు ,, 12-45 ,, ,, ,, 8-20	
నెం 11 రు జోలార్పేట ప్యాసంజరు ,, ,, ,, ,, 12-55 జోలార్పేట ,, ,, 8-25	
నెం 8 రు మెట్టుపాళయం మెయిలు ,, ,, రాత్రి ,, 7-40 ,, ,, ,, 12-5	
నెం 18 రు క్రొత్తమంగళూరు ,, ,, ,, ,, 9-30 ,, ,, ,, 2-22	
నెం 7 రు బెంగళూరు ,, ,, ,, ,, 8-40 బెంగళూరునీటి ఉదయం 6-50	
నెం 19 రు ,, ప్యాసంజరు ,, ,, ,, 9-40 ,, ,, పగలు 10-25	
నెం 8 రు ,, మెయిలు బెంగళూరునీటి నుండి ,, ,, ,, 8-40 మదరాసు ,, ఉదయం 6-30	
నెం 18 రు అక్కిణిము ప్యాసంజరు అక్కిణిము నుండి ,, ఉదయం ,, 7-50 ,, ,, ,, 9-45	
నెం 14 రు క్రొత్తమంగళూరు మెయిలు జోలార్పేటనుండి ,, ,, ,, 4-50 ,, ,, ,, 10-10	
నెం 12 రు జోలార్పేట ప్యాసంజరు ,, ,, ,, ,, 6-0 ,, ,, పగలు 2-10	
నెం 20 రు బెంగళూరు ,, బెంగళూరునీటి నుండి ,, సాయంత్రము 5-25 ,, ,, ఉదయం 8-30	
నెం 16 రు ,, ,, ,, ,, ఉదయం ,, 8-35 ,, ,, రాత్రి 8-50	
నెం 24 రు బెంగళూరు ఎక్స్ ప్రెస్సు బెంగళూరునీటి నుండి ,, ,, ,, 7-25 ,, ,, పగలు 2-35	
,, ,, ,, కంటోన్ మెంటు నుండి ,, ,, ,, 7-45 ,, ,, ,, 2-35	

నెం 16 రు బెంగళూరు ప్యాసంజరు సెవ్వాపేట రోడ్డు, తిన్ననూరు, అంబత్తూరు, స్టేషనులవద్ద కూడ ఇకమునుపు ఆగదు.

నెం 100 రు తిరువళ్ళూరు లోకలు తిరువళ్ళూరునుండి సాయంత్రము 6-45 నిమిషములకు బయలుదేరి మదరాసు నెం 100 ప్యాసంజరు రాత్రి గం|| 8-20 నిమిషములకు చేరును.

నెం 129 రు ఒక క్రొత్త లోకలు బండి మదరాసు నెం 100 ప్యాసంజరు నుండి రాత్రి గం|| 9-20 ని|| బయలుదేరి రాయచూరు పోవును.

(బి) మదరాసు - రైచూరు సర్వీసు

నెం 91 రు బొంబాయి ఫాస్టు ప్యాసంజరు మదరాసునుండి బయలుదేరుట ఉదయం 7-5 ని రైచూరు చేరుట రాత్రి 12-40 ని	
నెం 25 రు రైచూరు ప్యాసంజరు ,, ,, ,, 8-40 ,, ఉదయం 9-0	
నెం 5 రు బొంబాయి మెయిలు ,, ,, రాత్రి 9-5 ,, పగలు 10-50	
నెం 37 రు రేణిగుంట ప్యాసంజరు ,, ,, సాయం 6-20 రేణిగుంట చేరుట రాత్రి 11-20	

నెం 37 రు ప్యాసంజరు కొరటూరు, పట్టాభిరామ్, సెవ్వాపేట స్టేషనులవద్ద ఆగదు.
నెం 22 రు బొంబాయి ఫాస్టు ప్యాసంజరు రైచూరునుండి బయలుదేరుట రాత్రి 4-25 ని|| మదరాసు చేరుట రాత్రి 9-30 ని||
నెం 6 రు బొంబాయి మెయిలు ,, ,, సాయం|| 4-55 ,, ,, ఉదయం 7-35

(సి) మదరాసు - వాల్తేరు సర్వీసు

నెం 27 రు రాజమండ్రి ప్యాసంజరు గూడూరునుండి బయలుదేరుట ఉదయం 6-50 ని రాజమండ్రి చేరుట రాత్రి 11-10 ని	
నెం 31 రు వాల్తేరు ,, మదరాసునుండి ,, ,, 8-30 వాల్తేరు ,, పగలు 11-30	

నెం 31 రు ప్యాసంజరు అనుపంబట్టు, కవరపేట, ఎలావూరు స్టేషనులవద్ద ఆగదు.
నెం 9 రు కాకినాడ ఫాస్టు ప్యాసంజరు మదరాసునుండి బయలుదేరుట రాత్రి 8-50 ని|| కాకినాడ చేరుట రాత్రి 7-30 ని||
నెం 30 రు కావలి ప్యాసంజరు కావలినుండి ,, ఉదయం 7-50 గూడూరు ,, పగలు 10-35
నెం 28 రు రాజమండ్రి ప్యాసంజరు రాజమండ్రి నుండి ,, ,, 5-40 ,, ,, రాత్రి 8-25
నెం 34 రు కాకినాడ ,, కాకినాడునుండి ,, ,, 5-55 రాజమండ్రి ,, ఉదయం 8-0
రాజమండ్రినుండి ,, ,, 8-10 బెజవాడ ,, పగలు 1-50

ప్రస్తుతము రాజమండ్రినుండి పగలు 8 గం|| 40 నిమిషములకు బయలుదేరి బెజవాడకు పోవుచున్న నెం 40 రు ప్యాసంజరు రద్దు చేయబడును.

నెం 1, 2 రుల మెయిలులు, నెం 32 అందు 10 రుల ప్యాసంజరులు కాలహరిమితి మార్చబడినది.

(డి) లోకలు అందు బ్రాంచి లైను సర్వీసు

బాణిపేట, మారికుప్పయ, కాకినాడ స్టేషనులమీదను, గుంటూరు, కేపల్లె, బ్రాండ్లైనులమీదను, మదరాసుకు చుట్టుప్రక్కల స్టేషనులమీదను పోవుచున్న బండ్ల కాలహరిమితి ముఖ్యమైనవిగా బోవు బండ్ల కాలహరిమితికి అనుకూలముగా నుండునట్లు స్వల్పముగా మార్చుచేయబడినది. లైన్ లోనే ప్రతిస్టేషనునందును అనుకూలమునకు దొరకు గట్టి కాలహరిమితి పట్టికయందు పూర్తివివరములను చూచుకొనవచ్చును.

జి. టి. యం. ఆఫీసు
పార్కు లాను, మదరాసు
14-9-26

హెచ్. డి. సిక్లెర్,
ఆక్టింగు జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు.

మితవాద ప్రముఖుని మరణము

కీ. శే. సమరతుగారి జీవితచరిత్ర

(ఇండియా కాన్ఫెరెన్స్ సభ్యులుగనున్న యన్. యం. సమరతుగారు 18 వ తేదీన లండనులో మరణించిరి. సంగ్రహముగ వారి జీవితచరిత్రను ఈ దిగువ ప్రకటింపబడుచున్నది.)

కీ. శే. సమరతుగారు యన్. యం. సమరతుగారు బొంబాయి రాష్ట్రపు ప్రజాపితా జీవితమున కడచిన 80 సంవత్సరములు ఆ గౌరవము పొందియుండిరి. వీరు డెక్కను కళాశాలయందు విద్యనభ్యసించి పట్టభద్రులైరి. విద్యార్థిదశయందే వీరు ప్రజాపితా జీవితమునకు తగు అర్హతలను సంపాదించుకొనుచుండిరి. 1896 సంవత్సరమున వీరు బొంబాయి హైకోర్టులో ప్రిడెంటు చేరిరి. 1918 సంవత్సరమువరకు ఆఫ్ఫిలిట్సు సైదుగందు మంచి ప్రాక్టీసు కలిగియుండిరి. పిమ్మట సర్ నవాబ్ సేఫ్ నవాబ్ గారితో కలిసి న్యాయవాదివృత్తియందు గొప్పకీర్తి గడించిరి. పశ్చిమ భారత న్యాయవాదుల సంఘమునకు వీరు కార్యదర్శిగ నుండిరి.

రాజకీయరంగమున కూడ వీరు అగ్రస్థానము నాక్రమించుకొనియుండిరి. కర్ణాటక వదలకనే వీరు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఇండియా పత్రికకు సంపాదకులుగ కొంతకాలము పనిచేసిరి. పిమ్మట బెహరాంజీ చులబాతిగారిచే స్థాపించబడిన ఇండియన్ స్పెక్టేటరు పత్రికకు సంపాదకులుగ నుండిరి. కొంతకాలము బొంబాయి క్రానికలు పత్రికకు సంపాదకులుగ కూడ నుండిరి. సర్ ఫిరోజీషా మెహతాగారితో కలిసి కాంగ్రెసు విషయములందు అధికమున క్రేడెన్షియస్ గానుండిరి. మారత కాంగ్రెసు సమయమునను తిరునెలకము కాంగ్రెసు నిర్వాహమును తయారుచేయు విషయములందును వీరు యెక్కువగ పనిచేసియుండిరి. బొంబాయి రాజధానిసంఘము, బొంబాయి రాష్ట్రీయ సంఘమునకును వీరు కొంతకాలము కార్యదర్శులుగ నుండిరి.

1918 సంవత్సరమున బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయపు ప్రతినిధిగ బొంబాయి రాష్ట్రీయశాసనసభ ప్రవేశించిరి. కాంగ్రెసు లీగ్ స్క్రీము తయారుచేయుటయందు యెక్కువగ పాటుపడిరి. 1917 సంవత్సరము మొదలు మాంటూన్ చెలమ్మసభ్యుల సంస్కరణముల విషయమై యెక్కువ అభిమానము చూపుచు అవి విజయముగ కొనసాగవలయునని ఉత్సాహపడుచుండిరి. కాని ఈ సంస్కరణములను తిలకించి అవి బెహరాంజీగారి ఆశయాలను సమర్థించునదిగా నుండవలెనని భావించిరి. 1918 సంవత్సరమున బొంబాయిలో జరిగిన మితవాద మహాసభ సమావేశములలో వీరే ప్రముఖులని చెప్పవచ్చును. మితవాద సంఘమునకు వీరే ప్రాణముగ నుండిరి. జాయింటు కమిటీయందు పాత్యుమిచ్చుటకై మితవాదుల రాయబార మేర్పరచు విషయమునందు వీరే యెక్కువ బాధ్యత వహించిరి.

1919-వ సంవత్సరమున భారతీయ సభ్యుడగు వీరు ఇండియా ప్రభుత్వమువారితో నియమింపబడిరి. సరిహద్దుల రాష్ట్రపు ఉపసంఘము నివేదికమున వీరు భిన్నాభిప్రాయములను తెలిపిరి. వీరి ఆభిప్రాయములే అఖిలమనవర్తమువారికి ఆధారములుగ నుండినవి. సాంఘికవిధేయముల సంఘమునందు వీరు సభ్యులుగ నుండిరి. లీ కమిషను సభ్యులుగనుండి నుండిరి. సర్వీసులను రాష్ట్రీయపర మొనర్చువిషయమై పట్టుచుతో పనిచేసిరి.

ఇండియామంత్రి సంఘపు సభ్యులుగ నియమింపబడిన పిమ్మట వీరు ఇంగ్లాండులోనే యుండిరి. ఐయర్లు చెల్లినవారగుచే ఇంగ్లాండులో చరినియోగ్యులకు పోయిరి. అందువల్ల కొంతకాలము భారతదేశమునందు వీరు ఈ సంవత్సరము మార్చి నెలలో ఇంగ్లాండుకు పోయిరి. కాని త్వరితగతినై వీరు మొన్న మరణించిరి. వీరి కొక కుమారుడున్నాడు. ఇతడు కేంద్రీయందు విద్య నభ్యసించెను. (ఇండియన్ డెయిలీ మెయిలు)

కావలెను

గుంటూరు జిల్లా తెనాలి తాలూకా కొల్లూరు గ్రామములో నూతనముగా తెరువబడెనున్న (అన్వేష్య సహాయముచే) పెదపాతశాలకు నెల 1 కి రు 20-1-25 రూపాయల శీతముమీద లక్షణయుక్తమయిన, నాంధ్యులనున్న పండితులు కావలయును. ఈ భాద్రపద బహుళ అమావాస్యలోపుగా ధరకాస్త్రులు యాక్రిందివారికి పంపుకోవలెను.

ఒక సంవత్సరము తిక్కునగానుండా వుండే యేర్పాటు మీద, విద్యార్థులు ముందుగా తెలియబరచి, ఆశీర్వాద శుద్ధి దం వివాటికి కొల్లూరు చేరవలెను.

కొల్లూరు } దుగ్గిరాల వెంకట గోపాలకృష్ణయ్య
18-9-26 } కొల్లూరు తెనాలి తాలూకా
గుంటూరు జిల్లా.

వత్సర శుభ కార్యములు

తదాక్షేప నిర్వాహము

చల లక్ష్మీనృసింహసింధాంతిగారు]

గంగగీర్వాణమిద భామినికారదులును, 'జ్యోతి సంపాదకులు' నని లంక పార్వతీశ్వరశాస్త్రిగారు స్వర శుభకార్యము' లను కీర్తికతో (కోణవిజ్ఞాన) పన నాంధ్రపత్రికలో నొక వ్యాసమును ప్రకటించి గరజాంతరములచే నొక మాసము క్రిందటివలెను

వీని జూచుట తప్పించినది కాదు శాస్త్రిగారు పత్రికయొక్క కోణన కుంభ మిగిలినవలె సంబంధి ఈ వ్యాసమునకై వినియోగించివారు. శత్రుత్వమునే శాస్త్రిగారు అంధ్రపత్రికలోఁ బ్రకటించియు ఆ వ్యాసము నామాలాగ్రము విమర్శించి దలచి యుల కొక పెద్దగ్రంథము వ్రాయవలసివచ్చును అందుచే

శాస్త్రిగారు నందలి దోషముల నిరూపించుచున్నాము. ఈ సంవత్సరము జనవరి 5, 6 తేదీల అంధ్రపత్రిక సంచికలలో నేను వ్రాసిన "క్షయసంవత్సర శుభకార్యము" లను కీర్తిక గల వ్యాసమునకు పరమాధానాభాసముగా చా రా వ్యాసమును లిఖించివారు. నేను వ్రాసిన వ్యాసమునందు స్మృతి వచనములను, పౌరాణిక వచనములను, మహర్షార్థభాగవందలి జ్యోతిశ్యాస్త్రవచనములను వివరించితిని. నావ్యాసమునకుఁ బర్యవ సా న ము గా—స మి ప్తి మి ద బ ము వి ధ

కారణములతో బ్రబలదోషము లున్నట్లు శాస్త్రిగారు అద్దోషిం చు ముండుటచే క్షయసంవత్సర మంతయు శుభకార్యములందు నిషేధింపవలసినట్లు స్పష్టపడుచున్న దని నా యభిప్రాయమును వెలిబుచ్చితిని.

శాస్త్రిగారు రెంటో (శమపడి యాంధ్రదేశేనివ్వయవిషయ ములో నేదియో పెద్దగొడవ వ్రాసివారు. అంధ్రదేశము కృష్ణా కావేరిమధ్య మైన నేను కృష్ణా గోదావరీమధ్య మైన నేను, వింధ్యదక్షిణ దేశమునందలిను మూడుమాసములు శుభకార్యము లందు నిషేధింపవలసినదేకాదా.

మలమాన మగుటచే నధికచైత్రమును నూపాలయమాధ్య మవ్యంతాదిదోషములచే భాద్రపద బహుళాదిమొదలు ఘాల్మ నాంతమువఱకు శుభకార్యములు మానవలయు నని శాస్త్రిగారు రొప్పకొనక తప్పినదికాదు.

నిజ చైత్రాది మొదలు భాద్రపద శుక్లాంతము వఱకు శుభకార్యములు చేయవచ్చునని శాస్త్రిగారు నిరూపించుచుగా వ్రాసివారు. కాని పీఠ్యూషధారావ్యాఖ్యాతయ నీలకంఠా చార్యులును నిట్లు వ్రాసియున్నారు.—

గాః పృథః ఆత్మోమేమః, అంత్యోమిహః, ఘటః శంభః, యస్మిన్ కస్యిం శ్చిద్రాశా స్థితో గురు రాక్రాంతం శే ప్సుకాకాదగ్నిమరాశౌమహాతిచారణేనమాగతస్సకాపశ్చాత్కియ ద్విదివైర్వక్తతో యదా మక్తరాశిం పూర్వరాశిం నోపయతి తదావిజృంభాః లుప్త సంవత్సరో దోషః విలుప్తాబ్ద ఇహ శుభశ్రేయో వ్యతి నివర్తతః నిషిద్ధ ఇశ్యేర్థః. ఈ విషయమునే వ్యాసవోక్త్యయము నందుగూడ వ్రాసియున్నది:—

అతిచారితో నేన ప్రంరాశిం నయతిచేత్పుణః లుప్తసంవత్సరో దోషః గర్భిణి స్వస్యకర్మణః॥ అనగా గురు పతిచారముచే పూర్వరాశిని వదలి మందు రాశిని ప్రవేశించిన మొదలు తిరిగి పుక్తస్వమున వెనుకకు తిరిగి వచ్చునంతవఱకు లుప్తసంవత్సరదోష వినియోగ వలదుచే నా కాలమున పర్యవశ్యకకార్యములు నిషిద్ధములనియు వర్ణించు. ఇది యాగమమున నిజచైత్ర తత్వవేదముగాను (యథాగత) ప్రవేశము ను, పుక్తస్వమునందు ప్రాణమున్నవన ముదరగత్యవశ్యతను బ్రహ్మస్మరిత శాస్త్రిగారివలచాంగులనందే వ్రాసి యున్నది. ఈకాంక్షున కంతకును లుప్తసంవత్సరదోషము వర్తియు నని వేఱుగఁ జెప్పవచ్చురేమిగదా.

ఆంధ్ర దేశమునందే చెక్కునప్రమాణముగా వర్ణించియున్న కాలామృతమునందు—“ఆర్ద్రాదా పునిలాంతి ఋషి దళశే నూర్వే స్థితేగాగురా” విశ్వద శ్లోకమునందు నూర్వే ధార్ద్రా నిక్షత్రియ మొదలు వ్యాతీక్షత్రియవఱకు సంవర్తించు కాలము శుభకార్యములకు నిషిద్ధ మని వ్రాసియున్నది. త ద్వాక్యాననమనందు:—

శ్వేతనానే యదానూర్వే గుప్తరే చార్ధశోః భాక వివాహాదిశుభకార్యం కేచి దాహుః త్రియోగికాః॥ ఇతి విద్యనానశ్చత్ ఆర్ద్రాగా విశ్వస్య ఆర్ద్రాగాః చతుర్థావ మాధ్య పాస్త్యంత మిత్కర్తవ్యః.

అనియున్నది. అనగా ఆర్ద్రాగతశుభకార్యము మొదలు పాస్త్యం తమువఱకు మూర్ధము సంవర్తించుకాలము శుభకార్యములకు నిషిద్ధమని స్పష్టపడుచున్నది. ఈ నిషేధము దేశస్వవర్ధ శేకయే త ద్విదేశములకును వర్తింతును. శాస్త్రిగారి పంచాంగము ననుస

మీ కు తెలియునా?

మామూలుగా వాడబడుచున్న నెయ్యి చాలప్రియము, గాన కొందఱుమాత్రమే దానిని వాడుచున్నారని మీకు తెలియునా?

ఎందుచేత ననగా దానియొక్క ధర చాల ఎక్కువ, మరియు దానివలన గలుగు పుష్టి అతిస్వల్పము. గాన మామూలు నెయ్యిని వాడుటవలన మీకు ఖర్చు ఎక్కువ, ఆరోగ్యము తక్కువ.

మామూలు నెయ్యికంటె కొకొజెమ్ (Cocogem) వంటకు చాల మేలైనది. మిక్కిలి సరసము; అహారమునకు మంచి రుచిని, ఎక్కువ పుష్టిని గలిగించు నని మీకు తెలియునా?

వంటపనులకు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనదనియు, 100-కి 100 పూర్తిగా శాఖములతో లేయా రుచేయబడిన దని పూచీ నియ్యబడును. అందుచేతనే మీరు కొకొజెమ్తో (Cocogem) వంటచేయవలెను.

నేటినుండియేకొకొజెమ్తోవంటచేయుడు

(ప్ర. నెం. 2852)

రించి మాడ నీదోషము శ్వేతశుక్లకాదశి మొదలు కార్తికశుక్ల ప్రతిపత్తువఱకు వర్తింతున్నది. ఇదియును గాక యేకేద్దోష మాపితకాలాంతర్గతామాధ్యతావధి భాద్రపదశుక్లమువఱకు ప్ర శ్వేనిషేధము కాలామృతమునంద నిట్లు చెప్పబడియున్నది:— “కుంభాజ్యోత్ న్యయగ్యతోశివనే” అను శ్లోకనాభ్యాసము నందు:— “యగ్యార్చితే ప్యాషాఢే” అనుపదమునకు. యగ్యార్చితే మిథునగ కే పతిచామాధేనాసి, అపిశబ్దాత్ కటక గ కే అమాధేవీకభద్రః అశుభప్రదః॥

అనియున్నది. ఇదియునుగాక శ్రావణమున గురుశుక్రలు సమస్త ప్రకగకు లునుచే తద్దోషము దైవజ్ఞునుటాలంకార నీల కంఠపుత్ర గోవిందాచార్యు లిట్లు నిరూపించియున్నారు.—

యదా శీవశితో చక్రే పరస్పరనిరీక్షితో స ప్రవృత్తా తదా దోషో మూఢత్వా దతివ్యతే వారదసంహితాయందుగూడ,

పమగృప్తి ధరు శ్శుక్ర ప్రస్థాసేతు ప్రయత్నః నివాహాది సమర్థతః..... అనియును, వసిష్ఠసంహితాయందుగూడ,

సమస్త ప్రయోజ్ఞీన శుక్రయోగ్య పరస్పరం తదా మూఢసమోదోషః శుభకార్యవిహితః. అని యున్నది. కనుక నీదోషములచే శ్రావణముంతయు మూఢత్వదోషముకంటె పెక్కుమఱ దోష మున్నట్లు స్పష్టపడు టచే శుభకార్యముల కతినిందితిమని తెలుచున్నది. శాస్త్రిగారి పంచాంగము ననుసరించిమాడ నీ దోషము శ్రావణశుక్ల చతుర్థి మొదలు ఆనూవాద్యవఱకు వర్తింతును.

నిర్ణయించిం పృథియపరిచ్ఛేదములో నిట్లున్నది:— వివాహతో ప్రభుమేవరే అమాధే చాధిమానకే ననా భర్త్యగృహే తిష్ఠే త్వా వారి మరణం ప్రకీర్తే.

జ్యోతిశ్శబ్దమునందు గూడ నిట్లున్నది:— “కదానోస్థిభిమే కుచాయానవశితే భర్త్యగృహే కన్యకా బాహ్యా త్జ్వలనీ క్షయే నిజనియం శ్వేత్యేనుతి శ్వేత్యకం పాషేద శ్వేతరం పతింన మనోనే శ్వేతే స్వప్నితాలయే తిష్ఠంతీ నీకం నివాంతి నిధయం నేమా మభావే భవేత్”

వివాహమేకాదు వివాహమైన సంవత్సరములో వర్తవా రింట కన్య యుండకాదె యిది భర్త్యశాస్త్రవేత్తయ నిర్ణయించి వారు. దీనిని బట్టిమే కాలామృతకారును, “ఆర్ద్రాదా పని లాంత ఋషిదళశే” అని నిరూపించియున్నారు. ఈ విషయ మిప్పటికిని నన్నినిర్ణయవారిచేతు నాదౌంపవడు యున్నది. “శత్రుము చ వైచాఖం” అను నాప స్రంబీయనూత్రమునకు అమాధేతియను నిషిద్ధ మను తాత్పర్యమును కాలామృతశాఖ్యాత వ్రాసియున్నారు.

వైన మనూరించిన కవయముల నన్నిటిని బట్టి చైత్రా ది మొదలు భాద్రపద శుక్లాంతమువరకు వైదోషములన్నియు వ్యాపించి యున్నవి. ఏది యెట్లు వర్తింపవలె నని యన్నియు మనశాస్త్రిగారికి మాత్రము ఎర్తంపవు. వీరు తమ పంచాంగ ములో రిజ చైత్రము మొదలు భాద్రపద శుక్లాంతమువరకు శుభ కార్యములు చేయవచ్చు నని క్రింది నుండి మీది కొకటే పాలు గా వ్రాసియున్నారు. కాని ఏమాసములో కూడ మహర్షార్థ మొక్కటియు నేర్పించి యుండలేదు. ప్రమాణికాగ్రేపరు

లను కాలామృత తద్వాఖ్యాతల వచనములుగాని, నీలకంఠా చార్యుల వచనములు గాని, మహర్షుల వసిష్ఠవారదాదుః వచనములు గాని, మహానుభావు డర ఆప స్తంబుని నూత్రము గాని మన “అంధ్రాంగ గీర్వాణమిద భామినికారదశాస్త్రి” గారి వచనములవలె సారవంతములు కాకపోయినవి. పాప మ మహానీయులకు శాస్త్రిగారి కున్నంత పాండిత్య మేది? అంజ బహుభాషావైద్యుడేమేది?

ఏ వచన మెట్లున్నను మన శాస్త్రిగారు కులభంగుయి: మార్గ మొకటి కనుగొన్నారు. అది ఏదీయన: “అదోష మొక దేశేంబునకు నీదోష మింకొక దేశేంబునకు మక కేమియులేదు” అని వ్రాయుటయే. వైన నేను చూపినట్లు కురువుండు నీచ వక్ర, అతిచార, బాల్మ, వార్ధక, అస్త్రాయదోషములును సూర్యునకుఆర్ద్రానిక్షత్తాంత్యపాదప్రభృతి,స్వాత్వ్యంత్యసంచ రకాలదోషమును, కాలామృత తద్వాఖ్యాతలును నీలకంఠా చార్యులును నిషేధించిన మిథున కటక రవి సంచార యంత్ర సాధనాదదోషమును, గురు శుక్ర సమస్త ప్రకదోషమును సి ధుకార వసిష్ఠ వారదాదులు నిషేధించిన అమాధునాన దోష మును, ఆప స్రంబీయనూత్రతాత్పర్య మను నాసాధ్యతర దోషమును మనదేశమున కెట్లు వర్తింపవో సప్రమాణము! సయుక్తికముగ శాస్త్రిగారు వ్రాసి ప్రయోగించినదో “యం యుక్తవో గ్రాహ్యం, బాలా దపి సుభాషితం” అను నా యనుసారముగ శిరసావహించుచు శాస్త్రి గారు ఇకముంద వైదోషములలో కొన్నిటికి కాల్యాపృథ దేశ్యోష్ఠ లున్నన నాంధ్రదేశమునకు వర్తింపక నిజచైత్రాది మొదలు భాద్రపద శుక్లాం మునకు యదానూర్వేదము వర్తింప అంతకు న్నదియు సప్రమాణముగా నిరూపిం చుచు నా !

కొకకా కాలాని నామానాన అర్ధగంగా నివనర్తకే ముషీకాః పునరావృత్తానాన వాచక శ్లోకనానాతి.

అది భర్త్యగృహంబున వ్రాసియున్న వైద్యునిచేత శ్వేత స్థానమును కేవలములలో నొకటియు నను శ్వేతస్థానమునకు జ్యోతిశ్శబ్దమునంద యమోమననమిట్లా మహర్షుల వచనము లందు ప్రమాణికావ్యాసము నిలబాకే నానూనియు దేవావధి యున్నది.

లండను కూర్టెన్ అందు హార్ లె, కంపెనీ. యఫ్. యఫ్. తుపాకిమందు యిప్పుడే యస్, యస్. “మోడరనో” ఓడనుండి దిగుమతి అయి నది. ధర పాను 1 కి రు 1-8-0.

యఫ్. యఫ్. యఫ్. తుపాకిమందు. ధర పాను 1 కి రు 1-10-0. చైల్డుబర్డు హాట్ ధర పాను 1 కి రు 0-8-0.

స్వెన్సర్ కంపెనీ మద్రాసు బ్రాంచి.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

కాకినాడలో గొప్ప బహిరంగసభ

జస్టిస్ వత్సావర్యుల ఖండనము

కాంగ్రెసువాదుల ఉపన్యాసములు

ది|| బి|| కొ.నూ. నాయుడుగారు ప్రజలకు వ్యతిరేకముగా శాసనసభయందు పోటీచేసిన వివరములు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఈ సెల 18వ తేదీ నాయకులమున శ్రీయుత యల్లా జోష్యుల కామేశ్వరరావుగారి అధ్యక్షత క్రింది కాకినాడ కాంగ్రెసు ఆఫీసుయందు జరుపబడిన పెద్ద బహిరంగసభలో శ్రీయుత లక్ష్మణరాజు సుబ్బారావుగారు (యూనివర్సల్ వైస్ చైర్మన్) ప్రథమమున సుపన్యసించిరి. ఆయన పన్యాసమును ధృవముగ నిలబఁపించుచున్నాను.

శ్రీ సుబ్బారావుగారి యుపన్యాసము

వెనుక యిక్కడ జరిగిన బహిరంగసభలో కాంగ్రెసు వారిచే నెన్నుకొనబడిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థి బులుసు సాంబమూర్తిగారికి తమవోట్ల నిచ్చి ఆయనను మద్రాసు శాసనసభకు యెన్నుకొనవలసినదిగా మిమ్ముల కోరియుంటిని. ఇప్పుడెట్లు మాట్లాడుటకు నాకు విషమస్థితిగా నున్నది. ఆవేనుకటిసభలో ప్రత్యక్షిద్దని గురించి యేమియు మాట్లాడ నవకాశము లేకపోయినది. ఇప్పుడు దివాన్ బహదూరు కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు మద్రాసు శాసనసభకు అభ్యర్థిగా నిలువబడుచున్నట్లు మనకు తెలియుచున్నది. కాని సాంబమూర్తిగారు ఎన్నికలకు నిలువబడలేకుండ ప్రభుత్వమువారు సమాధానమిచ్చుటచేత, ది|| బి|| సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారికిని బులుసు సాంబమూర్తిగారికిని మధ్య నుండు పోటీలో ఎవరు జయము గాంచెడిది చూచు సంతోషము మనకు లేకపోయినది. ఇప్పుడు కాంగ్రెసు తరపున ఒక అభ్యర్థిని ఎన్నుకొనుట మనవిధి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థిని పెట్టి యిప్పుడు పోటీచేయని యెడల కాంగ్రెసునకు బలములేదని అనుకొనుట తలచియున్నాను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి యెల్లప్పుడును ప్రజాపక్షమున నుండును. అతను ప్రభుత్వముతోగాని ప్రభుత్వమున బలపరచు పార్టీలవారితోగాని కలియదు. కాన్పుగలో జరిగిన కాంగ్రెసు, శాసనసభలను కాంగ్రెసువారు విశేషమున కొనవలసినదని, కాంగ్రెసు పక్షమున అభ్యర్థుల నిలువలసినదని, తీర్మానించుచుండెను. అవిధముగా చేశమనంతటను జరుగుచున్నది. ఇక్కడ మన జిల్లా ప్రాతినిధ్య స్థానములకును, కాకినాడ పట్టణమునకును అభ్యర్థులను నిర్ణయించి యున్నాము. పట్టణ శాసనమునకు అభ్యర్థిగా శ్రీ సాంబమూర్తిగారిని నిర్ణయింపగా ఆయనకు ప్రభుత్వమువారు అట్టి అర్హతను కలుగ జేయలేదు. కాంగ్రెసు సంఘమువారు మరియొక అభ్యర్థిని నిర్ణయింతురు. వారి అభ్యర్థిత్వమును యీ పట్టణ వోట్లకు సంపూర్ణముగా బలపరచ వలసినదని కాంగ్రెసు కోరుతున్నది. దివాన్ బహదూరు కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారిచే మీరు తిరుగ ఎన్నుకొన్నట్లుంటే ఆయనే గవర్నరు మెంటుతో కలిసి గవర్నరు మెంటును బలపరచుటయే తలచియున్నాను. గత రెండు టర్ములందును (6 సం|| లందును) ఆయన చేసిన పనియేదో మద్రాసు కాన్సిలు ప్రాసీడింగ్సు గల గవర్నరు మెంటు రిపోర్టులను తిరుగవేసి చూచినయెడల తమకు కన్పించును.

ది|| బి|| సూ. మూర్తినాయుడుగారి

అకార్యకరణములు

1926 సం|| సెప్టెంబరు 4వ తేదీ శనివారమునాటి (తెలుగు) "స్వరాజ్య" పత్రికలో 6వ పుటయందు "జస్టిస్ పార్టీ వారసు కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు శాసనసభలో నోరు కదల్చకుండ క్రియలోచేసిన అకార్యకరణములు" అను శీర్షిక క్రింద సూ. నాయుడుగారి కాన్సిలు పనిప్రచురింపబడెను. వానియన్నిటివల్లను నాయుడుగారు ప్రజాపక్షముగా నిలువబడి తమవోటు నివ్వలేదనియు ప్రభుత్వముతోను ప్రభుత్వముతో చేతులు జోడించి యండగా నిలుచున్న జస్టిస్ పార్టీతోను కలిసి వోటుచేసెదనియు లేకును.

ఖద్దరునకు ప్రతికూలము

వెల్లింగ్రి గొండుగారు అను నొక శాసనసభ్యుడు (కోయంబూరు ప్రతినిధి) శేఖరేశ్వరుల సభివృద్ధిచేయుట కొక తీర్మానమును తెచ్చెను. గవర్నరు మెంటు ఆర్థికవేత్తయైన డాక్టరు స్టేటరుగారుకూడ భారతదేశ ఆర్థిక అభివృద్ధికి చాల ముఖ్యము అని అభిప్రాయ మిచ్చియుండిరి. సర్ మాస్టర్ వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు ఖద్దరు పరిశ్రమకు ప్రతికూలముగా యిష్టమునచ్చినట్లు అసంబద్ధముగా మాట్లాడిరి. వెంకటరెడ్డిగారి నోటినుండి యిట్టిమాటలు వినుట చాల అశ్రద్ధముగా నున్నదని డాక్టరు స్టేటరుగారు లేచిచెప్పిరి. అఖిలభారత ఖద్దరు ప్రదర్శనము 1928 సం|| డిసెంబరులో యిక్కడ కాంగ్రెసు మహాసభతోపాటు జరిగినప్పుడు డాక్టరు ప్రభుత్వ చంద్రారాయగారు ఆ ప్రదర్శనమును బహిరంగము చేయుచు నిచ్చిన మహాపన్యాసము, ఖద్దరు ఆభివృద్ధిచేత మన కెంత ప్రయోజనముకలదో స్పష్టపరచిన యుపన్యాసమీ కాకినాడ పొదులకు జ్ఞాపకముండవచ్చును. అంతకుంటే సమర్థులు అగుదు. అట్టి ఖద్దరు పరిశ్రమభివృద్ధికి ప్రజలకు వ్యతిరేకముగా వెంకటరెడ్డిగారితోను గవర్నరు మెంటువారితోను ప్రజలకు వ్యతిరేకమైన జస్టిస్ పార్టీతోను కలిసి సూర్యనారాయణమూర్తినాయుడుగారు వోటుచేసిరి.

పార్టీ కంపెనీవారికి కంట్రాక్టుయిచ్చి

ప్రజలసామ్యుల గంగలో కలిపించుట కంగీకరించుట 2 టర్ముల 16 వేల రూపాయలు రహస్యకొండలో రంపపుకోత నిమిత్తము శాంక్షను చేయకూడదని శాసనసభలో తీర్మానము పెట్టబడెను. శాసనసభ్యులతో నాలోచింపకుండ ముందుగనే ప్రభుత్వమువారు పార్టీ కంపెనీవారికి కంట్రాక్టు యిచ్చియుండిరి. దీనివల్ల గవర్నరు మెంటునకు దండుగ వస్తుందని గవర్నరు మెంటు రిపోర్టులలోనే కన్పించగలదు. గంబాజిల్లా ప్రజల ప్రతినిధిగా అప్పుడుండిన పరమరాం పాత్రోగారుకూడ (అప్పుడా యన మంత్రిగా లేరు) కంట్రాక్టు యివ్వకూడదని ప్రజల కనుకూలముగా వాదించిరి. ప్రజాప్రతినిధులు కొందఱు గట్టిగా ప్రభుత్వము నెదుర్కొని వాదించిరి. ఆయనప్పటికిని, అధికారమును చేతులందు పెట్టుకొనుటకు స్వాధీనములైన పార్టీవారితో నేమై, ప్రజల హక్కుల కెదురుగా, తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగా, గవర్నరు మెంటుపక్షమున, ప్రజాసామ్యుల గంగపాలు చేయుటకు వోటునిచ్చిరి.

కాబట్టి ప్రజల స్వాతంత్ర్య హక్కులను మార్చేవారికి ముందు వోటు వోటుగాని యితరముకాదు. వోటు అనగా అది ప్రజలకు గల ఒక అప్రమేయము. దానిని ఎంతయో పటిష్ఠముగా జూచి వాడవలయును. అభిమానములు స్నేహములు స్వలాభములు యిట్టి వానిని పురస్కరించుకొని వోటుచేయుట వోటుకాదని దృఢముగా నమ్మవలెను. పార్టీ కంపెనీ కంట్రాక్టునకు అనుకూలముగా వోటుచేయుట సామ్యునంతను గంగలో కలిపించినారని అర్థము.

చీరాల పౌరులకు వ్యతిరేకము

చీరాలకు యూనియను ఉండగా దానిని మ్యూనిసిపాలిటీగా చేసినందువల్ల గలిగిన ప్రజాసంతోషము ఆ పెద్ద గోల ఆ సహాయ నిరాకరణపు రోజులలో జరిగినదానిని మీ కందరకు తెలిసినదే. ప్రపంచ మెప్పుడును మరువజాలదు. ఆసందర్భముననే ఆంగ్లరత్న దుర్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారిని జైలుకు పంపినారు. రామారాయణింగారి పుణ్యమున మ్యూనిసిపాలిటీ అక్కరలేదని ప్రజలు 18 మాసములు అజ్ఞాతవాసముచేసి యెన్ని యిడు పలకైన ను లోనై ఘోషించినారు కదా. యూనియన్ ఉండినప్పుడు పన్నులు తక్కువ. 4 వేల రూపాయలు మాత్రమే. 30 వేల రూపాయలు ఆదాయమువచ్చునట్లుగ పన్ను లధికము చేసికొనవలసిన దంటే మ్యూనిసిపాలిటీ అక్కరలేదన్నాడు. మ్యూనిసిపాలిటీని రద్దుచేయవలసిన దని శాసనసభలో తీర్మానముపెట్టితే, ప్రజలచే యెన్నుకొనబడిన దివాన్ బహదూరు సూర్యనారాయణమూర్తిగారికి చీరాల ప్రజల ఘోష ఏమి దృష్టిలేదు. ఈ ఆంగ్లదేశమునకు సంబంధము లేని తమకుండు సి.వి. వెంకటరమణయ్యంగారు ప్రజల క్షోభలేదు మొత్తాంతమున్న మ్యూనిసిపాలిటీని రద్దుచేయవలసిన దని తీవ్రముగా వాదించి, ప్రభుత్వ నిరంకుశమును ఖండించి, తీర్మానము నుపహించెను. ఇప్పుడు కాంగ్రెసుపార్టీ నాయకుడుగా నుండి చెన్నపట్టణములో తీవ్రమైన కాంగ్రెసు ప్రచారమును సాగించుచున్న ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు గట్టిగా దానిని బలపరచెను. సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు, ఆంధ్రుడు, ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన సభ్యుడు, ఆ తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగా వోటుచేసెను. ఈచెప్పు విషయములు పుక్కిటి

పురాణము కాదు. గవర్నరు మెంటు రిపోర్టు కొన్నయెడల నాయుడుగారు వెల్లువోటుచేసిన యాకుబ్ హుసేన్ సాహెబ్ శాసనసభాభ్యర్థిత్వమునకు ప్రతిమాటానా మహ్మద్ యాకూబ్ హుసేన్ రు మహమ్మదీయ మతిమునందు అంగణబుడి దురు. మహమ్మదీయులలో ఆయన కెక్కువ గెలవు. ఆయన మాటలును వారి కెక్కువ విల ఆయన యిదివరలో 6 సం||లు మద్రాసు శాసన సభకు నుండెను. ఆయనకు 60 సం||లు వాటును. క్రోహి అని చెప్పి లోకమన్యతలకును, లాలా కిని యొకను యితరులకును విధించిన పెక్షనుల చెండు సంవత్సరము లాయనను వైరులో నుంచిరి. డిసెంబరు 20లో కాంగ్రెసుతోబాటు అఖిలభారత మహాసభ యాకాకినాడలో జయప్రదము గావింపబడుట ఆయన ముఖ్యకారణము. సభా యేర్పాట్ల నిమిత్తము ముగనే యిక్కడకు వచ్చి కార్యమునంతను జూచెను. అట్టి మహాసభాపుడు శాసనసభా ఎన్నికలకు నిలబడితేనే చాలును అని మహమ్మదీయులు ఎదురుచూచిరి. ఈ మందరమును ఆయనకే తమవోట్ల నిచ్చెదమనిరి. ఆయన అభ్యర్థిగా నిలబడుటకు గవర్నరు మెంటువారు ఫర్మిషన్ యిస్తే ప్రపంచము మునిగిపోతుందని జస్టిస్ పార్టీవారు జోక్యముతీసికొని గవర్నరు మెంటువారిని యిప్పనిస్తేను. ఆయన సభ్యులుగా వస్తే మహమ్మదీయ సభ్యులు మహమ్మదీయులు తమకెదురుగా నుందురని భయముతో పార్టీ బలముతగ్గిపోవందా చేసినవని. యాకూబ్ హుసేన్ గారిని గురించి తీర్మానముననే, పెర్మిషన్ యివ్వకూడదని ది|| బి|| కొ. సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు వోటు చేసిరి.

ఎక్కడోనుండే యాకూబ్ హుసేన్ గారికి అట్లు సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు ప్రతికూలముగానున్నారే, తమకు పోటీ అభ్యర్థి సాంబమూర్తిగారి విషయములో యాయన చేయకూడదనందరా అని ప్రజలు అనుకొనకుండా రా! నాకు వినికనిబట్టి, వచ్చిన ఉత్తరములనుబట్టి, సాంబమూర్తిగారిని జైలుకుపంపిన బ్రాకెట్ గారే ధర్మమునూచి ఉదారస్వభావుడై గవర్నరు మెంటునకు పెర్మిషన్ యివ్వవలసినదని సిఫార్సుచేసిరి, జనీవాకు వెళ్ళిపోయిన లామెంబరు సి.వి. రామస్వామి అయ్యగారుకూడ అనుకూలాభిప్రాయము నిచ్చిరిని తెలియుచున్నది. చెన్నై ధర్మయుద్ధముచేసి బహిరంగముగా పనిచేయవలెను గాని సమర్థులైనవారిని ప్రజల విశ్వాసమును సంపాదించినవారిని తొలగించు యత్నములవలన ప్రయోజన మేమియులేదు.

కాబట్టి సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు మరల తమ కాన్సిలుస్థాన ములకరింపకుండ జూతుట మనవిధియై యున్నది. సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు ప్రజలకు వ్యతిరేకముగా వోటుచేసిన విషయము లింకను చాల కలవు. మీయొక్క విధికృత్య విషయమైన కాంగ్రెసు సంఘము ఏ అభ్యర్థిపై తే నిర్ణయించునో వారికి తమ వోటును యిప్పించవలసినది. స్నేహబాంధవ్యములతో నిమిత్తములేదు. ప్రభుత్వమునకును ప్రజలకును జరుగుపొరాలుములో, ప్రజలతరపున కాంగ్రెసు నుపనిచేయుచున్నది. అట్టి కాంగ్రెసు అభ్యర్థి ఎవరునిలబడినను ప్రజల తరపున పనిచేయువారని తలంచి, బాంధవ్యస్నేహభిమానములు వదలి కాంగ్రెసు అభ్యర్థిత్వమును బలపరచవలసి యున్నది. అట్టి సేవకు దలపడినవారే కాంగ్రెసు పార్టీలోనికి రాగల్గుదురు. సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు రాలేనప్పుడు, కాంగ్రెసు తమ పార్టీలోవారిని నిర్ణయించి నిలబెట్టవలసియున్నది. చనిపోయిన దేశబంధు చిత్తరంజనదాసును ఎన్. ఆర్. దాసుగారును దగ్గరబంధువులైనప్పటికి, చిత్తరంజనుని తిల్లి ఎస్. ఆర్. దాసుగారిని పెంచుంపుటకెని, రాజకీయవిషయములలో వేరుపడక తప్పినది కాదు. ఎన్. ఆర్. దాసుగారిని స్వరాజ్యపార్టీలో శేరి అభ్యర్థిగా నిలబడవలసినదని దేశబంధుకోరెను. కాని ఆయనచేరక స్వతంత్రముగా నిలువబడెను. దేశబంధుదాసుగారు స్వరాజ్యపార్టీ అభ్యర్థి నిలవబెట్టి ఎత్తకు సాధించెను. ప్రజాపక్షముగ పనిచేయుచున్న స్వరాజ్య పార్టీ అభ్యర్థికి 2500 వోట్లు, ఎన్. ఆర్. దాసుగారికి 500 వోట్లునువచ్చినది. అది పార్టీ పద్ధతి. ప్రజలు ప్రజాపక్షమున కివ్వవలసిన బలమునిచ్చిరి.

మరియొక ఉదాహరణ: పరమపదుడైన బాబు కుర్రేంద్ర నాథ బెనర్జీని గురించిమాడండి. కాంగ్రెసుసామ్యుడు. ప్రభుత్వముతో నిర్భయముగా ప్రజాపక్షమున 25 సంవత్సరములు కా-

సభలలోను బయటను పోరాడేవారు. ఆయనను ప్రజలు స్వాత్రములుచేసి అమితగౌరవమును ఆయనయెడల చూపించెడివారు. అట్టివారు కాంగ్రెసునుండి విడిపోయి కాసనసభా ఎన్నికలకు నిలబడినప్పుడు స్వరాజ్యపక్షమున నిలబడిన సామాన్యపు డావ్ రునకు పోటీచేయలేక ఓడిపోయెను.

కాబట్టి ఒకవ్యక్తితో మనకు నిమిత్తములేదు. దినాన బహద్రుడు మార్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగా రంజిటివారు యింతటివారు అయియుండవచ్చును. ఆవ్యక్తియొక్క గొప్ప తనముతో నిమిత్తములేదు. కాంగ్రెసు ప్రజాసంస్థ అట్టిప్రజా సంస్థలో చేరవలసినదని ఆయనను అడిగినారు. దేశహితమైన పార్టీ కాంగ్రెసుపార్టీలో చేరండి అని కోరినారు. కాని ఆయనకు అంగీకారము లేకపోయెను. కాంగ్రెస్ పార్టీని, ప్రజా హక్కులకు పోరాడునట్టి యాపార్టీని మీరుబలపరచి మీ పార్టీను ఆపార్టీ అభ్యర్థకులకే యివ్వవలసినదని కోరుచున్నాను.

మ్యానిసిపల్ సభ్యుడు శ్రీయుత సేలకంటి శ్రీనివాస కో సేట్టాపు గారు పిమ్మట నువ్వనిమిదు, సాంబమూర్తిగారికి పెర్మిషను యివ్వకపోవుటలోను యామాజీహుస్సేక్ వంటి వారికి పెర్మిషన్ యివ్వకపోవుటలోను ఒక కేదాను నూచించిరి. రౌడెవత్తకలివారు రాజగ్రహచట్టముక్రింద శిక్షింపబడిరి. అట్టిశిక్ష నొందినవారు శిక్షాసంకరము లే సంవత్సరములు దాట గానే వారికి ఎన్నికలలో అభ్యర్థులుగ నుండగల అవకాశము న్నడి. సాంబమూర్తిగారి విషయములో అభ్యర్థిగానుండుటకు విలులేకుండ కాశ్యతముగా ప్రభుత్వమువారుచేసిరి. మీరు బామీను యివ్వకపోవుటచేత ఒక సంవత్సరము జైలులోనుండి వచ్చిరి. హైకోర్టు వారు ఆయన స్థితిని పట్టుకు రద్దుచేసిరి. అట్టివారు కాసనసభల ఎన్నికలలో అభ్యర్థులుగనుటకు గవర్నరుగారి పెర్మిషనును పొందవలసిన దని ఎన్నిక పక్షములో గలదు. ఇప్పుడు గవర్నరు మెంటువారు అట్టి అనర్హతను తీసివేయకపోవుటచేత ఆరి కాశ్యతముచున్నది. ప్రజల తరఫున కాసనసభలకు ఎవ్వటికిని పోషాడవను నిర్ధారణము అరుచున్నది. గవర్నరు మెంటువారు ముం దెప్పటికైన అనర్హత తీసివైచినగాని అంకవరకును లేదు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి వట్లందరును యిచ్చి జయము గాంచవట్లయిన తమకుతామే హానిచేసి కొన్నవారేనుచు రని హెచ్చరించిరి.

శ్రీయుత సేలకంటి తిరుమలాపురము ఉద్యోగశాలలో తమైన గంభీరవనానామమును గావించిరి. అంగరి కొన్ని ముఖ్యాంశము లీక్రింద చెలువబడెను:—మీధముననైనను జనిన పార్టీవారు తమ అధికారమును పునఃస్థాపించుకొనుటకు, మరి మూడుసంవత్సరములు తమ మంత్రిత్వములను సాగించుకొనుటకు, తమ పార్టీలోకి జనిందార్లను దెచ్చుకొనుచున్నారు. తనకు అనుకూల రసవారిని నామినేషనులు చేయుచున్నారు. యామాజీహుస్సేయిగారికి పర్మిషనుయిస్తే, ఆయన కాసనసభలోనికి వచ్చినప్పుడు జస్టిస్ పార్టీవారికి తమ బలము తగ్గనని భయము. అలాగుననే సాంబమూర్తిగారు కాన్సిలులోనికి వచ్చారంటే గర్హనిర్భయ మాకుంది. ఆయన కిల మునుబట్టి ఆయన గట్టికత్తిని బట్టి ఆజ్ఞాపిస్తావీ విచ్చేదము గాగలనని భయము. అందుచేత తమ పార్టీ బలము నిమిత్తము ఏలాగుననైనా యిక్కడ మార్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారు ధర్మాత్ముడు ఉన్నారకదా అని యిక్కడను వచ్చినప్పుడు తాను జస్టిస్ పార్టీ కాదని మదరాసులో నున్నప్పుడు జస్టిస్ పార్టీవాడే వని యిట్లు సమన్వయముగా పోయేవారున్నారకదా అని ఆయనను తమ పార్టీకి తెచ్చుకుంటేనా బాగుంటుందని చూచినారు? కాన్సిలు రిపోర్టులు చూచినట్లయితే జస్టిస్ వర్గముతోనే ఆయన కన్పించును. జస్టిస్ పార్టీ కాలెండరులో ఆయన పోటోగ్రాఫ్తో ఆయన పేరుండును. జస్టిస్ పార్టీ లీటులో గోదావరిజిల్లా ప్రతినిధి అని యుండును. కాకినాడలో చూస్తే తాను జస్టిస్ పార్టీ కాదని, కాంగ్రెస్ నాయకులు మామూలువారిగా ముద్రతైనవారికి సన్మాన పత్రములు చదువబడెనంటే, ఆయనయే చదువును. తాను చెప్పవట్టుము పెల్లినప్పుడు మాత్రము ప్రభుత్వమువారికి జస్టిస్ పార్టీ వారికి వెనుక తాళంవేయును. ఎక్కడ అధికార ముంటుందో అందు కనుగూర్చుముగా సంబరించుటయే ఆయనకు తత్వము. కాసనసభలో జస్టిస్ పక్షమునకే ప్రజలకు వ్యతిరేకముగానే పోటి చెప్పుగాని మరొకరితీరు. వెంటబెడి నాయుడుగారు మొదలు జస్టిస్ పక్షపువారివలె గట్టిగా మాట్లాడుటకు యాయనకు వాగ్దారణిని పరమేశ్వరు డనుగ్రహించితేదు గనుక వారు అన్యాయపులరు అగుటయు యాయన మంచివారని కనిపించుటకును కారణమగుచున్నది. ప్రజలకు లాభంచేసానని పెల్లినాను ఈ 5 సంవత్సరములలో నేను కాసనసభలో నున్నందుకు ప్రజ

లకు లాభంచేసానని హృదయమీద చేయివేసికొని ఆయన చెప్పగలరా? 1921 లో కొత్త కాసనసభలు రాజగ్రహము 1919, 1920 సంలి లలో ప్రభుత్వనియోజితి సభ్యుడుగా నుండెను. 1921 సంలి లో కాంగ్రెసువారు కాసనసభలకు పోవద్దని దేశములో అందరు బహిష్కరిస్తుంటే నిలబడినవారు మాని వేస్తూంటే ఈయన నిరభ్యంతరముగా అందులోనికి వెళ్లి కూర్చున్నారు. 1921 లో ఆయనకు ఓపెకొడోరు. 1922లో కూడ కాంగ్రెసు తటస్థముగా నుండుటచేత అప్పుడును ఆయనకు ఓపెకొడోరు సది. ఈమారట్లుకాదు. వెంటబెడినాయుడుగారు ఎన్నితుడైన కథకు, రామారాయణింగారి కథకు, వారి దుష్టపాలనమును సాంబమూర్తిగారికిని మార్యనారాయణమూర్తినాయుడుగారికిని గల హక్కులేకవ్యత్యాసమును ఉపన్యాసమును వివరించి ఎన్నివార్లుకాని కాన్సిలులోని అనుబంధములకు చెప్పెను.

"If Mr. Sambamurti is returned to the Council I have no doubt it is a great acquisition to the Council."

అని సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు వ్రాసినట్లు తమకు తెలిసినదనియు, అట్టి సాంబమూర్తిగారిని ఎన్నికలకు నిలబెట్టడమండ తేసినయత్నములు కుతంత్రములు సంఘటనముగాలేనని చెప్పిరి. మార్యనారాయణమూర్తినాయుడుగారిని సభ్యునిగా వెళ్లకుండచేయు విధి కాకినాడ నియోజకవర్గము వారిదనియు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిని బలపరచవలసినదనియు హెచ్చరించిరి.

ఇది మీకు తెలియునా?

ప్రతి సంవత్సరమునందును స్థిరములేకుండ నమోనాలు మారు కారులను కొనుటకు తెచ్చినవారు సజ్జోధించుచుండురు. ప్రజ్ఞాచేతకారు ప్రస్తుత పరిస్థితులకు తగినట్లుండును. ఇతర కారులవలె వేరుకకు మాదిర్లను మార్చక ప్రజ్ఞాచేత కారునకు ముఖ్యవసరమైన మార్చేదెనను కావలసినపుడు మార్చబడును. ప్రజ్ఞాచేత కారును మీరుకొనిన మీయొక్క ఆశయము సెలవేరుటయే గాక, పెట్టుబడి సొమ్ముగూడ తగ్గును.

ROMER DAN & Co., 2/17 Mount Road, Madras

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి రాజమండ్రి

సంవత్సర చందా 1-0-0 మాత్రము సంలికు 6 పుస్తకములు ప్రతి రెండు నెలలకు ఒక గ్రంథము వెలువడును. ప్రజాసామాన్యమున మత, సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థికాధ్యాత్మికాది భావప్రచారమే దీని యాశయము.

- 1. గాంధీమహాత్ముని నీతిమంజ్ఞి.
2. రాజనీతిసారము.
3. ప్రాచీనభారత గ్రామపరిపాలన.
4. రామత్థిరస్వామి జీవితము-బ్రహ్మజ్ఞానోద్భవసలు.

చిరునామా:—సంపాదకుడు, ముదిగంటి జగన్న కాశ్రీ బి. యే, రాజమండ్రి.

లాయరు.

ఇది ఒక మాసపత్రిక. ఇందులో చన్న పట్టణము నగయరా 7 హయకోర్టుల తాలూకు ముఖ్యమయిన సివిలు, క్రిమినలు, రివిన్యూ తీర్పుల యొక్క సంగ్రహము మిగుల కులభ్యతైవిని దేశరివాజు మాటలతో తెలుగుభాషను ప్రచురింపబడును. మద్రాసు ఎస్టేటు ల్యాండు ఆఫ్ఫర్, గ్రామఉద్యోగస్థుల ఆర్డుల పయిని జాగ్రత్తచే అన్ని తీర్పుల యొక్క సారము ముఖ్యముగ ప్రచురింపబడును. లాతో సంబంధముగల కత్రిక ఆంగ్లదేశములో యిది తప్ప మరియేదయియు లేదు. చందాధనము సంవత్సరముకు పోస్టేజితో సహా రు 5-0-0 లు మాత్రము అయియున్నది. చందాధనము దరఖాస్తుతో పంపవలెను.

లాయరు ఆఫీసు మేనేజరుగారికి పార్సీతీర్థము, (విశాఖపట్నము జిల్లా)

WANTED. Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108 Apply to:— Imperial Telegraph College, Telhi

చెన్న పురి దక్షిమహారాష్ట్ర యినువదారి కంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇకాకార్పొరేటు చేయబడినది)

ప్రకటన

తిరుత్తణియందు 25-9-23 న కృత్తిక మహోత్సవము వై పుత్సవమును సందర్శించు మద్రాసు ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థము అరక్కోణము స్వాసెంజరు బండి (మద్రాస్ సెంట్రల్ స్టేషన్లో సాయి త్రం 5-45 గంలి లకు బయలుదేరి అరక్కోణము సాయి త్రం 7-45 గంలి లకు చేరునటిలుది) యీనెం 24 తేది శుక్రవారము తిరుత్తణివరకు యీక్రింది కాలము ప్రకారము పోవును.

అరక్కోణము వదలుట రాత్రి గంలి 8-0

తిరుత్తణి చేరుట రాత్రి గంలి 8-18

తిరిగి వచ్చుటకు 25 తేదిన నేం 18 స్వాసెంజరు బండి తిరుత్తణినుండి మద్రాసుకు యీక్రింది కాలమానము ననుసరించి వచ్చును.

తిరుత్తణి బయలుదేరుట పునయం 7-20

అరక్కోణం వచ్చుట ,, 7-40

,, బయలుదేరుట ,, 8-0

మద్రాసు చేరుట ,, 9-45

జనరల్ ట్రాఫిక్ హె. డి. సెంకెయిర్ మేనేజర్ ఆఫీసు 18-9-23

ప్రకటన

"గ్రామోపాధ్యాయుడు" పదపన్నపేట కేంద్ర ఉపాధ్యాయ సంఘాధ్యక్షులకు దేశోద్ధారణ భావముతో సంగ్రహ పాఠకత్వమున జలువదు విద్యావిషయక ప్రైమాసిక్ త్రైమాసిక్ ఇందు నీతి, మత, సాంఘిక, పరిశ్రామిక, సహకారక వ్యాపారపక్ష సంకతులు, వైద్యానర్యములు ప్రచురించుటకు గ్రామోపాధ్యాయులు గ్రామవిద్యారామమునకు సహకారులగుట, గ్రామోపాధ్యాయులు గ్రామోపాధ్యాయుల సంఘమున ఆనోన్య ప్రయోజనమునకు, పాఠశాల పనులు, పాఠశాల, పంపాదించుట, ప్రాథమిక విద్యను ను సుస్థుల సమూహముల మొదలగు పెక్కు విషయాలను చిరన ప్రార్థనముగను, లేటెల్ల సుగను తెలుపును. సాంకేతికాంక్ష ఆ 10 లు మాత్రమే. వివరములకు ప్రతికాపతిలక్షీగ్రంథమే లేక కేంద్ర సెక్రటరీ జలువదు గంబాం జిల్లా అని నగ ననును.

క్షయదగ్గు, జ్వరగడ్డ మొదలగు వ్యాధులకు అమోఘమైన నివారణ

ఎరివిడిసంవత్సరముల ముఖ్యుల నాకొనును. దగ్గుదే ఒక సంవత్సరమునుండి బాగుపడుచుండెను. పాత వైద్యులయొక్క చికిత్సపొందిన గుంబాం జిల్లా. 1921 లో రము ఆగ్ధుమాసమునందు కృష్ణాపురమునందు శ్రీనివాస ఆయ్యంగారి చికిత్సతోమందిరి. యిప్పుని చురునికి దగ్గులేదు. రాత్రిత్రావి ఏలాటి తొందరకా గా నిద్రించుచున్నాడు. ఇప్పుడు అనికి బహుభాషి అగ్ధులకు దగ్గులేదని దృఢముగా చెప్పగలడు. జ్వరగడ్డ త్రాగు గుంబాం జిల్లా. వారికట్లుచు చాలామార్లుగానున్నది. కల మొదలగు ఘోరవ్యాధులు నిజముగా కుదురును. 17 11-2 న వ. ఎస్. రంగస్వామి ఆయ్యంగారు సాల్లు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు, కలనాయి, నార్కరాడుజిల్లా

నేతపరిశ్రమ విచారణ సంఘము

ప్రభుత్వ నేత ఎక్స్‌ప్రెస్ సాక్ష్యము

దిగుమతిపన్నుకు అసంగీకారము

నేతపరిశ్రమ విచారణ సంఘమువారి ఎదుట నేటి ఉదయము 11 గంటలకు చెన్నపురి ప్రభుత్వ నేత ఎక్స్‌ప్రెస్ డియమ్, అమలుపరుగు సాక్ష్యముపంపిరి. ఆగ్నేయ ప్రదేశ్ కు సమాధానము లొసంగుచు 1919 సం॥ ఆగస్టు 1 నుంచి తాము మదరాసు ప్రభుత్వ నేత ఎక్స్‌ప్రెస్ పనిజేయుచున్నామనియు, అంతకు క్రితము వాగవూరు, తాతామిల్లులలో పనిజేసియుంటిమనియు, లాంఛన్ మిల్లులలో శిక్షణ బడసియుంటిమనియు బట్టిరి. ఇటీవల కొలదిపాపత్తరములనుండి విల్లు, చేమగ్గుల పరిశ్రమ పోటీ ఆదిశయించినవనియు, 7 సం॥ లకు పూర్వము ముతుకబ్బు అంతయు చేమగ్గులలో నేత గారగుమంజేసినదియు, ప్రస్తుతము జపానువాగు ముతుకబ్బుల నపరిమితముగ ఈదేశమునందు దిగుమతియేయటచే చేమగ్గుల నేతగాండ్రు సన్నని నూలుగుడ్డలను నేయట కారంభించినదియు బట్టిరి. లంగీవ్యాపారమునకు కడలూరు ప్రధానకేంద్రము. సంవత్సరము 24 లక్షల రూప్యముల లంగీలు తయారుజేసి పంపుచున్నది. ఇవి మాంచెట్లగు కంపణి అవతీనుండి తూర్పు ఆఫ్రికా మొదలగు దేశములకు సరఫరా జేయబడుచున్నవి. చెన్నపురి రాజధానియందు ప్రభుత్వ నేత విద్యాలయముందు తప్ప పవరనేతయంత్రములు లేవు. చేమగ్గుల నేతగాండ్రు విశేషముగ 30 మొదలు 40 వ సంబర నూలు నేయడెదరు. ఉత్తర సర్కారులందు 20 వ సంబర నూలును మాత్రమే నేసెడిచేమగ్గులు కుమారు 2,000 గలవు. బహుమంతులను 20 సంబర నూలుగుడ్డలనేయు చేమగ్గులు 800 వరకు గలవు. 20 వ సంబర నూలును కలకత్తానుంచిగాని మదరాసునుంచిగాని తెప్పించుదురు. 40 మొదలు అంతకుమించిన నూలును విదేశములనుండి తెప్పించుదురు. 80, 82 సంబర నూలును జపానువారే అధికముగ అమ్ముచున్నారు.

నూలుపై దిగుమతి పన్ను విధించుటకు నే ననుకూలముగాదు.

నేతగాదు దినమునకు 15 గజములకంటె అధికము చేమగ్గులపై నేయ బాలను. 20 సంబర గడ్డ గజమునకు ఒక అజాసంపాదించును. కాని ఈ ఆదాయము సంవత్సరముపొదుగున వచ్చుచో అతనికి కొరతయొందదు. కాని వానిగుడ్డసంవత్సరమంతయు ఒకేవిధముగ అమ్ముబడదు. నూలుధర పెచ్చినకొలది నేతగాని ఆదాయము తగ్గిపోవును.

ఈ రాష్ట్రముందలి మిల్లులలో తయారగు నూలు చాల భాగము చేమగ్గుల నేతకు ఉపయోగపడును. 20 లక్ష 30 సంబర నూలు ఇచ్చట మిల్లులలో తయారగు నూలుకంటె దిగుమతియగు నూలే అనేకరెట్లు ఉత్తమమైనదిగ నుండును. దిగుమతియగు నూలు మంచి బలముగలదియగుట నేతగాండ్రు దానినే కొనదలయుదురు. అందుచే దిగుమతిపరగపై పన్నును తీసివేయవలయును లేదా కనీసము పెచ్చింపరాదు అనిరి.

మజుందారుగారెడిగిన కొన్ని ప్రశ్నలకు సమాధాన మొసంగుచు బొంబయి మిల్లులలో తయారగు నూలుగూడ దిగుమతియగు నూలుకంటె సామాన్యముగ తక్కువరకమే యనియు, క్రానురీలు నూలు రాభద్రాయకమైనను నేతగాండ్రు సాధారణముగ "ప్రైవిటురీలు" నూలునే కొనిపెడరియు, నేతగాండ్రు క్రానురీలు నూలుయొక్క విజయము, లాభమును బోధించి రుజువుపరచిన వారు కొనిపెడరినదియు, ఈ నూలును అమ్మకమునకై మార్కెటులో సిద్ధముగనుంచవలెననియు బట్టిరి. దారము చుట్టులలో తక్కువమట్టుగల నూలును నిలుపుటకు సాధన మెయ్యెడిదియును మజుందారుగారి ప్రశ్నకు సాక్షి సమాధాన మొసంగుచు దారమును చుట్టువాని కంటెరి ఇచ్చినను తక్కువసంఖ్య వచ్చుట తప్పదనియు, కారణము యంత్రమునందే లోపముగలయు, యంత్రముపై మాటిమాటికి దారము తెగుచుండుననియు, చుట్టు అని గుర్తుజేయబడిన పైటపై 17 క్చ చుట్టుమాత్రమే నుండుననియు, మిల్లు యజమానులు ఈపద్ధతిన నిలపివేయుట తలపెట్టినచో ఎన్ని చుట్టు ఉండునో అసంఖ్యయే గుర్తుగ నున్నవనియు, నూలుయొక్క బలిమిబట్టి నూలు విలువ వచ్చునుగాని నూలు పొడవునుబట్టిగాదనియు, నూలు రంగు పొడ ముట్టుపేయుననియు బట్టిరి.

ప్రశ్నపర్ యన్. యన్. సుబ్బారావుగారి ప్రశ్నలకు సాక్షి ప్రత్యుత్తరము లొసంగుచు చెన్నరాజధానియందలి చేమగ్గులవారు ఎక్కువభాగము దిగుమతియగు నూలునుకొనినదియు, రాష్ట్రముందు తయారగునూలు చాల అల్పముగ భుజ్యు

ననియు, ఉత్పత్తిపై ఎక్కువ పన్నును విధించిన విల్లు నేతపరిశ్రమకును, చేమగ్గుల నేతపరిశ్రమకుగూడ లాభదాయకముగ నుండగలదనియు బట్టిరి.

పండిత హరికిషన్ లాలుగారి ప్రశ్నలకు సాక్షి సమాధానము లొసంగుచు బట్టలపై దిగుమతిపన్నును వృద్ధిజేసిన చేమగ్గుల పరిశ్రమకు నష్టమురాబోదనియు మీదుమిక్కిలి విల్లులకును, చేమగ్గులకుగూడ లాభము రాగలదనియు, నేతమిల్లులలో బాటు నూలువడకుయంత్రము లుండిన నష్టముండదనియు, నేతమిల్లులు మాత్రమే లాభముతో పనిజేయుచున్నవని జెప్ప విలులేదనియు బట్టిరి.

రాజధానియందలి చేమగ్గులపై నేతపరిశ్రమలనుగూర్చి అమలుపాదుగా రీక్రెడిట్ అభిప్రాయముల చెప్పిరి.

"చేమగ్గులమీద తయారగుబట్టలు మిల్లుబట్టలతో చాల భాగము పోటీజేయుట లేదనువిషయముగాని, యాధునములుండుతప్ప చేమగ్గులపై భుజ్యు నూలు తగ్గదనువిషయముగాని పవరమిల్లుతో బాటు గృహపరిశ్రమలగూడ వృద్ధియగుచున్నదని తెలుపుట కాభారములు గాబలవు. అనగా చేమగ్గులపై నేయవాడు తనసంపాద్యముచే తనకుటుంబమును కొదువలేక పోషించుకొనుచున్నాడని చెప్పవలెను. ఈ రాష్ట్రమునందలి చేమగ్గుల నేతగాండ్రు సం॥ 1 కి 800 లక్షల యల్ వి. పానుల దారమునుకొనుచున్నారు. నేతగాండ్రుసంఖ్య తగ్గిపోయినది. ఈపరిశ్రమపై సంపూర్ణముగ ఆధారపడియుండు వారికి పరిశ్రమలకు చాలినంత జీవనోపాధి జరుగకపోవుటయే ఇందులకు కారణము. నేత పుత్తితో బాటు వ్యవసాయము లేక ఇతర వృత్తులు గల వారు మాత్రమే తృప్తికరముగ జీవనోపాధి గలిగియున్నారు. నూలుధర పెచ్చినను దానితోబాటు చేమగ్గులపై తయారగు గడ్డల అమ్మకపు ధర పెచ్చింపబడబాలనందునను, నేతగాండ్రు నేతసములు తగ్గింపబడుటయు ఇందులకు కారణములు. మగ్గులకు నూలును తయారుజేయు కష్టపుపనికింటె ప్రైవిటు, శివులుగూడ నేతపరిశ్రమలే మరలుచున్నారు. అందుచే చేమగ్గులపై తయారగు గడ్డల అమ్మకపు తగిన సుపాదాయములగా వింపవలసియున్నది. అందుచే మిల్లువ్యాపారము చేమగ్గుల వ్యాపారమునకు చాలకాలము ప్రతిబంధకముగ నుండకపోలేదు. కాని మిల్లు యజమానులు ఉత్పత్తియందలి భుజ్యును తగ్గించుకొని, జపానువారి వర్తకముతో నిలువ గలుగుటకై యొసంగబడెడి సౌకర్యములకు ప్రతికూలముడగును. కాని అసౌకర్యములు చేమగ్గుల నేతపరిశ్రమకు చంపకుండ జాముబు నాటియమును, ఆపత్తకముపై యున్నది. చేమగ్గుల పరిశ్రమ సరియగు వ్యాపారపరశిపై స్థాపింపబడినచో చేమగ్గుల జీవనోపాధి నొసంగగలదు. ఇందుకుగాను చేమగ్గులకు సరఫరాగు ధరలకు సరియగు సాధనము లన్నియు ఉండుటావశ్యము. భారతీయ మిల్లులలో తయారగు నూలులో అధికభాగము చేమగ్గులకు ఏమాత్రము ఉపయోగపడదు. సరియగు పొడవును, నాణ్యమును, పటుత్వముగలిగి, నేతగానికి లాభమును గలుగజేయు 12 మొదలు 120 సంబరవరకు గల నూలును సంపాదించు సమస్యయే దక్షిణ భారతవర్షమందలి నేతగాండ్రును ఎదుర్కొనుచున్నది. అందుచే ఇతరదేశములనుండి దిగుమతియగు నూలుపై పన్నును వృద్ధిజేయుటకు నే సమ్మతించజాలను. మీదుమిక్కిలి ప్రస్తుతముండెడి 100 కి 5 వంతుల పన్నును తొలగించిన గృహపరిశ్రమ వృద్ధి నొందగలదు. చేమగ్గులపై నేయవారు సామాన్యముగ దిగుమతియగునూలులో సన్ననూలునే కొందురు. చుట్టునునూలుకొనిన మిల్లు గడ్డల పోటీ ఎదుర్కొనవలసియుండును. అందుచే ప్రజలకు కొనుటకు సున్నుచునుగుంటుల గాకుండ స్వల్పము పన్నును వృద్ధిజేయవచ్చును. చేమగ్గులపై కష్టము పన్నును తీసివేయవలెను. రైలుపై ప్రైవిటును తగ్గించినచో పరిశ్రమకు చాల లాభము గలుగగలదు".

కష్టము కల్పెరుగారి సాక్ష్యము
నిన్నటి మధ్యాహ్నము మదరాసు కష్టము కల్పెరుగారు బొంబయి వారి ఎదుట సాక్ష్య మొసంగుచు ఈక్రింది అభిప్రాయముల చెప్పిరి.

"మిల్లులను భారతీయమిల్లులు అధికముగ తయారుజేయుటలేదు. జపానువారు భారతీయ మిల్లులయందు తయారుజేయబడునట్టియు, బ్రిటిషువారి గుడ్డలతో గూడ పోటీజేయుచున్నారు. గిర్రలవర్ష గుడ్డలలో జపానువారి గుడ్డలు బ్రిటిషువారి గుడ్డలకంటె సరసముగనున్నవి. జపానువారు బ్రిటిషువారి గుడ్డలతోను, భారతీయ మిల్లుగుడ్డలతోగూడ పోటీ జేయుచున్నట్టిరి.

జపాను నూలు, వస్త్రములపై పన్ను విధించవలదు

రామనాథగోయంకాగారి సాక్ష్యము

చెన్నపురియందలి ప్రధాన నూలుబట్టల వ్యాపారులలో నొకరగు రామనాథు గోయంకాగారు విచారణ సంఘమువారి ఎదుట సాక్ష్య మొసంగుచు జపానువారి సరఫరై పన్ను విధించిన పేద జనులు చాలకష్టముల పాలయ్యెదరని బట్టిరి. అధ్యక్షుని ప్రశ్నలకు సమాధానమొసంగుచు బొంబయి మిల్లు వారు చెన్నపురివారికి సరిపడు గడ్డల రకముల పంపుటలేదనియు, ఇదివరలో అహమదాబాదు మిల్లులను అటులే జేయుచున్న నూలుగూడ సంవత్సరములనుంచి మదరాసుకు చాల అధికముగ బట్టలను సరఫరాజేయుచున్నారనియు, సంవత్సరమునకు కుమారు 50 లక్షల రూప్యముల విలువగల అహమదాబాదు మిల్లుగడ్డ మదరాసు వర్తకులచే కొనబడుచున్నదనియు, జపాను సరకు చాలవరకు బొంబయి కలకత్తామీదుగ చెన్నపురికి వచ్చునుగాని సముద్రముపై వచ్చెడి సరకు చాల తక్కువయనియు, విదేశముల వ్యాపారమునుగూడ జపానువారే గైకొనుచున్నారనియు అహమదాబాదు చలువజేయబడిన వర్షగుడ్డల మదరాసులో అధికముగ అమ్మకముగనున్నవినియు, అహమదాబాదు మిల్లులలో తయారగు నూలులో తక్కువ చుట్టు ఉండుట సాధారణమేయని బట్టిరి.

"భారతీయ మిల్లుబట్టలకును జపానువారి బట్టలకును ఎట్టి పోటీలేనందున జపానువారి సరకుపై ఏమాత్రము పన్ను విధించుటకు నే ప్రతికూలము. అట్లు పన్నును విధించినచో, పేదజనులు మిక్కిలి కష్టముల పాలయ్యెదరు. భారతీయ మిల్లుసరకులకు జపాను వారి సరకులకును పోటీయే లేదు. జపానువారి గుడ్డలపై పన్ను విధించిన భారతీయ మిల్లులవారును ధరలు పెచ్చించెదరు. జపానువారి సరకుల ధరలు పెచ్చిన ఇంగ్లీషువారు వాటిజ్వమును గైకొందురు. పైరెంటిపైనను పన్ను విధించుచో లక్షాధికారిలగు భారతీయ మిల్లు యజమానులు అధిక లాభముల దీచుగలరు. ఎటుచూచినను బీదజనులు మాత్రము పన్ను విధించుటలన వివిధమున లాభములు బొందలేదు. ఈసంఘ మేదియైన మేలు జేయగలనుచో ప్రైవిటును తగ్గించుటకు ప్రయత్నింపవలెను" అని బట్టిరి. నేటికి విచారణ ముగిసినది.

అమృతాంజనం డిపోవారి

సుప్రసిద్ధాపధముల జాబితా.

1. శీర్షరసాయనము మాత్రము అక్షరమునకు	1- 4
2. వజ్రగుళిలు ధాతుపుష్టికి	1- 0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-కి	0-10
5. మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-కి	0-12
6. తామరతైలము, తామర, తీటకు	0- 6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదులకు	0- 6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0- 8
9. దంతశాలహరి, పండ్లపోటుకు	0- 8
10. కర్ణశాలహరి, చెవిపోటుకు	0- 6
11. గజ్జిక తైలము, గజ్జిచీడులకు డబ్బి 1 కి	0- 4
12. పగుళ్లకు తైలము, శీతపగుళ్లకు	0- 4
13. పేలకు మందు సీసా 1-కి	0- 6
14. చందన అక్షర 1 బెస్సు	2- 0
15. కుంభకు తైలము, డబ్బి 1-కి	8- 0
16. దంతమార్గము, పండుతోముటకు	0- 2
17. సుఖిభోగి మాత్రలు	1- 0
18. సుఖిభోగి తైలము, పుండ్లకు	1- 0
19. రోమహరి వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0- 8
20. మోహినితైలము వెండ్రుకలు చెరుగుటకు	0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి	0- 2
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-కి	0- 8
23. జాలాలి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0- 0
24. కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1- 0
25. శంకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1- 0
26. కఫహరి శీతకట్టు దగ్గులకు	1- 0
27. కఫహరిచూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-కి 0- 8	
28. సుందరీతైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-కి	0- 8
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పలకు	0-12

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

మదరాసు వార్తలు

మదరాసు శాసనసభ ముగియుట:—ప్రస్తుత మదరాసు శాసనసభ 1928 సెప్టెంబరు 28 తేదీనుండి ఆంధ్ర మొండినట్లు గవర్నరుగారు గతములో ప్రకటించిరి.

ఒకవిద్యార్థి మరణము:—మైలాపూరు పి.యస్. హైస్కూలు పెద్దలో పాఠశాల నేర్వబోయిన యొక స్కూలు ఫైనలువిద్యార్థి పద్మభట్ట ద్వైలయనకు గొంపోబడి అచటనే మరణించినది తెలియచున్నది.

క్రొత్తపోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జేవరలు:—ఆర్యిశే జగారీ ఫానే పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జేవరలుగ నియమింపబడిన యుం. ఎ. హామిల్టన్ గారు యాఉదయమే ఇంగ్లాండునుండి వచ్చాడునువచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

శాసనసభల ఎన్నికలు:—మదరాసు శాసనసభకు భారత శాసనసభకు ఎన్నికల ఒకేసారి నవంబరు 8 వ తేదీన జరుగునట్లు ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుజేసిరి. రెండుసభలకు ఆభ్యర్థుల నియమించు ఆరు తేదీ ఆక్టోబరు 4, ఆభ్యర్థుల నియామకముల లెక్కించుట ఆక్టోబరు 8 వ తేదీన జరుగును. (గజెటు)

రాకపోకలు:—కె. సి. రాయగారు సిమ్లాకు, ఎస్. ఎ. వెంకట రామగారు నంద్యాలకు నిన్న రాత్రిపోయిరి.

గాలి కాంటెయిగారు, లామెంబరు, రాజా సర్ వాసు దేవరాజగారు, గాల్ రత్న స్వామిగారు, ఆర్. ఎస్. శర్మగారు నేడుదళము వచ్చిరి.

గార్లు రైలుక్రిందపడి చనిపోవుట:—నిన్న రాత్రి వచ్చుచున్న వాల్తేరు ప్యాసెంజరులో గార్లు గస్టి (40) సింగ రాయకొండపైనున్న సిగ్గులు యిచ్చి, రైలు నడచుచుండగా నెక్క బోయెను. రైలుకు ప్లాటుఫారముకు మధ్యబడి కాళ్లు రెండు నలిగిపోయినది. కలకత్తా మెయిలులో వానిని జనరలు ఆస్పత్రికి తెచ్చిరి. వెంటనే చనిపోయెను. ఆ. ప్రె.

లోకలుబోర్డు ఉద్యోగులు ఎన్నిక ప్రచారము చేయరాదు

ఈ దినం నిబంధన ఖాయపరచుచు ప్రభుత్వమువారు గజెటులో ప్రకటించిరి.

స్థానిక సంఘముల ఉద్యోగులు నోఖరలు శాసనసభల ఎన్నికలందు ప్రచారము జేయుటగాని పొల్లనటగాని తమ పలకుబడిని ఏవిధమున ఉపయోగింపరాదు. ఓటున్నచో ఓటి యవలెను. అప్పుడైన ఎవరికి ఓటిచ్చినదియు ముందుగ తెలు పరాదు. ఈ నిబంధన ప్రాతిగా స్థానిక సంఘము ఉద్యోగము నందే యున్నవారికి అనువర్తించును.

స్థానిక సంఘముల అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షుల ఎన్నిక జరుపు సభ యొక్క తేదీ గంట వివరము ఆత్యవసర పంపర్చుటలందు తప్ప లెక్కినప్పుడు మా-డ్యూరీజాలు ముందుగ తెలియజేయవలె ను. అని నిబంధనలలో మార్పుచిత్తు ముసాయిదాను గజెటులో ప్రకటించిరి. 6 వారములు గడవినపిమ్మట ఖాయపరచెదరు.

గ్రంథస్వీకరణము

తూర్పుగోదావరిమండల సహకారసమైక్యన

కరపత్రములు

(1) రోకడేలు పయస్థి చరిత్రము (2) హిందూదేశము నందలి సహకారోద్యమ ఫలితములు (3) హిందూదేశమునందు సహకారోద్యమ వ్యాప్తి కల్గెనున్న నిరోధములు (4) సహకార విద్య (5) సహకార వ్యవసాయము అను నీయెదు చిన్న పాత్ర ములకు కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. 6 వ సంపుట ఏలోలోహా కార్యాలయమునకు రాలేదు. ఈకరపత్రములకు శ్రీయుత సర సింహాదేవసర్వనారాయణగారుకర్తలు. ఇది ఎల్లవారికిని ముఖ్య ముగా సహకారోద్యమాభిమానులకు చాలయవలయు క్రమము. శ్రేలి మృదుమధురచవనపటి నలయువారు "తూర్పుగోదావరి మండల సహకారసమైక్యనము, కరపత్రములకు తా ముగా తూర్పుగోదావరిజిల్లా అధి ప్రాణులెను.

కాంగ్రెసుఎన్నికల ప్రచారము

పీపిల్స్ పార్టీలో సభ

నిన్న సాయంత్రము పీపిల్స్ పార్టీలో కాంగ్రెసువారి సభ జరిగెను. ఆదిత్యేశ్వరుల నాయకత్వమున ఆసక్తుల సహించిరి. కాంగ్రెసుయొక్క కార్యక్రమము ఉద్దేశములను వివరించి. ప్రజాశ్రేయమునకు పాటుబడు సంస్థ అని యొక్క పేయనియు కావున అందరు కాంగ్రెసు ఆభ్యర్థులకే ఓటుచేయవలెననియు కోరిరి.

గాల్ వి. రామదాసుపంతులుగారు ఉపన్యసింపచు జన్మి నుపక్షమువారు కాంగ్రెసును బ్రాహ్మ్యపక్షముని నిందించుచు న్నారు. కాంగ్రెసునిగ్గడనుండి పనిజేయుచున్నది. ఎన్నడైన బ్రాహ్మ్యజేతులకు ప్రతిపాటుముగ తీర్మానించుచుండెనాకాని జన్మిపక్షము బ్రాహ్మ్యజేతులకే గాక బ్రాహ్మ్యజేతులకుగూడ ప్రతిపాటుముగ కార్యములాసర్పించెను. జన్మిపక్షము ప్రభుత్వమువారి ప్రాపకముపై నాధారపడియున్నది. వారికిఉద్యోగుల ఓట్లబలమే యొక్కవగావున వారిమాటల, నమ్మక కాంగ్రెసువారికే ఓట్లజేయ వలెననిరి.

కృష్ణస్వామివలరు, హాఫీసుహమ్మదు, సి. ఎస్. గోవిందరాజులుమదల్యారు వి. ఎల్. కాశ్రీగారుగూడ ఉపన్యసిం చిరి.

రాయచేట ఎన్నిక:—దివిజను ఎన్నికల 5 వ నిబంధన ప్రకారము 29 వ రాయచేట దివిజనుకు కానియల ఎన్నిక సెప్టెంబరు 2 వ తేదీన జరగలేనందున 25 వ తేదీన జరుగవలె నని ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. 2, 3, 4 నిబంధనల ప్రకారము జరుగవలసిన ఎన్నిక పందర్పపు చర్య యీయెన్నికకు అన వసరము అని గజెటులో ప్రకటించిరి.

రాయచేట కాన్వేషను అభ్యర్థి గలవినచిలత్తూర చెట్టిగారు స్వామికాశాస్త్రిబుట్టి తీర్పుపై బెట్టిన ఆశీలుగూర్చి నిన్న మధ్యాహ్నము అల్లాడి కృష్ణస్వామిఅయ్యగారు ఫిర్యాజి ప్పినుగారితో వారి గదియందు మాట్లాడినట్లు తెలియచున్నది.

ఉప్పకొండపూరెస్టు రిజర్వు పర్లాకిమిడి

గండికోట సత్యనారాయణమూర్తిగారు ఎమ్. ఏ. ముక్కముల వెంకటరెడ్డి కాశ్రీగారు

పర్లాకిమిడి పట్టణమునకు పశ్చిమమున గుమారు రెండు మైళ్ళుదూరములో నున్న ఉప్పకొండ లేక బొంతుకొండ ప్రదేశములో శ్రీ పర్లాకిమిడి మహారాజులుంగారు పూరెస్టుచట్టము అనుబంధానికి తీసుక రావలసినవారిని తెలియచుచున్నది. అయితే సనాతనమునండియు పవనప్రదేశము అవని రిజర్వుగా అనువు చేయబడలేదు కారణమేమన పర్లాకిమిడిపురవాస్తవ్యులున్ను చట్టపట్టణంకు గ్రామస్థులన్ను ఈ కొండ ప్రదేశము లో సేవ శువులను మేమితురు. వెంటచెరువు, కంచెలు పెట్టు కొనుటకు వలయు సామగ్రి, ఇళ్ళు కట్టుకొనుటకు కావలసిన రాళ్లు మొదలగున వినిన్న ఈ కొండ ప్రదేశమునుండియే ప్రజలు తెచ్చుకొనుచుందురు. ఈ ప్రదేశమును అనువు చేసినచో ప్రజల కష్టనష్టములకు మేరయ్యుండదు. పశువులు మేయటకు తగిన స్థలము చిక్కినందున వాటికెంతయో ఇబ్బంది కలుగును. మీద పేర్కొనబడిన సామగ్రి పురజనులకు దొరకుట దుర్లభ ము గు ను. ఈ కారణములంజేసి యే పర్లాకిమిడి సంస్థానము 1908 వ సం వత్సరము లో కోర్టాఫ్ వార్డ్సు వారి యజమాన్యము క్రింద నుండినప్పుడు న్ను ప్రస్తుతపు మహారాజులుంగారి తాత ముత్తాతల కాలముం చున్న సవరు ప్రదేశమునడవి విజయలో చేరుట కాలోచన లు చేయబడినప్పటికిన్ని ఇ యుద్దేశము లామోదించబడలేదు. ఇప్పుడు సంస్థానపు ఉద్యోగస్థులబట్టి ప్రస్తావములకు చొటి చుట్ట విగుల కోచనీయుగా నున్నది. శ్రీమంచెమకాలముకేం డటనే ఈ యలోచనను దయయించి వదలిపెట్టుడని గుమారు 200 సంతకములుగల విజ్ఞాపన మొకటి శ్రీ పర్లాకిమిడి మహారాజులుంగారికి పంపబడినది. హిందూదేశపు వ్యవసాయాభివృద్ధి కి ఉచిత మాన్యముల నన్నేదించుటకు నియమింపబడిన రాయల్యవిమర్శలో మొదలుగా నున్నట్టియు ప్రజల కష్ట ఇష్టములను విచారించు పంక్షుక కర్తగా నున్నట్టియు జేలకొలది రైతులయొక్కయు వారి పశువులయొక్కయు జేయును నభిల షించు కెడ భూస్వామిగానున్నట్టియు శ్రీ పర్లాకిమిడి మహారాజులుంగారు సవరు ఉద్దేశమును వివర్ణించి అడ్డిదార్ల కృత జ్ఞతకు తప్పక పాత్రులగుదరని మేమెరియు వి శ్వ సిం య పుణ్యము.

దక్షిణాఫ్రికాయవారుల రాక

గవర్నరుగారు సన్మానించుట

గవర్నరుగారు పరివారముతో నేడుదళము మెట్టుపాల్గుం మెయిలులో ఉదకమండలమునుండి విచ్చేసిరి. పోలీసుకమిషనరు, మదరాసు మేరిపుగాయ, డి. బి. టి. రంగాచారిగారు, మున్నగువారే స్వేచ్ఛనవద్ద వారిని సన్మానించిరి. గవర్నరుగారు యిద్దరు బాడిగాట్లలో ఇంటికి బోయిరి. మిలిటరీ సెక్రటరీ హామ్మగారు కెప్ట. లామగారు దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులకు స్వాగత మొసంగుటకై వేచియుండిరి.

8 గంటలకు దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు ప్రత్యేకరైలులో వచ్చిరి. సర్ జార్జి పాడి సను గారు వారిని బేసినుబిడ్డెనద్ద కలుసుకొని సెంట్రలుస్టేషనువరకు తోడువచ్చిరి. వారు రైలుదిగినతోడనే ఆచ్చటనున్న వారందరిని పాడి నుగారు రాయబారుల కెరుకపరచిరి. అందు గవర్నరుగారి మిలటరీ, సెక్రటరీ బాడిగాట్లు, మదరాసు ప్రభుత్వముతరపున ఎస్. హెచ్. స్లాటరుగారు, డి. బి. టి రంగాచారిగారు, డి.బి. జె. వెంకటనారాయణనాయుడుగారు మున్నగువారు గలరు. ప్రభువరీచయ సల్లాపములు జరిగినపిదప రాయబారులకు యిరువురు శ్రీలతో సహా ఫోటోతీయబడిన పిమ్మట వారిని గవర్నరుగారి భవనునకు ఆతిథులుగా గొంపోయిరి.

రాయబారుల పేర్లు:—గాల్ ఎఫ్. డబ్ల్యు జేయర్సు కె.సి.ఎం. ఎల్. ఎ., పరిశ్రమలమంత్రి (రాయబారవర్గము నాయకుడు) గాల్ పాట్రికుడంకను కె. సి., ఎం. ఎల్. ఎ., డబ్ల్యు. ఎచ్. రూడు ఎం. ఎల్. ఎ. డి. ఎస్. వెర్నూటను ఎం. ఎల్. ఎ., జి. రెబర్నూ ఎం. ఎల్. ఎ., ఎ. సి. ఫాగ్నాన్ ఎం. ఎల్. ఎ., జె. ఎ. మార్వికు ఎం. ఎల్. ఎ. జె. ఆర్. హాట్టెమర్సు (కార్యదర్శి) గార్లు, డంకనుగారిసతి, మార్వికుగారిసతి గూడ వచ్చిరి.

వారివెంట ఇండియా సంతయు నిరుగనున్న జి. ఎస్ బాజపాయి వి. సి. ఎస్ ఇండియా ప్రభుత్వ అండరు సెక్రటరీగూడ నేడువచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

దేవి ప్రసాద కైటనుగారు

ప్రత్యేకసంఘసంస్థలగూర్చి అభిప్రాయము

హిందూసభ సంస్థాపనార్థము రెస్పాన్సివు సహకార పక్షము తరపున ప్రచారము జేయుటకును దేవి ప్రసాదుకై ను గారు నేడు మదరాసు వచ్చిరి. వారు యారీతిగ చెల్లిరి. హిందువులు మహమ్మదీయులుగూడ ఎవరిమట్టుకు వారు సంస్థాన మేర్పరుచుకొని బలము చేసుకొనుటకు అవసరమని హిందూ సహకార సంస్థాపకులు దలంచు చున్నారు. వీరిబలమే వారి బలము, వారిబలమే వీరిబలము. ఉభయము బలహీనముగ నుంటచేతనే ప్రస్తుతము చిక్కులు గల్గుచు న్ను వి. ఉభయమవలనవారు సమర్థులగు నాయకులు చెప్పినట్లున సచు కొని కట్టుదిట్టములు గర్హియున్నచో, మతమునకెట్టి సంబంధము లేని సునీతులయెదులు నాయద్యపుపనుస్యకు సంబంధించిన శిష్ట వులనంటివి ఉండనేయుండవు.

బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మ్యజేతుల లందరు గలసి రాజకీయ నాంభిక ఆధికాభివృద్ధికై పాటుబడుటకుగాను ప్రస్తుతము మదరాసులో ప్రబలియున్న బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మ్యజేతులు సాధ్య మయినంతి త్వరలో ఏగొట్టుకొనవలెను. వికమత్యము లేకుండుటచే వారు ఒండొరులకు ప్రతిపాటుముగ పనిజేయుచున్నారు. వారుకలసి పనిజేయుచో దేశాభివృద్ధికి అడ్డుతమగ తోడ్పడ గలరు.

కైటనుగారు మదరాసులో ఆర్. ఎస్. శర్మగారికి ఆతిథిగ నుందురు. (ఆ. ప్రె.)

కాట్నీ బ్రాంచిలైన

లిలాస్మరము సెప్టెంబరు 28:—లిలాస్మరంజిల్లా బ్రాన్చిస్పర్షెడును అధికారి ఇట్లు తిరిగివచ్చియున్నాడు. "కాట్నీ బ్రాంచిలైన పరిశీలులు ఇట్లున్నవి. లిలాసుపురంనుండి 681 అవ్ రైలు సాండ్వీచరకు పోవును తిరిగివచ్చును. 681 ఆఫ్ కమెరి యానండివచ్చునది నదివరదలలో నుండుటలన ఆసిపాయినది. తరు ఉచయమున కట్టికి చెల్లెను. 681 అవ్ కట్టి నరకు పొండాకి కలుపును. 681 మొలనద్ద సాదాయి, గంగూటలనడుము క్రొత్త గండిపడినది. ఉ మెరియకును ఉ త్తరమునకును బుక్కు చేసిన సామానులు వాగపురం ఇటరాసిద్యారా పంపబడుచున్నవి. ఉ మెయూకు త్తరపున్న స్థలములచేరుట కష్టము. (ఆ. ప్రె.)

వార్తాపరిశీలన

1925 సం. సెప్టెంబరునెల 23-వ తేది గురువారము

సంఖ్య	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
సంఖ్య	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గత 24 గంటలలో	80.0	80.4	...	17.85	- 8.68
గత 24 గంటలలో	83.1	73.1	0.80	20.19	- 0.12
గత 24 గంటలలో	94.0	78.8	...	31.41	+ 10.78
గత 24 గంటలలో
గత 24 గంటలలో	91.1	71.4	...	15.14	- 2.90
గత 24 గంటలలో	85.0	72.0	...	8.42	- 1.28
గత 24 గంటలలో	14.91	+ 0.04
గత 24 గంటలలో	91.6	75.9	...	19.25	+ 1.68
గత 24 గంటలలో	93.1	79.8	...	11.57	+ 0.59
గత 24 గంటలలో	93.8	74.7	...	9.29	- 4.90
గత 24 గంటలలో	87.7	77.4	...	10.95	- 3.13
గత 24 గంటలలో	89.9	72.0	0.78	18.60	- 4.91
గత 24 గంటలలో	87.7	70.6	...	6.57	+ 1.83
గత 24 గంటలలో	82.8	76.6	...	14.14	+ 3.93
గత 24 గంటలలో	88.0	78.8	...	5.12	- 3.63
గత 24 గంటలలో	92.4	76.8	...	7.10	- 8.49
గత 24 గంటలలో	86.1	80.9	...	1.55	- 0.48
గత 24 గంటలలో	2.08	+ 0.17
గత 24 గంటలలో	82.4	76.1	...	29.10	+ 1.88
గత 24 గంటలలో	80.0	71.9	0.59	97.19	+ 15.01
గత 24 గంటలలో	87.8	74.4	0.07	107.4	+ 21.56
గత 24 గంటలలో	84.5	72.8	0.18	7.51	- 7.69
గత 24 గంటలలో	81.8	64.9	0.24	17.77	+ 0.24
గత 24 గంటలలో	68.0	61.6	0.84	18.26	- 8.55
గత 24 గంటలలో	62.2	62.2	...	19.78	- 1.89

సర్కారులు:— ముచిలపల్లెములో కబురు తెలియ
వికాసపట్నములో 0.80 వరించెను. ఆకాశము దట్టముగ
అల్లుకొన్నది. తక్కినచోట్ల ఒకమోస్తరుగ నున్నది.
కాకినాడలో పగటివేడిమి 8¹/₂ డిగ్రీలు ఎక్కువ.
చక్కణ:— పోగుమలు ఒకమోస్తరుగ నున్నది బల్ల
లో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూలులో రాత్రి
వేడిమి 2¹/₂ డిగ్రీలు తక్కువ.
కర్ణాటకము:— కడపూరులో ఆకాశమున మేఘములు
బ్రుకుగ నున్నవి. తక్కినచోట్ల ఒకమోస్తరుగ నున్నవి. నెల్లూరు
లో ఆర్ద్రత తక్కువ. కడపూరులో 4 డిగ్రీలు పగటి
వేడిమి తక్కువ. మదరాసులో రాత్రివేడిమి 2¹/₂ డిగ్రీలు
క్కువ.
అంత వెదనూర్వెద్దియు 24 గంటలలో గన్పించదు.
సి. చెంగల్వరాయ మొదలియారు,
అఫీషివీటింగ్ వారావరణకాస్త్రజ్ఞుడు.

వర్ష పాతము

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 23:—సంయుక్త పరగణాలు, మధ్య
పరగణాలలో సామాన్యవర్షము కరిగినది. కాశ్మీరమందును వర్ష
పడినది.
సామాన్యముగ దక్షిణభార్యకొంగములలోను, స్థానికము
ఉత్తరభార్యకొంగములలోను మధ్యభాగములలోను మేఘములలోను
తరిగినది. తెంగాలు బీహారు, పశ్చిమోత్తర పరగణాలు, గజపాడు
గంటాయి డక్కను ఉత్తరమోదరా బాదు పద్రానులలో అ
పడకడ నర్షమున్నది.
మాచన:— మధ్యపరగణాలలో తగ్గువల (అ. పే.)

వజ్రగుళికలు

20 మార్చిల దబ్బి వెల రూ. 1-0-0
ధానుపుష్టికి, బురుగునకు, ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియ
ముల పుట్టెనును కారణములు, రక్తపుష్టి వంటి ఆరోగ్య
నకు మూలము.
మృతాంజనం దీపో, మదరాసు - బొంబాయి.

తిరుత్త నితాలూకా వార్తలు (స్వకీయవిశేషం)

పంచాయతీ కోర్టు ఎన్నికలు
సెప్టెంబరు 23:— తిరుత్త నితాలూకా వార్తలు గల ముర
కంబట్టు గ్రామ పంచాయతీకోర్టు ఎన్నికలు ప్రభుత్వమువారి
యంత్రప్రవృత్తి 20-9-26 తారీఖునాడు తిరుత్త నితాలూకా సబ్
మాజిస్ట్రేట్ వారిచే జరగబడెను. పంచాయతీ కోర్టునకు విదు
గురు సభ్యులును వారిలో నొకరిని అధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొనవ
లసినట్లును నిబంధనయై యుండెను. అయిదు స్థానములకు గ్రా
మములలోని బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులు ఆదివాంధ్రులు
(మాలవారు) తీవ్రముగా పోటీకేసిరి. ఓట్ల ఫలితములను లెక్కిం
చగా,
ఆరుగురు నారాయణ్ గారు (ఆదివాంధ్రు)
యం. సుబ్బారాయ పిళ్ళగారు
మారం చెంగారెడ్డిగారు
యం. లక్ష్మణ రెడ్డిగారు
రక్త వెట్టి చెంగలూయరెడ్డిగారు ఎక్కువ సమ్యకులచే
ఎన్నుకోబడినట్లును సబ్ మాజిస్ట్రేట్ గారు ప్రకటించిరి.
అనంతరము పంచాయతీ సభ్యులలో తమకు అధ్యక్షునిగా
శ్రీయతులు యం. సుబ్బారాయ పిళ్ళగారిని ఏకగ్రీవముగ
ఎన్నుకొనిరి. మతిరుత్త నితాలూకా మంత్రపే
గాక చిత్రూరు మండలమున కొంతయు మార్గదర్శకులై మరకం
బట్టుగ్రామ ప్రజలు పంచాయతీ న్యాయసమితి సభ్యునిగా
యొక్కన సమ్యకులూనికి పంచవసోదగు డను శ్రీ ఆరుముత్తు
నారాయణ్ గారిని యెన్నుకొనుట గవనింపదగియున్నది.
మోటూరు ప్రమాదము
ఈయూరిలోని లోకల్ ఫండు వైద్యాలయమున నేవకు
డుగయుండిన చిన్నస్వామియనువాడు 21-9-26 తేది రాత్రి 9
గంటలకుమీద నీయూరినుండి బయట గ్రామమునకు వెళ్లు
మండిన మోటూరుకారు ఫుట్ బోలుపై నెక్కి నిలబడి పోవుచు
కారీలో బండి ఆగకమునుపే డిగ. బయల్పించి ప్రమాదవశమున
క్రిందబడిపోవుటచే యెడమకాలిపై బండిచక్ర మెక్కిపోవుటచే
కాలుకు త్రినియవై పోయినది. మరునాడుదయము రైలునకు పు
త్తురు సమీపమున గల ఈసలాపురమునకు వాని బంధువులు
చిన్నస్వామిని చికిత్సలకై గొంపోయిరి.

నారికురుపుల వ్యాప్తి
తిరుత్త నితాలూకా యూరికా గ్రామములగు అశ్వశంక
పురం, చెల్లాట్టూరులయందు, నారికురుపుల లోగవిజ్ఞంభణ
మెక్కువగాయుండి మార్గకొలదిగ ప్రజలకు భాదించుమందు
లగు చెలియునున్నది. ఈపాడులోగము వారు నివసించగ్రామా
దులలోని గంటలు, కొన్ని దిగుడు భావులయందు గల నీరుతా
గురుచేతనే వచ్చుచున్నది చెప్పుచున్నారు. ఈలోగనివారె
వివ.రుముగను వ్యాధిబాధితులకు వైద్యసాహాయ మొనర్చుటకు
ను, నీయూరి డాక్టరుగారు నిన్నును మున్నును వెళ్ళిచూచినచి్చిరి.
కాని, మా కార్యోటికగరం తాలూకాబోడ్డవారును, జిల్లా వైద్యా
ధికారులు ఆరోగ్యకాశాధికారులను తీక్షణము శ్రద్ధ గైకొని నీ
వ్యాధిని వ్యాప్తిగానక రూపుమాపునట్లు ప్రయత్నింపడుట విధి
యైయున్నది.

శ్రీ చల్లపల్లి రాజావారి బౌద్యార్థము
రాజమండ్రిలో శ్రీ పీఠేశలింగంపంతులువారిచే స్థాపించ
బడిన హిందూ విశింతు కరణాలయమును బరికిరింపుటకు
గోదావరి మండలమందలి కపిలేశ్వరపురం జమీన్ దారు లగు
శ్రీ బులుగు బుచ్చి సర్వారాయుడుంగారును, కృష్ణమండల
మందలి చల్లపల్లిరాజాగారు శ్రీ అంకినీడు ప్రసాదు బహ
దరు జమీన్ దారు బి. ఏ. గారును, కందుల లక్ష్మీపతిగారు
మొదలగు కొందరు పురవాసులతో ఈ నెల 20 తేది సాయం
సమయమున విచ్చేసి ఆసందోద్యానమును శ్రీ పంతులవారి
సమాధులను, కల్యాణముంటపమును, కరణాలయభాగములను
జూచిరి. పిమ్మట కరణాలయము బాలికలచే క్రొవ్విడి శ్రేష్ఠ
వేంకట కాశీపతిగారి నియమమున “ఈశ్వర సంకల్ప మెవ్వ
రెటుంగురురు” అను కీర్తనతో యీశ్వరపార్థసము గావింప
బడి అనంతరము ప్రతిబాలికయొక్క విద్యనుగురించి సంతక
కులను గురించి జమీన్ దారుల కెరుకపరుపబడినది. ఆది శ్రీ
కపిలేశ్వరపురం జమీన్ దారువారు కరణాలయము బాలికలను
క్రిపంతులవా రెట్టియుద్దేశముతో దీనిని స్థాపించిరో గ్రహించి
వారికి గీర్తి దెచ్చుకట్టు మీకు ప్రయత్నింపవలయునని హె
చ్చరించిరి. మరునటి యందునును శ్రీరాజావారు రు 100/లు
కరణాలయము బాలికలకు బహుమాన మొసంగిరి.
క్రొవ్విడి శ్రేష్ఠ వెంకటకాశీపతి.

భారతీయ హెడ్డాజినభ

బొంబాయి పెరిపు అధ్యక్షుడుగుగ నెన్నుకొనబడుట
అన్ని తెగలనుహమ్మదీయులుసభకాహ్వనింపబడుట
పూనా, సెప్టెం 22:— భారతీయ హెడ్డాజినభ,
కొన్నిలో ఖుదాములు హార్మయిను కేంద్రసంస్థ యాజమాన్యము
న 25, 26 తేదీలలో జరుగును. ఈసభకు భారతదేశమునందలి
మహమ్మదీయులన్ని తెగలవారును కిలాఫతు నాయకులు వాహ
బీలు గూడ ఆహ్వానింపబడిరి. ఇందుద్దేశ్యము హెడ్డాజి విష
యమై మహమ్మదీయులలో నన్ని తెగలవారిని ఒక్కటికేయుమై
యున్నది. మహమ్మదీయులకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయము
లితరము గూడ రావచ్చును. ఇదికొనాదు మక్కాలో నున్నంత
వరకును హాజియాత్ర నాప ప్రయత్నముల చేయవలెననియు,
కాబూలు, ఇరాను, యామెను మహమ్మదీయ ప్రభుత్వములు
కలసి మక్కాను ఇదికొనాదునుండి విడికేయవలెననియు సభ
యందు తీర్మానములు లేబడెను.
బొంబాయి పెరిపు సాలీఫాయి కే. బహోదావాలాగారు
భారతీయ హెడ్డాజినభకు అధ్యక్షులుగను జహంగీరాబాదు
రాజా ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగాను యెన్నుకొనబడిరి. అధ్యక్షు
లు గురువారమురాత్రి బయలుదేరి చాలవారి ప్రతినిధులతో
గలసి లక్నోకు బోయెదరు. (అ. పే.)

కేంద్రకిలాఫతుసంఘ సమావేశము

హెడ్డాజి ప్రపంచ మహమ్మదీయ సభకు
ప్రాతినిధ్యము
ఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 22:—కేంద్రకిలాఫతు సంఘ సమా
వేశము ఢిల్లీలో 23, 24 తేదీలందు జరుగును. అప్పుడు హెడ్డా
జి ప్రపంచమహమ్మదీయ సమావేశమునకు బోయివచ్చిన భారత
రాయబారుల నివేదికమునుగూర్చి చర్చింపబడును. కిలాఫతు
సంఘసభ్యు లప్పుడే యిక్కడికి చాలమంది వచ్చియున్నారు.
(అ. పే.)

సమెరి దావా

O S.544/25
వాది:— కాడిపర్తి అంజిరెడ్డి
ప్రతివాది:— మునగపాటి దక్షిణామూర్తి
(1) యీ నెంబరులో వాది క్రిందిమీద ప్రాంసరి.
నోటును బట్టి సమెరి ప్రాసీజరు క్రింద 16-11-25 దావా.
జాఖిల్ చేయుచూ ప్రతివాది తాలూకు కాకమాను గ్రామము
లో స్థిరాస్తిని ఫయల్ జపు చేయించినాను, దరిమిలా ఫయల్
జపునోటిమున్ను దావానోటిమున్ను ఆనేక దబాలు
చేయించివున్నాను. ప్రతివాది యెచ్చట వున్నదీన్ని చెలియ
లేదు. కోర్టువారు 24-9-23 తేదికి వాయిదా వేసినారు. కనుక
ఆక్షేపణ వున్నయెడల తెలియపరచుకో నలసినది.
బాపట్ల, } కోన వెంకట్రావుపంతులు,
25-8-26. } వాదికరపు స్టీడరు.

ధమ్మపదము

శ్రీరాజా వాసిరెడ్డి దుర్గా సదాశివేశ్వర
ప్రసాదబహద్దరుగారు అనువాదకులు
అవతారపురుషుడగు బుద్ధదేవుని దివ్యోపదేశము లిందు
గలవు. పాశ్చిభాషలో ౨౬ సర్గములలో నున్న ౪౨౩ గాథ
(స్లోకము) లకు సరియైన, చక్కనియైన తెలుగు వచనరచన
ము. మూలగ్రంథముగూడ సమగ్రముగా నిందుగలదు. హిందీ,
ఇంగ్లీషు, కర్ణాట, ప్రాకృతభాషలలోగల పరిపర్రసములను,
వ్యాఖ్యలను బరికిరించి అతిశాస్త్ర త్రుతో నిడి యనువదంపబడి
నది. జైన బౌద్ధమతములను గుఱించి విపులపరిశోధనము గల
ఓతిక గొప్పది గలదు. బౌద్ధమతసంప్రదాయవిషయములకు
ముఖ్యముయిన టిప్పణికలదు. బుద్ధదేవుని దివ్యోపదేశము లెట్టి
వో, బౌద్ధమత మెట్టిదో యాగ్రంథముల జనివిన చెలియగల
దు. నుండరమైన బుద్ధునిచిత్ర మిందుగలదు. మేలుకాగి
తము. అందమైన నిండు క్యాలిగ్రీలెండు. వెల రు ౧-౪-౦.
విభాసము:— సరస్వతికార్యాలయము, జగ్గయ్యపేట.

రాయపేట మునిసిపలు ఎన్నికల గొడవ

(హిందూ)

కొన్ని విపరీతపరిస్థితులవలన రాయపేట డివిజను వోటల్ల తమ కిష్టమునవచ్చినవారిని కార్యచేతనుకు ప్రతినిధిగ పంపుటకు వీలులేకపోయినది. ఈ విపరీతపరిస్థితులు కొంతవరకు మానవకల్పితములే. చట్టములు నిబంధనలు నడువరించి ప్రభుత్వము వారు ఈనెల 25 వ తేదీన రాయపేట ఎన్నికలు జరుగవలయుని ననిర్ణయించిరి పోటీచేయు అభ్యర్థిలేనందున నిశ్చయమున్న ఒక్క అభ్యర్థియే గెలుపొందగలడు. ఒక్కడే అభ్యర్థియన్నపుడు ఎన్నికలు ఫలానిలేదన జరుగునని చెప్పట కేవలము బూటకముగ నున్నది. లక్ష్యశాస్త్రజ్ఞులైన రాజీనామాకు సంబంధించిన విషయములను గురించి విమర్శించుటకు వీలులేదు. వీలయిన ఈవిషయమై పైకొద్దవారు తీర్పు చెప్పవలసియున్నది. కాని ఈసందర్భమున ప్రభుత్వమువారు అవలంబించిన విధానము పెద్ద మనుష్యులకు వెగటుగ తోచుచున్నది. ప్రజాపరిపాలనము అదర్శప్రాయముగ నూత్రములకు అనుగుణ్యముగ జరుగవలయునని తలచువారికి ప్రభుత్వమువారి చర్య విభ్రాంతి కలుగజేయక మానదు. ప్రభుత్వమువారు మొదలు తప్పుజేసిరి. ఆతప్పును సాంప్రదాయముల ననుసరించి సరియైనవొనలేదు. కడకు పార్టీలారము కొరకు ప్రభుత్వమువారు తమప్రత్యేకాధికారములను దుర్వినియోగ మొనర్చిరి. లక్ష్యశాస్త్రజ్ఞులైన ఆగస్టు 12 వ తేదీన ప్రధానరాజధాని మాజిప్రెసిడుంట్ రాజీనామాపంపిరి. ఈ రాజీనామా తేఖ ప్రభుత్వమువారికి 14 వ తేదీ చేరెను. తాను మునిసిపలు ఎన్నికలయందు అభ్యర్థిగ నుండ సంక్లింమకొని నందున రాజీనామాపంపినట్లు వారు స్పష్టముగ రాసిరి. 17 వ తేదీన ప్రభుత్వమువారు రాజీనామా అంగీకరించి ఉత్తరువులను ప్రకటించుటకు తగు అవకాశముండెను. కాని 19 వ తేదీనాడు రాజీనామా అంగీకరింపబడినట్లు ఉత్తరువులు ప్రకటించబడెను. ఇంత ఆలస్యము జరుగుటకు కారణము ఒకగుమాస్తాలోపముని ప్రభుత్వమువారు చెప్పినట్లు తెలియుచున్నది. ఈగుమాస్తాపై తగుచర్య తీసికొనబడెనని రాయపేటవోటల్ల ఊరటచెందవలెను. ప్రభుత్వమువారు సకాలమున ఉత్తరువులు ప్రకటించనప్పుడు, రాజీనామా ఇచ్చిన తేదీమొదలు ఈ ఉత్తరువు అనువర్తించునట్లుగ ప్రభుత్వమువారు ప్రకటనగావించియుండిన ఇట్టివిపరీతపరిణామ మేర్పడియుండదు. ఇట్టివిపరీతము లుదయించినప్పుడు ఇంతకు పూర్వ మెన్నియోపర్యాయములు తమ ఉత్తరువులు కొంత కాలము వెనుకవరకునూడ అనువర్తించునట్లు ప్రకటనలుగావించిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు రెండులకో ప్రాతిసాంప్రదాయముల ననుసరింపక క్రొత్తవార్డును నవలంబించుటకు కారణమేమో ప్రజలే ఊహించుకొనవలెను. ఆక్షేపణ పెట్టిననుపై కమిషనరు 24 వ తేదీన ఉత్తరువునొసగిరి. అప్పటిచేయుగ స్కూలు కాజాకోర్టుజడ్జి సెప్టెంబరు 18 వ తేదీన తీర్పుచెప్పిరి. స్కూలు కాజాకోర్టుజడ్జి తీర్పుపై హైకోర్టులో రివిజనుపెట్టినదాఖలు చేయబడినందున కేసు విషయములనుగురించి చర్చించుటకు వీలులేదు. కాని ప్రభుత్వమువారు తమతప్పులను సరియైనవొని యుండవచ్చును. కడచిన కేసువారము జరుగవలసిన కార్యచేతను సభయందు పంచిపెట్టుటకై కమిషనరుగారికి ప్రకటనను తయారుచేసిరి. కాని జస్టిసుపక్షమువారు అసహాయోద్యమ మనలంబించుటచే ఆదికము సభజరుగ లేదు. రాయపేట ఎన్నికలపం దగ్గమున సాంతముగ అన్నివ్యవహారములు జరుపుటకు వీలులేదనియు, నామినేషను తేదీకి ఎన్నికల తేదీకి 15 దినములు గడువుండవలయుననియు, సెప్టెంబరు నెలాఖరులో ఎన్నికలు జరుగవలసియున్నందున క్రొత్తగా నామినేషనులు పుచ్చుకొనుటకు వీలులేదని కమిషనరుగారు తెలిపిరి. ఈవాదమునందు కొన్నిలోపములున్నను 18 వ తేదీన స్కూలుకాజాకోర్టు జడ్జి తీర్పుచెప్పగనే ప్రభుత్వమువారు క్రొత్తనామినేషనులకు అంగీకరించిన సాంతముగ అన్నివ్యవహారములు జరుగుటకు వీలుండెడిది. నిబంధనలను సరించి నామినేషను తేదీకి ఎన్నికల తేదీకి 15 దినములు వ్యవధియుండెడిది. ప్రభుత్వమువారిలోనర్చినందున న్యాయముగను ధర్మముగనుయుండెడిది. ఇట్లు చేయక 5 వ తేదీ ఎన్నికలు జరుగవలయుననియు క్రొత్తనామినేషను పుచ్చుకొనక ప్రాత నామినేషనుల ననుసరించియే ఎన్నికలు జరుపవచ్చుననియు ప్రభుత్వమువారు ఈనెల 20 వ తేదీ ఉత్తరువు ప్రకటించిరి. ఈవిధమున ప్రభుత్వమువారు తప్పులరచినట్టి రా

అమినుల్లా రాజుగారు

అప్పనిస్తానపు అమీరు

రాయపేట వోటల్ల తమ వోట్ల నుపయోగించుటకు వీలులేని పరిస్థితులను కలుగజేసిరి. ప్రభుత్వభర్తీ శిక్షించుటకై ప్రభుత్వము వారు తమ ప్రత్యేకాధికారమును చలాయించి రని చెప్పవలసియున్నది. తన అభ్యర్థియనునకు అనర్హతను తొలగించుకొనవలయునని అభ్యర్థి తిన్నతనతోడనే పనిచేసెను. ఈఅనర్హత కాళ్ళతముగ నట్టిచైన క్రొత్తనామినేషనులు అనవసరమగును. కాని అనర్హత తాత్కాలికమైనదనుటచేతను, ఇప్పుడాఅభ్యర్థికి ఆ అనర్హత లేనందులకు నూతననామినేషనులతోడ భగ్యమగును. ఈవిధమున ప్రభుత్వమువారు కేవలము సామాన్యధర్మములనుపాడా పాటింపక అపకీర్తిపాలైరి. కాంగ్రెసుపక్షము వారిని అన్నివిధముల అణిచివేయును అనుస్థిద్ధాంతము ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు ప్రవర్తించుచున్నారను వదంతులను ప్రభుత్వమువారిచర్య బలపరచుచున్నది. స్థానికస్వపరిపాలనా కాళా పరిపాలనపు దుర్భేరితను ఈవిషయము సంపూర్ణత్వము కలుగజేయుచు మంత్రివర్గమువారి విధానమును బహిరంగపరచుచున్నది.

నముద్రమందు పడవమునుగుట

రాజప్రతినిధి సానుభూతి

దార్జిలింగు, సెప్టెంబరు 22: గవర్నరుగారికి ఈ దినము తంతి రాజ ప్రతినిధిగారంజిరి. "బంగాళా సానుభూతి ఓడ మునిగినదని తెలియుటచే నెంతయు పరితపించితి. 170 మంది చనిపోవుట చాల విషమకరము. చనిపోయినవారి బంధువులకు నా సానుభూతి తెలుపును."

గవర్నరుగారిట్లు జవాబుపిరి. తమ తంతిలన చాల శాంతి చెందితిని. తమ సానుభూతియు నాదియు మరణించిన వారి బంధువుల కందచేయుచున్నాను. తమ సానుభూతిలన రివా విచార ముపశాంతియనని నమ్ముచున్నాను. (అ. ప్రె.)

సర్ ఛార్జివై కేసులు

మునిసిపాలిటీవారు ఖర్చులు భరింపరాదు

మునిసిపాలిటీపై ఆకిటరు ఒసంగ సర్ ఛార్జివై కేసులపై కేసుజేయునపుడు ఆఖర్చులను మునిసిపాలిటీవారు భరింపరాదని చెల్లుచు ప్రభుత్వనిబంధన చిత్తుయిసాయిద ఈదిశవరీతి ప్రకటించబడినది.

"మునిసిపలు అధ్యక్షునివైనగాని సభ్యులపైగాని అడిటరు సర్ ఛార్జివై కేసుల నొసంగినపుడు దానిపై ఆకిటు జేసినచో స్థానికప్రభుత్వమువారి అనుమతిలేనిది మునిసిపాలిటీవారు ఖర్చు భరింపరాదు."

ఈ నిబంధనకు అభ్యంతరములున్నచో రివారములలో పున తెలుపుకొనవలెను.

కార్యనుసతి

ఈమె ఇంగ్లీషు ఛానలును ఈది యుండెను అమెరికా, జేజీయురాలు

వహబీయ హైదరాబాదునుండి పోవలయును

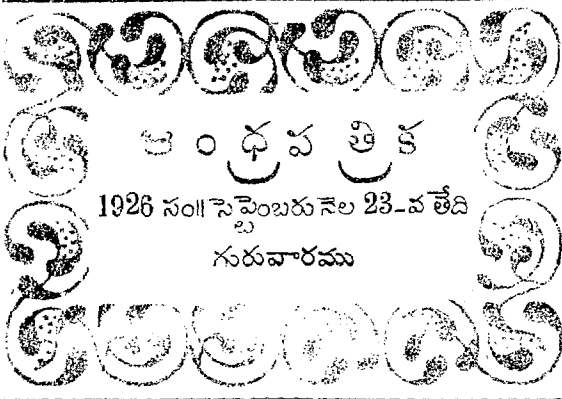
ధిల్లీ మస్లిము కాన్ఫరెన్సు అభిప్రాయము ధిల్లీ, సెప్టెంబరు 22: హైదరాబాదు సమస్య విచారించుటకు కేటిసాయంత్రిమున సమావేశమైన మస్లిము కాన్ఫరెన్సు మాలానా హుసేను ఆహ్వానము అధ్యక్షత వహించెను ప్రారంభమునందు హైదరాబాదు సమస్య ఒహిమ్యూరను నిమిత్త భారతీజేశపు మహమ్మదీయులు సంయుక్తమై అవలంబింపఁగ నున్న విధానమునుగురించి భిన్నపక్షములమధ్య వికమత్యము స్థాపించుట కాన్ఫరెన్సు ముఖ్యోద్దేశ్యమని డా॥ కిల్లగారి స్పష్టముగ వివరించిరి. విషయముపై తివరతరము సామాన్యచర్య జరిగెను. హజరతు మోహిని, మాలానాలు సమయముల్లా ముప్ర రుద్దీకు, సయ్యదు హాబీబు, అలీసోపరులు చర్చయందు బాల్గా నిరి గాని యితమిత్రుని తెలుపుటకు తగిన నిశ్చయమునక వారు రాజులరైరి. ఆయింపపటికిని ఒక్క వహబీయతప్ప తక్కి మహమ్మదీయపక్షములు యిబనుసాదు హైదరాబాదునుండి పోవలయుననియు, తద్రద్దావునుదు రిపబ్లికను దొరతనము పింపవలయుననియు మహమ్మదీయ మతపక్షముల అభిప్రాయమై యున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈ ఆశయమును సెరవేర్చుట విశ్వ మహమ్మదీయ వహాబీజ జరుగవలసియున్నదని గూడ చింపబడెను.

లాహోరు కాన్ఫరెన్సులో యూరపుముపై పు లోచింపబడునని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

అహమదాబాదు మునిసిపలు

చైర్మను రాజీనామా

ఉపసంహరించుకొనవలెనని తీర్మానించుట అహమ్మదాబాదు, సెప్టెంబరు 22: అహమ్మదాబాదులోని అధ్యక్షుడు ఎల్లభాయిశలేలుగ నామా నేను సభయందు విచారింపబడెను. క్రిక్కిరిసి యుండునటుల నచ్చిరి. అధ్యక్షుడు ఉపాధ్యక్షులగు బి. పి. తానూరుగారు అధ్యక్ష విరళో నధ్యక్షులుగ నుండి విరమించిన రావు భాయిగారు అధ్యక్షుని రాజీనామా నుపసంహరి భారము నిదివరకువలెనే నిర్వహింపవలెనని కో నుపపాదించిరి. తీర్మానము చర్చ జరిగెను. అహ్మదాబాదు అఖయందు మ్యాజీజింగు కానిబరీ శిక్షించిన ఆరోపణలను ఒక పక్షమువారు సమర్థించుము యొక పక్షమువారు ఖండించుచును వాదములు జరిగెను. రావు బహదూరు రెవ జొ భాయిగారి తీర్మాన ము బడెను. 25 మంది అనుకూలముగను 22 మంది ప్రతి నుండిరి. (అ. ప్రె.)

మద్రాసు మహమ్మదీయ సంఘము

మద్రాసు ముస్లిముల సంఘ సాంఘిక సభ కథనము వహించి, మాలానా యాకుబు హుస్సేను గారు నిన్నటిదినము గావించిన ప్రసంగము, నిష్పాక్షికముగ నున్నదని జెప్పజాలము. యాకుబు హుస్సేనుగారిబోలు మహమ్మదీయ ప్రముఖులే, సాంఘిక వాతావరణమునుండి దృష్టి నవతలకు ప్రసరింప జేయలేకబోయినపుడు, తదితరుల సంగతి జెప్పనేల? ప్రస్తుతస్థితిలో, తనకులము, తనసంఘము నతిక్రమించి దేశమును వీక్షింపలేకబోవుట, సామాన్యమయినది. ఇట్టిపరిస్థితులు త్వరలోదొలగి పోవుగాకయని కోరెదము. యాకుబు హుస్సేను గారు ప్రధానముగ హిందూమహమ్మదీ యైక్యమునుగూర్చియే ముచ్చటించుట వింతగాదు. దేశ శాంతిని నాశం చేయుచున్న సమస్య యిదియే. అందుచే ముస్లిముల వారును దీని నేటుల పరిష్కరింప జాలకుండు విచారించుట ధర్మము. హిందూమహమ్మదీయ విభేదములు హద్దులను మించి రాజకీయరంగమును కల్లోలపరచుటచే, వానిని హద్దులలో నుంచవలసిన అవసర మేతెంచినది. హిందూమతము మహమ్మదీయమతము ఒక్కటియగుటగాని, ఆచార వ్యవహారము లేకమగుటగాని తటస్థింపజాలదు. ఏలనన, భిన్నసాంప్రదాయములు, భిన్నవిజ్ఞానములు చిరకాలమునుండియు విడివిడిగ నున్నవి. ఏమతమువా రామతమునందే, మనఃశాంతిని బాండుచున్నారు. అట్టితరి, అన్నిమతములను ఒక్కటిగ చేయదలచినను, మరల చీలిపోవకలెను గానవు. ఏకమతమును వ్యాపింపజేయుటకై నలిమి ప్రయత్నములు భిన్నత్యమునకు దారిజూపెను. మతభేదములు దేశకాలపరిస్థితులబట్టి మారుటగాక, మనఃపరిణామము బట్టియు, సాధనల ప్రత్యేకత బట్టియు మారుచుండుట సహజము. అందుచే, ఒకమతమువారింకొక మతమువారిని నిందింపుటకు మారుగ, అన్నిమతములును పరమేశ్వరుని దగ్గరకు సాధనలే ననియు, సత్యముయొక్క భిన్నరూపములు గ్రహించునడల, ప్రస్తుత సంఘర్షణ సామాన్యము ఉత్తరబర్మా, అఫ్ఘానిస్తాన్ ముండదు. ఒకరి మతము నింకొకరిది. దెంగాలు లీకుట తటస్థించును. పరస్పర నిరసనలు గలవి యిదిగ. అందుకుమారుగ, ఇతర మతములకును సమత్వమును ప్రేరితము లనియు, తమ మతమునకు భగవద్దత్తమనియు ఎవరికి వారు భావంతరము, ప్రస్తుతకల్లోలములు దొలగి 20 మాత్రములముచే, యాకుబు హుస్సేనుగారు భావించి, ప్రతిమత సంఘమువారు సత్కారమును కనకాశము గలిగినది. ప్రస్తుతసంఘర్షణ ముగియవరకు మత సంబంధ మయిన దని విచారింపవలెను. దేశమునందు ప్రబలిన పోరాటము లన్ని మరీదులయొద్ద వాద్యమును, గోవధయు

మాత్రమే కారణము లగుచో, యీ రెండు సమస్యలను హిందువులును మహమ్మదీయులును కలిసి సులభముగ పరిష్కరించు కొనవచ్చును. స్వదేశ సంస్థానములలో యిట్టి అల్లరులు జరుగుచున్నటుల గానరావు. అక్కడ లేని సంఘర్షణము, బ్రిటీషు హిందూస్థానమునందేల తీవ్రరూపము దాల్చవలయును? ఈమాత్రము వ్యవహారములను ప్రజలు స్వయముగ పరిష్కరించుకొనలేనిచో, స్వపరిపాలన మెటుల సాధ్యమగును?

స్వపరిపాలనము లభించినపిమ్మట, హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య దానియంతట యదియే పరిష్కారమగుట తథ్యము. ప్రస్తుత కలహముల గాంచికలవరపడుచున్న పాలకవర్గమువారు, దేశమునకు స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించుచో, వాని నుపశమింపజేయ గల్గుదురు. ప్రజలకు బాధ్యత విధింపజేసిన పిమ్మట, పోరాడుటకు వీలుండదు. ఉభయసంఘములవారును, దేశ సాభాగ్యమునే ప్రధాన మని ఎంచకమానరు. చేజిక్కిన స్వపరిపాలనమును బోగొట్టుకొనుటకు సమ్మతించరు. వారికి కలహములకు తీరికయుండదు. కాని, పాలకు లింతటి యశాదార్యము జూపకుండుటచే, ప్రజలే తమ కలహములను మనస్ఫూర్ణము విడనాడవలయును. ఏమతమును పోరాడమని బోధింపదు. ఇతర మతములవారిని హింసింపుమని గోరదు. మతమునకు ప్రేమ మూలాధారము. ఇంద్రియనిగ్రహము అన్ని మతములకును ముఖ్యము. శాంతిశ్రమదమాది సంపత్తి అన్ని మతములవారికిని అవసరమే. అట్టి సందర్భములలో, ఒకమతము నవలంబించువారి నింకొక మతమువారు ద్వేషించుటగాని, హింసింపుటగాని, మతధర్మము గానేరదు. ఇట్టి దుష్కార్యములను ఏమతమువారవలంబించినను, ప్రాజ్ఞులెల్లరును నిరసించుట యవసరము. మహమ్మదీయులు హిందువులను మోదిన మహమ్మదీయమత గౌరవము భగ్నమగును. ఇటులనే హిందువులు మహమ్మదీయుల వైబడిన హిందూమత గౌరవము భగ్నమగును.

అందుచే దార్శన్య మెవ రొనర్చినను, ఉభయ మత నాయకులును నిరసించ దొడంగుచో, దుండగిండ్రకు ప్రోత్సాహము దగ్గును. మతము నిత్యజీవనమునందు ప్రతిఫలింప వలయును. కేవల బాహ్య చిహ్నములలోనే మత మిమిడియున్న దని తలంపరాదు. చిహ్నములు వేరువేరుగ నుండవచ్చును. కాని అంతఃశుద్ధిగలవారే, పరమేశ్వర భక్తులు. ఇట్టివారే సంఘమునందున్నను, పూజనీయులే. ఆకారణముచేతనే, గాంధీమహాత్ముడు హిందువులను, క్రైస్తవ ప్రపంచము గౌరవించుచున్నది. ఉత్కృష్టశీలురు ఎల్లర హృదయముల నాశ్రయించెదరు. జాతిమత భేదము లిందు కడ్డుపడవు. అందుచే మత సహనమునకు పేరెన్నికగన్న భారతభూమి యందు, కేవల మతభేదముల కొరకు పోరాడకుండ జేయ సాధ్యమగును. మహమ్మదీయ మతమున కుపద్రవము గలుగునని తోచగనే, గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వము క్రింద హిందువులు మహమ్మదీయులకు మనస్ఫూర్తిగ తోడ్పడిన సంగతిని మరువవీలులేదు. అసహాయోద్యమము జనించుటకు గల కారణములలో కిలాసాత్ ప్రశ్న ముఖ్యమయినది. అసహాయోద్యమము హిందూమహమ్మదీయ భేదములకు కారణమయ్యె ననుట కన్న అసహాయోద్యమము వీలైనచి, మరల సుభయసంఘముల వారును దేశసాభాగ్యమును మరచి, స్వలాభ ప్రేరితులై మతభేదములు, పోరాటములు చేరలేదు. దీనినిబట్టి ప్రస్తుత సాంఘిక వైషమ్యమునకు కేవల మతభేదములే కారణమని ఎంచ వీలులేదు.

స్వలాభాపేక్ష. ఉభయసంఘముల నావరించుటచే, మతభేదములపేరుతో రాజకీయ విభేదములు విస్తరించినవి. సాంఘికవిభేదముల ననుసరించి, రాజకీయకక్ష లేర్పడినవి. ప్రస్తుతసమయమున దేశ శ్రేయోభిలాషులకు విషాదము గలిగించునది, రాజకీయవిషయములు. మతసాంఘిక విభేదముల ననుసరించుటయే. మతసమస్య పరిష్కారము గాకుండ, స్వార్థరాజకీయలాభములు భేదములను మరింత ప్రజ్వలించజేయుచున్నవి. ఏనెహ్రూవంటి హిందువు, ఏకలాం అజిత్ నంటి మహమ్మదీయుడో, జాతీయ దృక్పథమును విడనాడకున్నను, పలువురు ప్రముఖులు తమ సంఘమును తామభిమానించుచుండు గాని, మంచిచెడుగులను దూరదృష్టితో పరిశీలించుటలేదు. ఎట్టి అల్లరులుజరిగినను, తమ వారిని తాము సమర్థించుకొనుటయు, ఇతర సంఘములవారిని దూరుటయు తటస్థించుచున్నది. నిజ మేమనిన, హిందువు లల్లరిజేసినను దేశమునకే తలవంపులు; మహమ్మదీయులల్లరిజేసినను దేశమునకే తలవంపులు. అందుచే మతవిభేదములను, రాజకీయవిభేదములనుండి విడదీయుట దేశభక్తుల ధర్మము. రాజకీయకక్షలు రాజకీయవిభేదముల ననుసరించి ఏర్పడుట యవసరము. ఆకారణముచే, నూతన పరిణామమున కెల్లరును తోడ్పడుట యవసరము. లేనియెడల, ప్రస్తుతసంక్షోభ మణగజాలదు. ఉభయసంఘములకును సఖ్యము గుదురవలయునని యాకుబు హుస్సేనుగారు రాశించుచున్నారు. జ్ఞానమునందు ఐకమత్యము సాధ్యమగు నని వీరి యుద్దేశ్యము.

కాని జ్ఞానవ్యాప్తి జరుగువరకు విద్యాధికులకు సంబంధించినంత వరకయినను ఉభయసంఘముల మధ్య రాజకీయ సంయోగము సుసాధ్యమగును. స్వరాజ్యము సుభయసంఘములవారును గోరుచున్నారు. స్వార్థదృష్టితో జూచినను, ఉభయసంఘములవారు తమ మతభేదములను స్వరాజ్యసంపాదన ప్రయత్నములలోనికి జొప్పింపకుండ కాపాడజాలరా? దేశభక్తిని ప్రధాన మని భావింపజాలరా? ఇయ్యది అసాధ్యమని తలంపజాలము ప్రస్తుత దృష్టికి బాధ్యతను చాలవరకు హిందువుల వై మోపుట, యాకుబు హుస్సేనుగారికి పాడిగాజాలదు. భారతజాతి నిర్మాణమునకు మహమ్మదీయులు తోడ్పడెదరని జెప్పి హిందువులు తోడ్పడెదరాయని యాకుబు హుస్సేనుగారు రదిగిరి. ఒకసంఘము వారు సత్రయత్నముల జేయుచున్నపుడు, రెండోసంఘమువారు మిన్నకుండజాలరు. ఇతివరకును హిందువులు ప్రత్యేక సాంఘికాభిమానము జూపకుండ, దేశభక్తినే ప్రధానమని ఎంచి స్వరాజ్య సంపాదనకై పాటుబడిన సంగతి ఎల్లరకు విదితమే. కాంగ్రెసును పోషించుచున్న హిందూనాయకులు స్వార్థప్రేరితులని జెప్పట కెంతమాత్రము కలుగలేదు. హిందూసంఘమునందనేకలోపములు గలవనియు, వానిని తొలగించుకొనవలయు నయు, యాకుబు

హుస్సేనుగారు గోరుచున్నారు. ఇట్టి లోపములను గొలగించుట కనేక ప్రయత్నము లిదివరకే జరుగుచున్నది. కాని వీరయ్యకాగా రిటీవల దెలిపినట్లు, సంఘసంస్కరణము ఫలించుటకు కాలముబట్టును. మరిమి యవసరము. ఇంతయగాక, సాంఘికసంబంధముగూ మార్పుల గావించుటలో, అవసరమగు మార్పులే జరుగుటకుల జూడవలయును. లేనియెడల, చెడుగుతో బాటు మంచికూడ కొట్టుకొనిపోయి, తుదకు హిందూసంఘ సౌష్ఠ్యమునకు మొదటికే మోసము గలుగవచ్చును.

పాశ్చాత్య నాగరికపు తత్తుకులే సంస్కరణమని భ్రమజెంది, బాహ్యచిహ్నములను మాత్రము మార్పుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. జుట్టు, బొట్టు, కట్టులలో మార్పు ముఖ్యమనిదలచి, ఆడంబర రహితమగు జీవితమును దొలగించుకొని దర్పసహితమగు జీవితము నవలంబించుటయు, కేవల పాశ్చాత్యులవలె నటించుటయు, ఆచారమగు చున్నవి. కొరమాలిన సంస్కరణములను అవలంబించుటయు, శీలమును పెంపొందించు మార్గములను ద్రోక్కకుండుటయు, తటస్థించుచున్నవి. హిందూ సంఘమునందు సంస్కరణము లేదు అవసరములో, మహమ్మదీయ సంఘమునందును సంస్కరణము లవసరమే. హిందూ సంఘము నందు వర్ణభేద మధికముగ నున్నను అన్యమతసహనము వ్యాపించియున్నది. మహమ్మదీయ సంఘమునందు వర్ణభేదము లేకున్నను, అన్యమత సహనము మిగుల తక్కువుగ నున్నది. అందుచే నొకరి నొకరు నిందించుకొని ప్రయోజనము లేదు. హిందువులు మహమ్మదీయులను సాధించుటయే పనిగ పెట్టుకొని రనునపవాదమునకు తావుండజాలదు. మహమ్మదీయులు తక్కువ సంఖ్యాకులుగ నున్న కారణమున, కాంగ్రెసులో జేరుటకు వెనుదీయుచుండిరి. అధికారులు మహమ్మదీయులపట్ల ప్రత్యేకాభిమానము జూపుచుండిరి. కాని మూడవవారి జోక్యమువలన, హిందూ మహమ్మదీయ భేదము విస్తరింప జొచ్చెను. ఈ సంగతిని ఆలివియరు ప్రభువుగారు గూడ అంగీకరించియుండిరి. వెనుకటి సిథి ఎటులున్నను, ఉభయసంఘములును మరల చేతులగలిపి, దేశమొత్తమునకై కృషినిలిపినగాని, ద్వేషభావము తొలగజాలదు. ఈ బాధ్యత విద్యార్థికులపై నధికముగ గలదు. ప్రస్తుతసమయమున హిందూనాయకులు సయితము జూపుచున్న భేదభావము శోచనీయమయినను, ఇంత వరకును మహమ్మదీయసంఘము జూపుచున్న ప్రత్యేకతయే, హిందూయద్యమమునకు కారణమయ్యెను. మహమ్మదీయులు హిందువుల ననుమానించినకొలదియు, హిందువులు మహమ్మదీయుల ననుమానింప జొచ్చిరి. అవిశ్వాసము అవిశ్వాసమును బుట్టించును. విశ్వాసము విశ్వాసమును జనింపజేయును. హిందువు లిప్పటికిని ప్రత్యేకసాంఘిక నియోజక గణమును కోరుటలేదు. యాకులు హుస్సేనుగారుగూడ, ప్రత్యేక సాంఘిక నియోజక గణములు ప్రజాపరిపాలనకు విరుద్ధమని యంగీకరించుచున్నారు. ఉభయసంఘములవారును ఎన్ని కలనిమిత్తమును రాజకీయ వ్యవహారముల నిమిత్తమును కలిసి బనిచేయనిచో, సఖ్య మెటుల గుడు

రునో తెలియదు. పరిపాలన వ్యవహారములకు సంబంధించినంతవరకు, తాము భారతీయులమని ఎల్లరును తలంచుట ముఖ్యముగాని, హిందువులమనియు, మహమ్మదీయులమనియు, బ్రాహ్మణులమనియు, బ్రాహ్మణేతరులమనియు, భావించునంతవరకు ఎడబాటు దొలగజాలదు. ఈ భావము ఎంతత్వరలో దొలగిన నంత మేలు. ప్రత్యేక నియోజక గణములు వలదని, కాంగ్రెసుసభ వారు తీర్మానించుచో, విశ్వాసద్రోహ మొనర్చెదరని, యాకులు హుస్సేనుగారు భయపెట్టుట అసంగతముగనున్నది. ప్రత్యేక నియోజక గణముల నొక్కమాటగ తొలగించుటకు వీలులేకబోయినచో, అందుకు పలయు మార్గముల నయినను యాకులు హుస్సేను ప్రభృతులు సూచించుట ధర్మముగద. గమ్యస్థానము జేరుటకు సాధనలను నిరూపింపక, కాంగ్రెసును నిందించిన ప్రయోజనముండదు.

కాంగ్రెసు తీర్మానము లెటులున్నను, మహమ్మదీయ సంఘమువారు కాంగ్రెసును విడనాడగూడదని యాకులు హుస్సేనుగారు జేసిన హెచ్చరిక మాత్రము అమూల్యమయినది. కాంగ్రెసు సభ హిందువులతోనిండియున్నదని మహమ్మదీయులను, హిందువులకు విరోధముగ బనిచేయుచున్నదని హిందువులును నిందించుచో, కాంగ్రెసుప్రయోజనము తగ్గిపోవకమానదు. ఉభయసంఘముల వారును కాంగ్రెసునందే చేతుల గలుపుటకు సాధ్యమగును. ఇదివర కటుల ఐకమత్యముతో చేతుల గలిపియుండిరి. ఇకముందును అటులనే గలిసిమెలసి పనిజేయుట వివేకము. హిందూమహమ్మదీ యైకమత్యమును భంగపరచువారి కుతంత్రములను పోనాడుటకుగూడ కాంగ్రెసునందే నిలిచి బనిచేయుట యవసరమని, యాకులు హుస్సేనుగారి యభిప్రాయము. హిందువులును మహమ్మదీయులును స్వార్థదృష్టితో కాంగ్రెసును విడనాడెదరేని, ఉభయలకును తీరని నష్టము వాటిల్లుటయగాక, అధికారవర్గముల మింకను సతిశయించి, స్వరాజ్యము అదృశ్యమగుట నిశ్చయము. అసహాయోద్యమమునకు ఫలితముగ ఐకమత్యము చేడనని, యాకులు హుస్సేనుగారు తలచుట పొరబాటు. సహకార దృష్టి ధము వ్యాపించిన పిమ్మటనే, ఐకమత్యము విచ్చిన్నము గాజొచ్చెను. ఇప్పటి కయినను ఉభయసంఘముల వారును ఉద్యోగ పదవులను స్వీకరింపకుండుచో, మనస్ఫూర్ణ తగ్గకమానవు. మౌనోద్యమము సాంఘిక భేదముల ననుసరించి ఏర్పడుట ఉపద్రవకరము. మద్రాసు మహమ్మదీయ సంఘమువారు, కాంగ్రెసును బలపరచి దేశక్షేమమునకు భంగము గలుగకుండ పాటుబడెదరు గాకయని కోరెదము.

సర్ ఛార్జి అప్పీలు : మ్యూనిసిపలు సంఘసభ్యులు

మ్యూనిసిపలుసంఘ సభ్యునివైగాని, చైర్మనువైగాని, ఆడిటరుగారు సర్ ఛార్జిని విధించినచో, ప్రభుత్వమువారి యనుమతిలేకుండ అప్పీలుజేయుటకై సొమ్ము ఖర్చుపెట్టగూడదను సూత్రమును యీవారపు భోర్టుసెంటు జార్జిగెట్టెలులో ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించిరి. సర్ ఛార్జి అధికారము ఎటుల దుర్వినియోగ మగుచున్నదో, వెనుకటి ఆడిటరుపోర్టు దెలిసియుండెను. ప్రభుత్వమువారి

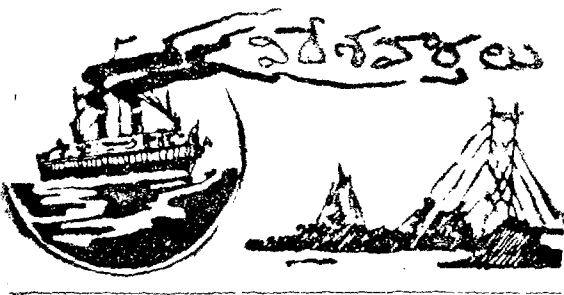
యనుమతిలేనిది, అప్పీలుగూడ సేసికొనగూడదనుచో, మ్యూనిసిపలు సభ్యులు పడెడి బాధల కంటుండదు. ప్రభుత్వమువారు ఆడిటు సర్టిఫికేట్లను సామాన్యముగ ఖాయపరుచుచుందురు. అట్టిఫిటిల్లో స్థానికస్వపరిపాలనాశాఖా ప్రభుత్వమువారు, అప్పీలు కనుజ్జ యొనగెదరని యూహింపజాలము. మ్యూనిసిపలుసంఘములందు సభ్యులుగ బనిచేయువారు, తమ కాలములో కొంతభాగమును ప్రజాసేవకై వినియోగింప నిశ్చయించువారుగ నుందురు. ఇట్టిసేవలన వీరికి గలిగెడి స్వలాభ మెద్దియులేదు. ఈషణ్ణాత్రము గౌరవ మధికమయినను, వారు నలువలసి న విధుల కిదియొకలేక్కగాదు. ప్రజలక్షేమమునిమిత్తమై, వీరు ఉపయోగకరమగు కార్యముల జేయదలచుచో, అందుకయిన ఖర్చుసంతను వీరు స్వయముగ భరింపవలయుననుట కేవలయర్థాయము. ధనాపహరణము బోలు దుష్కృత్యములు జరిగినదప్పు, సదుద్దేశ్యముతో జేసిన ఖర్చులకు సర్ చార్జి విధించుట పాడిగానేరదు. స్థానికసంఘముల కీమాత్రమయినను స్వాతంత్ర్యములేనిచో, స్థానిక స్వపరిపాలన మనునది వట్టి ఆరాధనమగును. ఇంతకుపూర్వము, జాతీయవిద్యకు ప్రోత్సాహ మొసగినను, కద్దరుకు తోడ్పడినను, నాయకులను సన్మానించినను, సర్ చార్జి విధింపబడుచుండెను. ఈనష్టమును మ్యూనిసిపలు సభ్యులు భరింపవలసి వచ్చెను. ఇదియే అన్యాయమని ప్రజలు భావించుచుండ, అప్పీలు జేసికొనుటకుగూడ అవకాశమును తొలగించుట ఎంతయక్రమమో యూహింపవచ్చును. జప్తిసుపక్ష పరిపాలనా స్వభావమును గ్రహించుట కిట్టి నిదర్శనము లక్కరకు వచ్చును.

వెల్లూరు మ్యూనిసిపలు సంఘాధ్యక్షత-కాంగ్రెసు అభ్యర్థి విజయము

రావుబహద్దరు కరూరు రామకృష్ణస్వామి నాయకుగారు గతించిన 25 యేండ్లనుండియును ఉత్తర ఆంధ్రము మండలమునందు విశేషాధికారమును గలిగి జప్తిసుపక్షమునకు కుడిభజముగను నున్నారు. వీరు వెల్లూరు మ్యూనిసిపలు సంఘమున కధ్యక్షులు. ఉత్తర ఆంధ్రము జిల్లాబోర్డున కధ్యక్షులు. చెన్నరాష్ట్ర సభయందు సభ్యులు. వీరు గతించిన 6 ఏండ్లయందును వారిశక్తిసంతయును జప్తిసుపక్షపోషణమునకు వినియోగించుచుండిరి. గతవారమునందు వెల్లూరు మ్యూనిసిపాలిటి యందు జరిగెయ్యెనికలయందు కృష్ణస్వామినాయకుగారు పోయి కాంగ్రెసు అభ్యర్థి చిన్నస్వామి సంపూర్ణవిజయమును బడసిరి. ఈవిజయమహమ్మదీయ వోటరులు విశేషముగ రాజకీయరంగమునందు వివిధసంఘములను పనిజేయగల విధమును వ్యక్తముచేసి సుపక్ష ప్రాబల్యము వివిధప్రాంతములందు చున్నవిధమున కీ యెన్నిక నిదర్శనముగనున్న ఆంధ్రదేశీయులును, దేశభక్తిపరాయణులై అధికారాభిమానమును సాంఘికాభిమానమును వివాది కాంగ్రెసు యభ్యర్థుల విజయమునకు బాపడుటకు భగవంతు డనుగ్రహించు గాత!

అనంతరము

లాల్ నుంచువాయిగాలిని కాగ్గెను అభ్యర్థులుగ సంజాబులో నియమించిరి. వీరిదివరకు క్రిమి నలులా నవరణచట్టముక్రింద రెండుసంవత్సరములు శారాగృహశిక్ష ననుభవించిరి. శాసనసభ కార్యదర్శిగ నిలువటకు తమపై గల ఆంక్షను తొలగించ వలసిన దని, రాయగారు విన్నవించుకొనగ, బ్రాన్సుఫర్డ్ శాఖాకార్యదర్శిగారు అనంతరము తీసివేయ వీలులే దని ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరట. ఇదివరకు లాలాబజర్తి రాయి ప్రభుత్వం అనంతరము వీరేయూ తొలగించి కో తేలియదు. రాష్ట్రభుత్వముల కిట్టి విచక్షణ నొసగుటవలన, రాజకీయ ప్రతికక్షులను అధికార వర్గమువారు నష్టపరచుటకు వీలుగలుగుచున్నది. మద్దీమెనుగా రెట్టియనడనముండదని వెనుకజెప్పిరి గాని, ఆచరణలో ఆటంకము లనేకములు గలుగు చున్నవి. వోటరుల యిచ్చకును, వ్యక్తిస్వతంత్రము నకును, ఎన్నిక హక్కులకును యిరీతిని భంగము కలుగుట, ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానమునకు నిదర్శ నము దప్ప వేరుగాదు.

బొగ్గుతగవు

గనులపనివాండు- ప్రభుత్వసూచనలు

రగ్గి, సెప్టెంబరు 21:— ఎవరెన్స్ నిబంధనల నాలో చించుటకు మరల పార్లమెంటును సోమవారము సమావేశము చేసిదని తెలియుచున్నది. బొగ్గుదమ్మ తేలువరకు ఈనిబంధ నలను సాగించుచునే యుండురు. గనుల తగవును గూర్చి మాత్రమే ఆలోచించెదరు. ఇటీవలి పరిస్థితులను ప్రధానామత్తుడు చర్చించును. ప్రభుత్వమువారి సంధి సూచనలను శేడుగూడ పనివాండు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు పరిశీలించున్నారు.

పనివాండు వైఖరి

రెండుకోలాలు బాల్మీనుగారి ఏర్పాటులను పరిశీలించి పనివాండు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు బాల్మీనుగారి కిట్లు ప్రత్యుత్తరము నందిరి.

ప్రభుత్వ సూచనల నంగీకరించిన దేశముకంటెక్కిని విని యోగించు పరిష్కార కేంద్రాలనునకే మోచము ఇచ్చును. చాల ఆకాంక్షలనుగ నందును. జిల్లా పరిష్కారములను మనకుండ దేశమందందరకును లాభించుములు ఏర్పాటుకేసి ఒడంబడికలను ప్రయత్నించెదమని ఇచ్చిలుగాదు తి తేదీని తెప్పిరి. నిజముగ చిర స్థాయిగ నుండాలెనను కొంతని గోరుదురేని పనివాండు ఆశ యములను నెరవేరునలలు తేలువరకు.

ఈ నేపథ్యము క్రిబ్బానలలో ఎవని నియమించెదకో ప్రభు ముట్టయు తెలుపలేదు.

గజాలలో ప్రధానామత్తునితో సంభాషణ

మరిగింది. బొబ్బిలును బాల్మీనుగారి కంపెనీ పినవ మరల ప్రత్యుత్తర సామాన్యము చేచియుండగానే నేడు రాత్రి బాల్మీనుగారితో మాత్రంబ్రాత్రు అనే ఏర్పాటు జేసికొనిరి. ప్రభుత్వ సూచనలను గూర్చి నెదవి. బెంగాలు లీగ ప్రభుత్వాభిప్రాయమును గనుగొనుటకే ఈసమా ంబాయి డిగ్రీ తేలియుచున్నది. ఒక శత్రు ఈపంచాయతీ నేర్పాటు డిగ్రీడ వర్తమునలలు (క్రిబ్బాన) పనివాండు గూడ అప్రదే పని మూచన:— కేంద్రం లోక నేరకముండే నియమించెదకో కార్య కర్మమువారు కనుగొన గోరుచున్నారు.

నిర్బంధము జేసిన ప్రభుత్వమువారే యుత్తరవాదు లగుదురనుట

రగ్గి, సెప్టెంబరు 21:— ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధ ములను జేసి జిల్లా పరిష్కారము ప్రకారము పనివాండును పనికో లుగనుటల నిర్బంధము జేసినవ దాని! ప్రభుత్వమువారును,

యజమానులే యుత్తర వాదు లగుదురని పనివాండు కార్య నిర్వాహకవర్గము చెప్పివెను. గనుల పనివాండు సంఘమువారు దేశమును అంతటిని ప్రయోజన కరమును ఏర్పాటులనును ఒడంబడికలనును మాత్రమే అంగీకరించెదరు. అన్యాయముని తమకు తోచిన ఆవరతులకు పనివాండు ఎంతమాత్రము అంగీక రించరట. అట్లుకేసిన బొగ్గు పరిశ్రమకు నష్టమునునని బొగ్గు విచారణ సంఘమువారే యనిరి.

లండన్, సెప్టెంబరు 22:— 1½ గంటలు పనివాండు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు బాల్మీనుగారితో మాట్లాడి పరిస్థి తులంపై పనివాండు యభిప్రాయమును మార్చెడియు లేదని చెల్లి పిరి.

స్వీట్సు ఉక్కుగారు ఇంకను బాల్మీనుగారితో చర్చించు టను ఆగిపోయిరి. ఒంటిగంటవరకు డిప్యూటింగు పిస్టిగో బొగ్గు రాయబారములు పానుమనే యున్నవి. మరల నేడు ప్రారం భించెదరట. ప్రభుత్వ సూచనలకు తప్పక నిర్వాహకములనుగ నిరాకరించెదరట. ఈరెండుకోలాలు పనివాండు కార్యనిర్వా హకవర్గమువారి చర్చతో ప్రతిష్టంభన మాగిపోయెను.

చర్చిలు బాల్మీనుగారు విధానముల కున్న వ్యత్యాస మే దో చలుపుచునీ ట్లాన్స్ బాల్మీనుగారి నడుగులకు నాయకులు నిశ్చయించుకొనిరి ప్రభుత్వమువారున్న పంచాయతీ సంఘమును పనివాండు పనిలో ప్రనేశించకపూర్వమే నియమించవలె నను చున్నారు. పనివాండుకు ఆపంచాయతీ సంఘమునుగూర్చి అను మానముగనే యున్నది. నమ్మకమును గలుగజేయుటకు పనిలో ప్రనేశించుటకు ముందుగానే నేపథ్యము క్రిబ్బానలను నియమిం చవలె ననుచున్నారు.

పారిశ్రామికము

మియామీ వివాదము

రగ్గి, సెప్టెంబరు 21:— మియామీలో ఇంతవరకు 800 వందల చినిపాయిరినియు, లక్షలకొలది పౌనల ఆర్థి నష్టమైన దనియు అసలు అంతులేనిభూరము జరిగెననియుఅనుచున్నారు.

ఈ తుపానే పారిశ్రా పడమటితీరమునకు గూడ సోక ననుచున్నారు. మెక్సికోగల్గు ఈశాన్యభాగమును విస్తారము పాడుకేసెనట. యేనై టెడు స్ట్రీటు ప్రభుత్వమువారు రొనర్చిన ఘనసహాయమునకు (బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు అధికారరీత్యా కృతజ్ఞతన చెలియజేసిరి. ఇచట అప్రదే F00000 డోలరుల నష్టము గల్గెనట.

మరాకో ప్రాతసుల్తాను

హ్యారిస్, సెప్టెంబరు 21:— మరాకో ప్రాత సుల్తాను మాన్య హాసేదుగాడికి నెల 1.5 కి భుక్తికి 10, 000 ఫ్రాంకులను వాసమునకు 2500 ఫ్రాంకులను ఇచ్చుచున్నారు.

ప్రాంత ధర

హ్యారిస్, సెప్టెం. 22:— ప్రాంత ధర మరల తగ్గుచున్న ది. అధికపరిశీతులంజనీ ఇట్లు జరుగుటకు వీలు లేనియు ప్రభు త్వమువారు చెలపుచున్నారు.

కోభంగాడికి ఆహ్వానము

లండన్, సెప్టె. 19:— ఆస్ట్రేలియా వైమానికవయన మునుండి తిరిగి వచ్చుచున్న కోభంగాడి కిచ్చు హ్యంగతమున పాత కాల బాబుగూడ పాల్గొనవలెనని లాంగుమెప్పుడు పాతకాల ప్రధానోప ధ్యాయిని సూచించుచున్నది

అంగ్లోచీనారాయబారములు

రగ్గి, సెప్టెం. 21:— బ్రిటిషు అధికారులు గోరెన ప్రకారము చీనానీవాని యంగ్గి సుగారు జేసినందునకు రెండు బ్రిటి షు పాగయోడలను ఇచ్చి వేసినందునకు మరల రాయబారములు పానుచున్నవి.

ఏపందర్శములచే ఆరెండు పాగయోడలను నిలిపివేయువలసి వచ్చెనో పరిశీలించుచున్నారు. ఇకనుండు నేనలను గొంపోవు నాకలను అలకాయించుమని యభిప్రాయము నీయవలెనని (బ్రిటిషు వారు యంగ్గెనుగారిని గోరెనచ్చును.

చంకింగులో కొంత అల్లక జరిగెను. కాని విదేశీయులు అందరును, క్షేమముగా నున్నారుట క్రిస్టి, సిల్లులు పాగయోడలో ఎక్కినది చాటిపొయిరి.

చీనాకు బ్రిటిషునాక లేగుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్కు ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, సెప్టెంబరు 22:— నిన్న పోలోలోనున్న (బ్రి టిషు మన్యధరాసముద్ర నౌకాడశమునకు జేరిన మూడవనౌ కాను బంపిరి. చీనాకుబోయి అక్కడున్న దేశమునకు పహాయముగ నుండును. ఇంకొక రెండు నౌకలుగూడ పోవుచున్నవి సామగ్రి మందులకు సామానులతో పోవునట.

స్వాంగుహే, సెప్టెంబరు 22:— రెండు జపాను నౌకలు గూడ బయలుదేరిపోయివి. ఈరెండు నౌకలు పోవుటచే తి నౌక లగును. జపాను నౌకాదళము రెండు రెండు క్రూయిజరులు జపానువా రంపిరి.

పార్లమెంటునమావేశము

(ఆంధ్రప్రదేశ్కు ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, సెప్టెంబరు 23:— పార్లమెంటు 27 తేదీన స మావేశమగును. బొగ్గు నష్టము ఆగిపోవుట ఇంకను సాగుటచే ఎ మర్లెన్నీ నిబంధనలను సాగించుటకు సమావేశమగును.

కీ కే|| సర్ ఎవిలిన్ గ్రాంటు దఫ్

రగ్గి, సెప్టెంబరు 21:— రెక్కలో 30 సంవత్సరము లు రాయబారిగనుండి బికోపా మహాసంగ్రామములో ఘనసేవ జేసిన సర్ ఎవిలిన్ గ్రాంటు దఫ్ గారు చనిపోయిరి. యాదృశం దీల విషయమై స్వీడు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనుటచే దయ తో ఆవరించుటకు వీలైనది.

పరుగ్వేలో ఉప్పెన

పట్టణము నాశనమగుట

భూనైరున్, సెప్టెంబరు 22:— పరుగ్వేలో ఉప్పెన వచ్చి ఎకకర్నాసి యను పట్టణమునంతయు నాశన మొనర్చెను. ఇండ్లన్నియు కూలి పోయెను 100 వందలకంటె ఎక్కువగా చని పోయిరి. లక్షలకొలది డోలరుల నష్టము గల్గెనట.

బాలిసమితియుద్యోగములను వ్యాపింపజేయుట

జనీవా, సెప్టెంబరు 22:— బాలిబాలిక భటోధ్యమ ములు ఇండియాలో మంచిపని జేయుచున్నవనియు ఈ యు ద్యమము సాంఘిక జాతి విభేదమును అంతరింప జేయుచున్న దనియు బాలిసమితి యుద్యోగములను వీరిద్వారా వ్యాపింప జేయవలెననియు ఫి. సి. పి. రామస్వామయ్యగారు రచిరి.

బ్యాంక్ విచారణ

చేతగాని ఇంజనీర్లు

లండన్, సెప్టెంబరు 21:— బ్యాంక్ విచారణ సంఘా ద్యక్షులు సర్ గ్రెంపుడ్ మియర్సుగారు అనారోగ్యముగ నుం డుటచే రాలేకపోయిరి. విశ్వేశ్వరయ్యగారు అధ్యక్షతను వహింపదిరి.

జి.సాక్షినిమాత్రమే విచారించిరి.

సర్ బార్ని లాయిడ్ నాక నుపయోగించిరినియు మును పటికంటె ఆది ఇప్పుడు బాగానే పని చేయుచున్నవని వినియుని స్పీయర్సుగారు పాక్ష్యమిచ్చిరి.

ఆ నాకను సరిగా యుపయోగించలేదని బుచనను గారు తనతో ఎన్నడును తెలియజేయులేదనిరి.

భారత పనివాండు పని చక్కగనే జేసిరినియు ఇంత సిద్ధ మాత్రము సమగ్రులుగా రనిరి. ప్రస్తుత విధానమునే సాగించి ఎక్కవపని చేసినవారికి అసనముగ నేసినను లీయవలెననిరి.

29 తేదీవరకు విచారణ నాపుజేసిరి.

బర్మానుమహారాజు

జనీవా, సెప్టెంబరు 21:— నేడు బాలిసమితి అసెంబ్లీకి బర్మాను మహారాజుగారు వచ్చిరి.

బాలిసమితి పనిలో భారతీయులు పాల్గొనుచున్నారనిరి.

శేఖు లూనన్నకు మహారాజు బహులుదేరిపోవును.

రాయలు వైమానికదళము

ఈజిప్టు, ఇరాకు, ఇండియాను బయలుదేరెను.

అటర్ని జిల్లాలో అతివృద్ధి

ఇండ్లకూలుట, బావులుకప్పబడుట
పంటలు నాశనమౌట

లాహోరు, సెప్టెంబరు 22:—అటర్ని జిల్లాలో అతివృద్ధి లన పండిగలు ప్రహసించుచున్నారని నాశనమైనది. గూడూరు ఇండ్లకూలుట రిటి బావులు నాశనమైనవి. పంటలు నాశనమైనవి. తహసీలులో అతివృద్ధిమైన ఛాను మైదానమందు చాల ను వాటిల్లినది. 6 గురు కనిపించిరి. 4 గురు కొట్టుకొని యిరి. 4 గురు ఇల్లుకూలగా చనిపోయిరి. పశునష్ట మపారము. గామములయందు నశించినది. 15-వ 18-వ తేదీల వర్షముయ క్కరగ్గారు గట్టలనుండి వరదలు అతివేగముగా వచ్చినవి. ఇందు ప్రవాహము క్రొత్తవార్షము తొక్కినది. ఊరినడు డి ప్రవహించెను. గృహములన్నియు దరిదాపుగ నాశనమై పొడుము నకు పని కి వచ్చుపాగా పుధర రముకురు 800 లకు పైకి గెను. నారునిలుచు యలగుచ్చి పంజాబు ప్రభుత్వమువారు దృష్టిలోనికివచ్చి వారు శ్రద్ధతీసికొనుచున్నారు. దూరలు సానిటరీబోర్డువారి మురు స్కీము బాగుగ పనియుచున్నది. డిప్టీకమిషనరు అతి దశలోనున్న యూరియందే కష్టదశయందే యుండెను. వివి డేశముల తరువాతహాచి రక్షణవిధానముల నాలోచించిరి. పురోజాలలో తహసీలుదారుచే నాహూతులై స్వచ్ఛంద స లాక వేయించి నందలనుండి రక్షించుట కొకగొప్ప కట్ట యుచున్నది. ఇకముందటి కష్టము రాకుండ కాపాడుచు యున్న సీటిని తోడివేయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

జేలువీరులపై నిర్బంధములు

లాలా సునమ్ రాయ్ గారి విజ్ఞాపనము

పంజాబుదొరతనపు టుత్తరువు

లాహోరు, సెప్టెంబరు 22:—1922-వ సంవత్సరములో క్రిమినలు లాసరణ శాసనముక్రింద శిక్షింపబడి, మరియొక కేసులో రెండుసంవత్సరములును, మూడవకేసులో మరియొక సంవత్సరమునుకారాగారవాసమునుభవించిన లాలాసునమ్ రాయ్ గారు పంజాబునిన్నీకల నిబంధనల మూలమున వీరిపైగల అనర్హత దొలగింపవలసినదని యిటీవల దొరతనమునకు దరఖాస్తుశేతను. అనర్హత తొలగింప న్యాయముగాదని ప్రజాయత్త శాఖల కార్యదర్శి రాయ్ గారి కెరింగించెను. పంజాబు శాసనసభయొ క్కు ఫరీదుపురం పేకుపురం రూరలుసానములకు పోటీజేయ లాలాగారిని యిటీవల పంజాబుకాంగ్రెసు కమిటీ నియమించెను. (అ. ప్రె.)

సర్వమత నాయకులపై జామీను

కేసులు

ఇరువురు విమరుల చేయబడుట

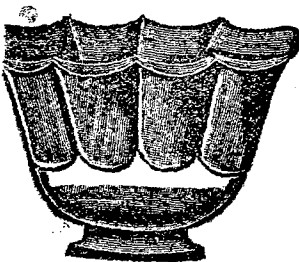
రావల్పిండి, సెప్టెంబరు 22:—న్యాయాధికారి కేదు హిందూ మరాఠ్మదీయ సిక్కునాయకుల పక్షపురపై నున్న 107 కేసులు జామీను కేసులందు తీర్పుచెప్పిరి. ఇరువుర విడచి విడి తినవారిని 5 వలప జామీనీయకునియు తేకున్న ఒకసంవత్సరము విడిచిపెట్టెను ననుభవించవలసినదిగ తీర్పు చెప్పగా వారందరను జామీనిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

వర్తకులకు యిట్టి సదుపాయము ఇది వరకు లేదు 1882

వర్తకశిఖాముఖులకు
అమూల్యమైన తరుణము

సీమవెండికి గారంటి నిచ్చెదము
ఖరారు ధర

ప్రతి గృహమునందును
అవశ్యముగా నుండేతీరవలెను

3 నుండి 8 రులముల యెత్తువరకు 3 వైజాలందు కేలాగిస్సెలు, పట్టెలుకట్టిన గిస్సెలు, తయారుగానున్నవి. ఈ దిగువ తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆర్డరు యిచ్చిన ఒక వారము లోపుగా సరఫరా చేయబడును. లోన, వైన చక్కగా మెరుగుకేయబడియున్నది.

1 గిస్సె మొదలు 8 వరకు	కు 1 కి ధర	రు	1-1-0
6 " 12 "	" "	" "	1-0-6
8 డబ్బెలు ఒకేసారి తీసిన	" "	" "	1-0-0
6 " " "	" "	" "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	" "	0-15-0

బలిపోను నెం. 2802

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

చిలివిలాసము "ఉమ్మడియాద్" 2 నగలవర్తకులు, 25 చైరాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

"మోటారిస్టులకు" పట్టి క్లెము లేకనే అటోను ఉపయోగించు ప్రతివారికి తెలిసినట్లే పెట్రోలు డిల్లలపైన 100-కి 25 నుండి 40 వరకు కూడుదల గల దశవిషయము చక్కగా తెలియును గదా, అనగా పొగను తీసివేసి, తిరిగి చేరకుండునట్లు ఆటంకపరచును. ఈప్రకారము 100-కి 75 వతు మోటారుతోందగలను తీసివేయును.

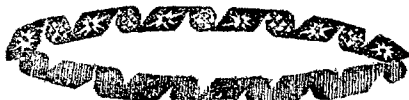
"గాస్తయిక్" మీకు ఈలాభము గాక యింకను అధికముగా చేయును!!!

"గాక్సెన్యిక్"ను పరీక్షింప నవసరములేదు. అయితే జయప్రదమైన పరిశోధన చేసి, రూపొందించిన విషయము. బ్రిటిషు మ్యూనిషిక్ డిపార్టుమెంటు, న్యూయార్కు కేషనల్ ఫోర్డ్ ఓనరుల సంఘము మొదలగువారిచే రూఢిచేయబడినది. "డబ్బును మరల వాపనిచ్చు వద్దతులపైన విక్రయింప బడుచున్నది." 100 గాలనుల పెట్రోలుకు తగిన 100 బిళ్ళలు గల పెట్టె 1-కి ధర రూ. 8-8-0.

Sole importers, K. V. Iyengar & Co. Hyderabad (Deccan.)
Sole Distributors for Madras Presidency & Ceylon M. Venku Naidu Madras.
MADRAS Office GASTINE Agency 8 Broadway (Upstairs) Madras.

కాసుబంగారమునకును, మంచి వెండికిని గ్యారంటీ చేయగలము.

కరంచందు చదిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల
వర్తకులు 437/3 టంకసాలపిథి, సాహుకారుపేట మద్రాసు.

దరఖాస్తును పంపిన క్యాటలాగును ఉచితముగ పంపబడును.

సూచన తమము

1 గంటకు గుణము

నుండి యున్న శుక్లవర్ణమును నివారించినది. ఎంత బలహీనమైన శుక్లమైనను వెంటనే సంసారనుఖము నీయగలదు. లలోనిలుపును. మధ్యనపుంసములు, వృద్ధులు, నరముల బలహీనులు 20 దినములలో గొప్ప శక్తినిొందగలరు.

1-0. అడ్రసు:— అమృతాశ్రమము, నెం. 1, ఏలూరు. (కృష్ణాజిల్లా) అని వ్రాయవలెను. 1876

స్వామిస్థానవార్తలు

మరణశిక్ష తప్పట

(హైకోర్టు)

బొమ్మలాపురము పాత్యకేసునందు స్వామిస్థానములకు మరణశిక్షను నాయకుల గాల్గొనినందు తీర్పుచెప్పిరి.

తుంగ, ఆయగా అను వారలును మరి 7 గురును ఈ కేసులో చూడఁబెట్టెను. వీరందఱును మాదిగలు. లండను మిషను వారు వీరిని క్రైస్తవమతములోనికి కలుపుకొనిరి. ప్రభుత్వము వారు, వీరికి కొన్ని భూములను దరఖాస్తుపై మంజూరుచేసిరి. వెంకటగౌడు అను నామేధూములుగూడ మంజూరుజేయబడిన భూములలో గలఁట. ఈ భూములవిషయమై మద్రాసులు కును, వెంకటగౌడు నకు ను చాల కాలముగా వివాదములు జరుగుచుండెను. ఇట్లుండగా 19-4-22 తేదీన వెంకటగౌడును వరిశిక్షకును తను కల్లు దుకాణమునండి తిరిగి వచ్చుచుండగా మద్రాసులు ప్రోవకాచి వెంకటగౌడును కూనీకేసిరిని ఆరోపింపబడినది.

బల్లారి సెషన్సుజెడ్జి కేసును విచారించి మొదటి ఇరవై రవును ఉరిశిక్షను మిగిలినవారికి యావజ్జీవ ద్వీపాంతరవాస శిక్షను విధించెను.

ఈశక్తిపై మద్రాసులు హైకోర్టునకు ఆపీలు జేసిరి. ఐ. ఎన్. ఎత్తిరాజులు గారు మద్రాసులతరపున వాదించుచు, కన్నులార జూచితిమని చెప్పిన సాక్షుల సాక్ష్యమునందు ఖేదములు గలవనియు అందుచే వారిసాక్ష్యము విశ్వసనీయముగా గలయు వాదించిరి.

స్వామిస్థానము లావాదన నంగీకరించి మద్రాసుల వంద రను నిర్దోషులుగా ప్రకటించి వదలిజేసిరి.

* * *
మదరాసు హైకోర్టులో - జస్టిన్ బ్రాకెన్ గారి యెదుట

నీవిలో మిసెలేనియస్ పిటిషన్ నెంబరు 1531/26

దోనెపూడి వెంకటరమణయ్య వగైరాలు—పిటిషనర్లు.
దోనెపూడి గోపాలకృష్ణయ్య—రెస్పాండెంటు.

యానెంబరులో పిటిషనర్లు క్రిందికోర్టులో రెస్పాండెంటు వారంటు ఆతలు జరిగించెయ్యడల తాము కట్టినకట్టడములను పడగొట్టుట తటస్థమననియు అందుల నష్టము సంభవించుననియు తెలియజేయుచూ ఆమలు ఆపురలనిమిత్తము పిటిషన్ జేర్చెయ్యుచుండిరి. అందుపైన రెస్పాండెంటుతరపు కాంత్ గారి ఆక్షేపాలను అంగీకరించుచూ రెస్పాండెంటుతాలూకు గోడకు నష్టము కలుగకుండా రెస్పాండెంటు తాలూకు మిదై మీద నీరు యావత్తు ప్రస్తుతపు కట్టడమువ్వారా బతుకి ధారాళముగా వెళ్ళక నష్టము కలిగేయెడల వారంటు ఆమలు జరుపవచ్చు ననియు ఆలారెస్పాండెంటుకు ఏలాటినష్టము లేకుండా పని జరుగుటకు వీలున్నయెడల ఆపీలు ఫయివలవరకు వారంటు ఆమలు జరుగు వుండవనియు తెలియచూ క్రిందికోర్టుకు ఆవసరములవెంబడి పని జరిగించులార కండిషనల్ వుత్తర్వును చేసియున్నారు.

పిటిషనర్లుతరపు షరీలు సి. హెచ్. రాఘవరావుగారు, రెస్పాండెంటుతరపు బారిష్టరు కోల్ వెంకటసుబ్బారావుగారును వాదించిరి.

నిమ్మజాతుల గణపతియ్యతవము

ఒక మహమ్మదీయ కటికవానిని అరెస్టుచేయుట

నాగపూరి, సెప్టెంబరు 22:—నిమ్మజాతుల గణపతి యొక్కయుపై 20 వ తేదీన పకి దెబ్బలాడి విగ్రహమును పగలగొట్టిన సంభవమున మేను ఇన్స్పెక్టురు అను ఒక కటికవానిని గుర్తుపట్టి అరెస్టుచేసిరి. కాని తెలుసుపై విడుదలచేసిరి. కేసు 28 వ తేదీన విచారించబడును. ఉద్రేకమేమియులేదు. అంతయు గాంధీయగ నున్నది. (ఆ. ప్రి.)

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మునిసిపల్ సంఘము

సెప్టెంబరు 22:—స్వరాజ్యవత్ నాయకులు మునిసిపల్ అధ్యక్షస్థానము నలంగీకరించినద తిగ మునిసిపల్ కార్యములు చాల చురుకుగా జరుగుచున్నవి. అధ్యక్షులు శ్రీయుత తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు. పురజనుల సౌఖ్యమును గమనించి, వారి వారికి వలయుసౌకర్యముల నేర్పాటు జేయుచున్నారు. వారు స్వయముగ రివివ్ అంతయు పూజింపజేసిరి.

ఇతర కార్యవిధానమున ఛేర్ మెన్ గారు మునిసిపల్ సంఘసభ్యుల అభిప్రాయమునబట్టియే జేయుచున్నారు. వైస్ ఛేర్ మెన్ గారికి రోడ్డు కాలువలువగైరాల యధికారము సంపూర్ణముగ వదలిజేయబడినది. ఈఅధికారమును చేపూని వైస్ ఛేర్ మెన్ గారు పురపీఠము నలయు తిరిగిచేయుచున్నారు. రోడ్డు చిన్న చిన్న మర్కటకు, అచ్చటచ్చట గుంటలుపూడ్చుట మున్నగుకార్యములు పురమండలియే ప్రారంభింపబడినవి. కంట్రాక్టులు తోలిన గులకను వైస్ ఛేర్ మెన్ గారు స్వయముగా తనిఖీచేయుచు, అనేకలోపమును బయట పెట్టుచున్నారు. కాలువలు ప్రతివనమును కడగబడుచున్నవి. దోమలబాధతగ్గించు నుపాయములను మునిసిపల్ కాకానియారు ప్రారంభించెదరుగాకయని ప్రజలు కోరుచున్నారు.

విద్యావిషయమంతయు శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు ప్రత్యేకచారణ సలపుచున్నారు. శ్రీయుత గంటూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారు తోలి తమలకునువల్లి యెదుట రాల్చుములను బాగుచేయించినారు. ఈవిధానములు ఛేర్ మెన్ గారి వుత్తరువుప్రకారము :డకును నేర్చుకొనుచున్నారు. ఈవిధానములలో వందరూపాయలు డిగించుటకు సలహాయుసంగినటుల కూడ తెలియుచున్నది.

పేదూరు వరయ్య శ్రేష్టిగారు నూతనముగా లంగర్ భానా ఆనర్ల కార్యదర్శిగా ఛేర్ మెన్ గారిచే నియమింపబడిరి. శ్రీ శ్రేష్టిగారు కార్యములను విగు శ్రద్ధతో విచారింపుచున్నారు. బియ్యము కొనిగోల నందు దుర్వ్యయమును తగ్గించిరి. ఆచటనుండు పేదలకు వసతులను ఇనుమడింపజేసి లంగరు తీసుకొనువారిని చూచినగాని బియ్యము ఇవ్వమును వరకుపెట్టి నందుల 20 మందికిపైగా నయ్య కు మానిజేసినారు. ప్రస్తుతము టెల్లియమువాడట ఈ గంభీరసాలో ప్రరభింపబడినది. మరికొన్ని యిరసౌకర్యములు నేర్పాటుజేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. లంగరుభానాలోయందు వీలకు ఖద్దరువస్త్రము లిచ్చుటకు ఏర్పాటు గావించబడినది.

పాలులమ్మవారిపై నన్ను తగ్గించుట

శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు, పాలులమ్మ వారిపై వేయబడిన లై సెన్సుస్నును రూపాయపండి అర్థరూపాయల తగ్గించు నట్లును, కుమ్మరతమలు వేసుకొనువారిపై లై సెన్సుస్ను రెండు రూపాయలనుండి నాలుగంతావరకు గడచిన మునిసిపల్ సహవేళములో ఉపపాదించగా తదాపుగా ఏగ్రీవముగ అంగీకరింపబడినది.

మాలలై చాలవరకు పుష్కలముగా లేవు. ఛేర్ మెన్ గారు తమ ఆఫీసులోకూడ ఆ ప్రదేశములను స్వయముగ దర్శించి, వాని అభివృద్ధికి నూతనలు చేసియున్నారు.

ఛేర్ మెన్ గారిని గౌరవించుట

శ్రీయుత తిక్కవరపు రామిరెడ్డి ఛేర్ మెన్ గా ఎన్నుకొనబడినందున, నెల్లూరు టెటరర్లబ్బు ఆంధ్రనధి, కపాడిపాలెం ఆదిమాండ్ర, కైఫీ సోదరులు మున్నగు వారు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా తమ యానందమును వెల్లబెప్పుచు తగురీతి వారికి సత్కార మొసంగి గౌరవించిరి. పురజనుల తరపున ఈనెల 28 తేదీని పురమండలిమున మహాజనసభ జరిపి నూతనముగ ఛేర్ మెన్ గా యెన్నుకొనబడిన శ్రీయుత తిక్కవరపు రామిరెడ్డి గారికి సన్మానపత్రము సమర్పించెదరు.

నూతన ఎన్నికలు

ఈసెప్టెంబరు 29, 30 తేదీలయందు నార్డు మునిసిపల్ ఎన్నికలు జరుగునటుల నియమింపబడినవి. అవసరమును వాడ్లయందు కాంగ్రెసువారు తమ అభ్యర్థుల నియమించియున్నారు.

రామకృష్ణ మిషన్

ముద్రాను శ్రీరామకృష్ణమిషన్ వారి విద్యాసంస్థాపకములై ఈనెల 19 తేదీ రాత్రి నెల్లూరుపురమండలిమున ముద్రాను గవర్నమెంటు కెక్రటేరియేటు వారు 'వీరదాసు' యను నాటకమును ప్రదర్శించిరి. నూతన పదిహేనుజేల రోక్కము వారికి చేపూరినది, మండలము నందలి భూస్వాము లనేవలు వీరి బాలకమునకు విచ్చేసి విరాళముల నొకగిరి. శ్రీశ్రీశ్రీ

శ్రీయుత భూపతి మజుందారు ఆరోగ్యము

రాజకీయభైరవయెడ బెంగాలు ప్రభుత్వపు దయ

శ్రీయుత భూపతి మజుందారుగారు 1818 రెన్యూలేషన్ III క్రింద ప్రభుత్వ ఖైదీగా ఉన్నారు. వారి ఆరోగ్యము పరిగాలనందున వారి అనుంఠియులగు శ్రీమంత్రి శ్రీ శ్రీ ప్రసాద మజుందారుగారు తమసోదరుని బెంగాలులో నేడైనతెయిలుకు మార్చులెనని బెంగాలు ప్రభుత్వముతో క్రిందియ తరప్రభుత్వ రములు జరిగెను:—

బెంగాలు ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శిగారికి:—

అయ్య,

నేనీ క్రిందివిషయమును మీరు సాదరముతో పరిశీలించి యుత్తరపు చేయవలెనని విన్నవించుచున్నాను.

1. నాసోదరుడు శ్రీయుత భూపతి మజుందారు 1818 రెన్యూలేషన్ III క్రింద ప్రభుత్వ ఖైదీగ ప్రస్తుతము కన్ననూరు కేం బ్రల లె యిలు లో ను న్నారు. అక్కడ ఆయనకు ఆరోగ్య మే మియు బాగుండలేదు. తుకములో 15 పానులు తగ్గెను. ఇయ్యది మాకు చాల అపకారకముగా నున్నది. ఆయన చాలాలోజులకుండి యు అత్యధిచేమలనల బాధపడుచున్నట్లు దెలియచున్నది. మిష్ట్రులకు యెలులో నున్నంతకాలమున ఆయన ఆరోగ్యమున కట్టి విచ్చిత్తును లేకుండెను. కన్ననూరు శీతోష్ణస్థితి ఆయనకు బాధిగానిరపడదు. ఆయన నక్కడనే యుండునెడల ఆరోగ్య ము బాగా చెడిపోవునని భయముచున్నది.

2. ప్రస్తుతమునయే మా కుటుంబమునకు పెద్ద, కుటుం బవ్యవహారము లన్నిటియందును ఆయన సలహానే గైకొనెదము. ఈమధ్యనే మాకుటుంబములో నొకరు విభాగమునాటదెచ్చిరి. ఆయన లేకుండవది పరిష్కారముగాబాలకు, ఇదివరకు మిష్ట్రులూరు యెలులో నున్నప్పటివలె మాట్లాడుటకు వీలులేకుండ యెన్నోవందలమైళ్ళదూరమున నున్నాడు.

ఇట్టి పరిస్థితులలో వారిని బెంగాలులో చేపాకజెయిలుకు, ప్రభుత్వమువారు విడుదలమాట నాలోచించుచున్న యెడల, మార్చులెనని నేను విజ్ఞప్తి చేయుచున్నాను. వాప్రాధిక యారకబోదని నేను నమ్మెదను.

ఇట్లు విధేయుడు,

(సం) శ్రీ శ్రీ ప్రసాదమజుందారు

ప్రభుత్వప్రత్యుత్తరము

బెంగాలు ప్రభుత్వము, రాజకీయశా, నెవలలరాంచి నెం 4828

కలకత్తా, నెవెంబరు 8:-1926 1926 ఆగష్టు 30 తేదీని ను శ్రీ శ్రీ ప్రసాదమజుందారు పంపిన అప్పీషందర్శమున ప్రభుత్వమునా రాయనప్రాధాన సంగీకరింపజాలనందుకు విచారమును దెల్పుచున్నాడు.

(సం) నృప్తముగాలేదు

అడివను డెప్యూటీ సెక్రటరీ, బెంగాలు ప్రభుత్వము. (అ. బ. పత్రిక)

వెలువడినది! త్వరపడుడు

నీతినిధి

(ఆంధ్ర గ్రంథమాలయం ద్వైవకునునుమ్మ.)

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయుడగు బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిలెయి శేషమునకుఁ బోయి యాభాషలోనికిఁ బరివర్తితమై యిటీవల చీనా చక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభాషలోనికి, తర్వాత నింగ్గీషలోనికిఁ బరివర్తితమైన యుత్పత్తిగ్రంథమున కిది మధురముగు నాంధ్ర వచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానససుజీవితమున కావశ్యకములగు నెల్లనీతుల నానుపూర్వితో చేటగా నూటిగా నీగ్రంథము చెప్పుచున్నది. క్రొను సెజా నిండు క్యాలికోబైండు. వెల రు. ౧-౫-౦.

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,

కపాలపెట్టె నెం. 212 రు, చెన్నపురి

నప్తమ గోదావరిమండల సహకారసభ

ఆహ్వానసంఘసమావేశము

మొట్టమొదటిసారి

ది 1926-27 కరెండర్లము పెద్దపురములో సహకారసభ యొన తరువాత ముమ్మిడవరం సహకార యూనియనువారు యీ సానునసహకారసభ ముమ్మిడవరములో జరుపుటకు ఆహ్వానించి యున్నారు. సహకార రాష్ట్రీయసభను ప్రియలులో జరపబడు చుండటచే మండలసభ న జనవరి ఫిబ్రవరిమాసములలో జరప వలసియున్నది. ముమ్మిడివరం యూనియనువారు తమవాద్యతను వెంటనే గుర్తించి మంచినవసధియుంచుకొని సహకారసభము నకు తగుసన్నాహములు యిప్పటినుండి ప్రయత్నించుచున్నందుల కెంతయు సంతసింపవలసియున్నది.

యూనియనుకార్యదర్శులగు శ్రీయుత జయంతిస్వామి నాయనగారు ఆహ్వానసంఘసమావేశమునకు విచ్చేయవలసిగదా యూనియనునకుచేరిన సంఘములవారిని సహకారోద్యమాభి మానలకును తెలియపరచిరి. ముమ్మిడివరంబోధు పాకాలలో ప్రథమ ఆహ్వానసంఘసమావేశము కొత్తవీరికి సంఘప్రతినిధులగు కొచ్చర్లకోట వెంకటరాజుగారి ఆధిపత్యమున జరిగినది. 12 సంఘప్రతినిధులకు చుట్టుపట్ల సహకారసంఘసభ్యులును సభకు హాజరైరి. జిల్లా సహకారసమ్యేళన కార్యదర్శులగు నరసింహ దేవర సత్యనారాయణగారు సభకువిచ్చేరి. ఆహ్వానసంఘసభ్య త్వమునకు వ్యక్తులకు 2 రూ చందా నిర్ణయింపబడినది. సంఘ ములు షిక్షి బుజాధికారముఁజిక్కి వేయింటికి ఒకరూపాయి చందా నీయవలసినదిగా నిశ్చయించిరి. సంఘప్రతినిధులకు రెండురూపాయలు చందానిర్ణయించిరి. యూనియను 10 రూ! పెంట్లబాటకుంబు 15 రూ చెల్లించి ముగ్గున ప్రతినిధులను పంపించుటకు తీర్మానింపబడినది. ఫిబ్రవరి, 7, 8 తేదీలలో మండలసభ జరుపుటకు తేదీలు నిర్ణయింపబడినవి. శ్రీయుత భోగరాజు పట్టాభిషేకారామయ్యగారు, రంగనాథంగారు, జి. అదినారాయణచెట్టిగార్లు నామములు అగ్గతులుగా కొరుటకు నూచింపబడినవి. ఆహ్వానసంఘమునకు అగ్గతులుగా యూని యను అగ్గతులగు మాదిరాజు వెంకటరత్నంగారు ఎమ్మకో బడిరి యూనియనుకార్యదర్శులగు జయంతి స్వామినాయన గారు ఆహ్వానసంఘకార్యదర్శిగా యెన్నుకొబడిరి. తగు కార్య నిర్వాహకవర్తకువారిని యెర్పాటుచేసిరి. తగుసలహాలిచ్చి సభను జయప్రదముగా జరిపించిన శ్రీయుత సత్యనారాయణ గారికి వందనము లర్పించిరి.

(స్వకీయ విలేఖరి)

కడపమండలజాతీయోపసంఘసభ

పై సభ సాధారణసమావేశము కడపయందు ఈ నెం 26 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రం 4 గంటలకు మండల కాలగ్రా మ సంఘకార్యదర్శి శ్రీయుత క. లక్ష్మణరావుగారి (వి. ఎ. డి. ఎల్.) గృహమునందు సమావేశము జరుగును. పట్టులు అభి మాములు యెల్లగు దయచేయుదురని ప్రార్థన. కార్యక్రమము.

- 1. మండలమునందు స్వరాజ్యఅభ్యర్థులతరపున జరుప వలసిన యెన్నిక ప్రచారము.
2. మండలహాజరసభ జరుపు ప్రయత్నములు.
3. ఇతరములు.

కె. లక్ష్మణరావు

మండలకాలగ్రామసభ

కడప 22-9-26 కార్యదర్శి.

బొంబాయి స్టేడరు ఆరెస్టు

బెల్గాన బాబుతో సంబంధముండులే కారణము బొంబాయి, నెవెంబరు 22:—బెల్గాన బాబుతో ఆయన నగలవర్తకులను చేసిన మోసముందు పాల్గొనిరను నెపమున ఒక బొంబాయి పార్టీస్టేడరు దస్తూరిగారిని ఆరెస్టుచేసిరి. స్టేడరును ఆరెస్టుచేసిన సార్థంబు వర్తకులను తన పలుకుబడి నుపయోగించి నగలిచ్చునట్లును యితరులను కొనునట్లు స్టేడరు చేసెనని చెప్పెను. నగల నిచ్చి ధనము తీసికొననట్లు బెల్గాన బాబుకు సహాయము చేసెను. స్టేడరు తన క్లయంబు నబాబుకు గవర్నమెంటువారు 25 లక్షల రూ ప్యము లీయాలనియున్నారనియు తనకు త్వరగా కొన్నిలక్షలు రావచ్చుననియు చాలముండి తెలిపెను. దస్తూరిగారి పక్షిలు తనక్లయంబుకును నబాబుకును వ్యతిరేకబంధమైన సంబంధమే గాని వేరులేనని తెలిపిరి. న్యాయాధికారి కేసును 5 వ ఆక్టో బరుకు వాయిదావేసెను. దస్తూరిగారివద్ద 500 రూపాయలకు బావినుపువ్వుకొని విడుదలచేసిరి.

(అ. ప్రె.)

'రఖీబంధన' పనరుద్ధరణము

బెంగాలులో వివిధమంత్రేక్య ప్రయత్నములు

కలకత్తా, నెవెం 23:—కే. యం. నేకార ప్ర, డి. కో. డం (ప్రసాద్, యర్. సి. బోస్, క్యాముకుందరవల్లవల్లి, కృష్ణ కుమారమిత్ర, లీవతుహు నేనఖాను గారలును ను: యితరకలకత్తా పౌరప్రముఖులును యీక్రిందివిజ్ఞప్తి గావించిరి:

'రఖీ బంధన' ఆచారము ను పునరుద్ధరింపవలెనని కాలము నకు నూచనగా వింపబడినది. బెంగాలులో నయ్యది జాతీయ పవిత్ర చిహ్నము జేయుటకు మరియొకసారి ఆవసరము నచ్చినది. రఖీ మొదట బెంగాలీ ప్రజల విశ్వమును కర్షణ ప్రభువుగాయన రాష్ట్రము విభజన చేసి తూర్పు బంగాళమును ప్రత్యేక పాలనారాష్ట్రము గనుంచి భగ్నము చేసిరి. కాని బెంగాలీ ప్రజలందఱును గలసి ఒక్కతీయన ప్రతిఘటింపుటవలన బెంగాలు విభజనము నిశ్చయమైనది అనిశ్చయమయ్యెను.

ఇప్పుడు బెంగాలులో మరికలహములు వచ్చి యెక్కువనిభేదము లేర్పడెను. అందువలన కర్షణ ప్రభువు చేసిన నుష్కార్యముచే ప్రోత్సహింపబడిన బాల యొక్కమత్యమునకు యిప్పుడెక్కుడవసరము గానించుచున్నది. ఇండలకు పురాతన శ్రుభీ బంధ నాచారమును (రఖీబంధనము) పునరుద్ధరింపవలెనని నూచింపబడెను. ఇయ్యది రాజకీయ ప్రచారమునకు జాతీయ పవిత్రచిహ్నముగ నుపయోగింపవలయును. దీనికి బెంగాలులోని వివిధమత్యుల వారును యిట్టి రాజకీయాభిప్రాయము గల్గియున్నకు తోడ్పడవలయును. ఈవిషయమై విచారించుటకు భారత సంఘాలయమున నొక పథ జరువజను.

(ఆసోసియేటెడు ప్రెసు స్పెషలు సర్వీసు)

జమైతాతులు-ఉలేమాసభలు

హైద్రాబాద్ ప్రతినిధుల నివేదికముచర్చ

శిల్లి, నెవెంబరు 22:—నన్ను, మొన్నను యిచట జమైతులు-ఉలేమాల సమావేశములు రెండు హైద్రాబాద్లోనివచ్చిన వారి రాయబారుల నివేదికనుచూర్చి చర్చించుటకును, ఆసహాయోద్యమపు ఫత్వానుగూర్చి పునర్విచారించుటకును జరిగెను. చాలచర్చ జరిగినపిదప ఫత్వాను కొట్టివేయుటకును మహమ్మదీయుల తేముమునకు భంగకరముగ నుండునెడల ఆసహాయమును ఆపివేయుటకును తీర్మానింపబడెను. ఒకశేఖ మహమ్మదీయులకు ప్రతిహుల పక్షము కాసన సభలకన్నుకొనబడునెడల, అట్టి కాసనసభలు మారాఁ, అని తలంపక, మహమ్మదీయులు తమను బాగాబలపరచువారిని బంపుబు ధర్మమైయున్నది.

హైద్రాబాద్ భవిష్యత్తునుగూర్చి భారతీయ మహమ్మదీయులందరునుగలసి ఒక విధానము నాలోచించుటకై అన్ని తెగల వారునుగలసి మూడవసమావేశం జరిగిరి. ఖుదాయుల హాశ్మయినపక్షమున హజరతుమోహాని, ఖరంగిమహిలు కుటుంబు ద్దీకు, సయిదు హబీబుసాగారును, అహ్మద్ హాదీల పక్షమున జమిందారు సంపాదకులగు జఫరుఅలీ, అబ్దుల్ ఖాదర్, నూస్లా గారలును, కిలాఫతు సంఘపక్షమున టాంకేం, జమైతులు ఉలేమాలపక్షమునకు ఆలీసోదరులు, హుసాయిన్ క్వరానీ, అబ్దుల్ కలాం అజండు, డాక్టరు కిబియా, పర్ రహింబక్షీ, అబ్దుల్ మక్తబుగారలును అప్పుడే యిక్కడికివచ్చిరి. సభ యీసాహాయత్రము జరుగును.

(అ. ప్రె.)

పంజాబు శాసన సభ తుది సమావేశము

20-వ తేదీ మొదలు 23-వ తేదీవరకు

లాహారులో జరుగనున్నది.

లాహారు, నెవెంబరు 22:—ప్రస్తుతము లభించిన నర్తమానులనుబట్టికూడ అక్టోబరు 20-వ తేదీవరకు పంజాబుశాసన సభ తుదిసమావేశము జరుగనున్నది. 21, 22, 23 తేదీలందు ఐరుగవలసిన కార్యక్రమమునందగు ములగు ఆసధికారుల కార్యక్రమము చర్చకు బెట్టుటకు అక్టోబరు 6, 6, 7 తేదీలందు జేలట్టు చేయబడును.

(అ. ప్రె.)

జాబులు

కామాలమును సంహరించుట

జులై 18-తేదీన ఒక పులి నీ సంహరించిరి. చెండు మానులతో పల నాలుగు గొప్ప పులులను సంహరించిరి.

జావల్లి రామచంద్రశర్మ

కీ.శే. కో.కా వీలేళలింగముపంతులు

శ్రీవిశాఖపూర్వం దివానుగారి ద్వితీయపుత్రుడు వీలేళలింగముపంతులు అనువాడు డిసెం 18వ తేదీ సోమవారమురాత్రి విషజ్వరముచే వృత్తిబాంధి రిని వ్రాయుట కంతయు సంతాపము కలుగుచున్నది.

(దాసరి లక్ష్మణస్వామి)

శ్రీ విద్యాభివర్ధన సంఘము అనంతపురము

ఈ సమాజ సభ్యులీ కల 11 వ తేదీ రాత్రి యీ పురమునందలి 'యెడ్లపల్లి కాంక్షానంద' అను వ్యక్తిని - శివాజీ, యను నాటకమును జనుప్రదర్శనగా ప్రదర్శించిరి. ఈ రాత్రికావ్యములకు యవకాలం కొంద టీసమాజమున సభ్యులగు జేరి యిట్టి ప్రదర్శనములగుచున్నది వ్యయములు పొగాకు మిగులు నాదాయమును వీన (హాల్) బాలకుల విద్యాభివృద్ధి కై యుపయోగింప సంకల్పింప తీర్మానించుకొన్నారు.

(వీలేళలి)

శంభరరాజుచరిత్ర

శే.తనరాజుచరిత్ర మనుషేర 4 ఆశ్వాసముల పురాతన తాళపత్రప్రతి యొకటి జమ్మలమడుగుతాలూకా తిమ్మాపురం గ్రామశ్రీమంధారగు శ్రీయుత టి. జయశంకరయ్యగారి యొద్ద ఉన్నది. గ్రంథకర్త పేరు అన్నమరాజు; ప్రాంతము ముద్రింపబడినదా లేక యింతవఱకు అముద్రితముగా యున్నదా అనువిషయమై సంశయముగలదు. అముద్రితముగా యున్నయెడల శ్రీయుత జయశంకరయ్యగారు ముద్రింపవలయునని కృతావాలపడుచున్నారని ఆంధ్రమహాజనము వైవిధ్యమునై సంశయమిచ్చుచున్నది చేయవలయునని ప్రార్థించుచున్నాను.

జమ్మలమడుగు } వెల్లాల రామకృష్ణశాస్త్రి.
17-9-1926 }

దసరాఆటలు - చీరాల

దసరా యుత్సవ సంబంధమున మామూలుగా ప్రతి సంవత్సరము జరుపుచున్నట్లే యీ సంవత్సరమునూడ దసరా పండుగరోజులలో యీ యూరిలోనుండు మిత్రాభివృద్ధి సంఘము వారిచే నీ దిగువ నుదహరించిన ఆటల పండుములు జరుపబడును. (1) చెడుగుడు (నీనియర్సు) (2) బాడ్ మింటకోసీనియర్సు (3) బాడ్ మింటకో (జూనియర్సు) (4) పరుగెత్తుట (నీనియర్సు) (5) పరుగెత్తుట (జూనియర్సు) చెడుగుడు, బాడ్ మింటకో పండుములకు మంచి వెండిగిన్నెలు, బహుళపు లివ్వబడును. మంచి ఆటగాండ్రు ప్రత్యేక బహుమానములుగూడ గలవు. పరుగెత్తుటలో గెల్పొందినవారికి కుందరమైవెండివత్త కము లివ్వబడును. ఈపోటీలు గుంటూరుజిల్లాలోనుండు అన్ని పాఠశాలల విద్యార్థులకు నేర్పరుపబడినవి. దరఖాస్తులు యీ నెల 30 వ తేదీలోగా నిర్ధారణ జేయబడిన గుంతులు చెల్లించుచు యీ క్రింది చిరునామాను పంపుకొనవలెను.

శ్రీ యస్. శ్రీనివాసరావుగారు

బొర్ల మెంటు మేనేజరు - చీరాల

కే. వరదాచార్యులు

కార్యదర్శి.

ఒక క్రైస్తవ బోధకుని మాయలు

ఒక క్రైస్తవ బోధకుడు ఏలూరు తాలూకా గ్రామముల వెంట దిగుచు తిందు ముఖ్యముగా పంచమవర్ణల నాశయించుచు ఆనాయకులగు ప్రజలను పలువిధముల ద్రుంపెట్టుచున్నాడు. తనవద్ద ఆధునిక క్షులగలవనియు తాను పిశాచియు లా పోలికగలవనియు తాగివై చేయి తేసి ఎట్టి వ్యాధులనైనా

నను మర్చిచుననియు చెప్పుచున్నాడు. ప్రజలమాయకులు ఆ జ్ఞానము వీని వెంట ముగుచున్నార. వారి కిరము పై క్రైస్తవ ప్రచారకుడు చేయుచుండును. ప్రజలతో ఎట్టి యాభయోగము నాకలగలేదు. ఈ క్రైస్తవ బోధకుడు ఈ పేరుకెట్టి ఆధిపత్యధునిక, ఇతరులను మతముతోనికి దింపుచున్నాడని ఆ సేకులు తెలుచుచున్నాడు. నేను ఎరిగినంతలో ఎవరికిని వ్యాధిగదురులేదు. గనుక ఆందగు ఈ తని విషయమును బాగ్రత్తగా నుండ ప్రార్థించుచున్నాను.

కొన్నది } మొహూడికుడు నూదినిరావు.
ఏలూరు, తాలూకా }

కర్నూల్ జిల్లా కరణముల సంఘము

కర్నూలు జిల్లా కరణముల సంఘమువారు 19-9-26 వ తేదీన ఆత్మహత్య గ్రామములో సమాజేశ్వర ఆస్పత్రికి కరణములను రెస్టోరుచేయు లాగునను ప్రాధాన్యము డిమాండు లెక్కలేయరుచేయడము మిగుల కష్టము, అనావశ్యకమనియు తీర్మానించి సదరు తీర్మానముల ప్రకారం జిల్లా కలెక్టరుగారికిన్ని రివిన్యూబోర్డువారిన్ని మహాజను పంపమనినదిగా తీర్మానించి నారు. యెంత పెద్ద గ్రామమైనప్పటికి యెంత కిన్ను చెల్లించునదైనను యిప్పుడు వకడే చేయవలసి వున్నది. యిది చాల కష్టముగా వుండును. యిదివఱకు వున్న ఆకొంట్లుగోక శ్రావణ ప్రావిజనలు డిమాండు లెక్క లేయరుచేయవలెనని చాల కష్టము. అది అనవసరము. ఈ సమాచారములు కరణములు ఆందగు ఆలోచించి గవర్న మెంటువారికి తమ కష్టములు తెలుపుతూ తగుసంకలు బహుగోరెను.

(కార్యదర్శి)

కృష్ణామండలవాసులకు విజ్ఞప్తి

కొంగ్రెసువారు జిల్లామంతయు పర్యటించుచేసి జిల్లాలోని పలువురుప్రముఖులను దర్శించి వారి యభిప్రాయములను సారముగ మనకల్లోలో కొల్లిపర నూరయ్య చౌదరిగారిని, అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారిని, మదరాసుశాసనసభకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు నియమించినవారు పదమ కాంగ్రెసువారిచే గుడివాడలో దర్శించబడిన ప్రముఖులతో అనుమతి గోపాల కృష్ణయ్యచౌదరిగారు ఒకరు. వారితోను వారిపార్టీవారితోను ఆంగ్రాప్రతి యొక్క ఒకపంపును వారు సంప్రదించినపుడు కొల్లిపర నూరయ్యచౌదరిగారిని, కాశేశ్వరరావుగారితో రెండవ అభ్యర్థిగ రెట్టివయెడల గోపాలకృష్ణయ్యగారుగాని, వారి పార్టీవారుగాని, యెవరు పోటీచేయవలయును, సాధ్యమైనంత సహాయము చేసెదమనియు, నెలవిచ్చినారట. లేదనాత వెజవాడ అరంజి ప్రత్యములో జరిగిన ఆంగ్రాప్రతికాంగ్రెసుకుమిటీవారికి గోపాలకృష్ణయ్యగారి పార్టీలో ప్రధానులగు కోగంటి వెంకట్రామయ్య ప్రభృతులు గోపాల కృష్ణయ్య గారి తరపున వచ్చి, వారు ను వారి పార్టీ వారు ను వారితాలూకాలో ఏకక్షులతోను జోక్యముకలించుకొని యొగ్యుడగు కొల్లిపర నూరయ్యచౌదరిగారిని రెండవ అభ్యర్థిగ నిల్వచెట్టినయెడల కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వ్యతిరేకముచేయవలెననివాదా నముచేసెరట. యీవిషయములన్నియు ప్రతిపక్షలోను చెప్పుకొనిరి. నేను గోపాలకృష్ణయ్యగారు అభ్యర్థిగ నిల్వబడి ప్రచారము నకు వెళ్లితపుడు ప్రతిపక్షవారిని వైవిధ్యమునుపరచించి ప్రశ్నించుచున్న మోసముచేయుట తననాయని అనుచున్నాను. దానికి జవాబు కాంగ్రెసువారికిగాని, నూరయ్యచౌదరిగారికిగాని, మరియెవరియిరులకుగాని, తానుగాని, తన పార్టీవారుగాని యెప్పుడును యెల్ల నువరించి యెట్టి వాగ్దానముచేయలేదనియు అట్లుచేసితిమని యెవ్వరైనను నిరూపించినయెడల తన ఆభ్యర్థిత్వమును యీనా దుపసహరించుకొనుననియు నెలవిచ్చుచున్నాను. దీని యథార్థము తెలిసికొనుటకు రైతులోకము చాల ఆతురపడుచున్నది. యేలన గోపాలకృష్ణయ్యగారి పంటి ప్రముఖులు సదరువిధముగ వాగ్దానముచేసి నూరయ్యగారికి ధైర్యమునుజెప్పి ఇట్లు మోసముగ ప్రవర్తించినయెడల నిజముగా వారిని శాసనసభకుపంపుట మాసంఘమునకు చాల అనూహముకరమే. లేక గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పునదే యథార్థమైతెరుదలమనకు పంపనీయులే గాన ఆంగ్రాప్రతికాంగ్రెసు యొక్క ఒకపంపుసభ్యులును, నూరయ్యచౌదరిగారును, కాంగ్రెసు వారికిని గోపాలకృష్ణయ్యగారికిని జరిగిన సంభాషణను పాఠముగ నెరిగిన యితర పెద్దనువములను పంపితెలిసిన యథార్థస్థితిని రైతులకు తెలుపవలసిన బాధ్యతనుగల్గియున్నాను గాన ఈవేళను మాచినవెంటనే యీ వైప్రకాశమును జలదింప ప్రార్థింతులు.

(ఒక కమ్యురైతు)

కాంగ్రెసు

(స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలు)

అసహాయమును ప్రారంభమునుంచి గాంధీ మఃత్తును స్థానిక స్వపరిపాలనా సంఘములకు అసహాయము స్వాధీనపరచుకొనవలెనని బోధించెను. కలకత్తా మేయరుగ దేశబిఠు చిత్రంజనదాసు అకాలవృత్తువువల్ల ఆస్థానము ఖాళీగాగా అందు సంపూర్ణ దేశభక్తి గలగిన నేనుకపూగారిని ఆపదవికి తాను స్వయముగ ప్రచారము చేసి నెలిచెను. మహాశ్మనియొక్క కార్యక్రమము యీవిషయాలలో నింత శ్రద్ధగా నుండ అసహాయవాదులలో కొంద స్థానిక సంస్థలలోనికి వెళ్లుట గూడ ప్రభుత్వముతో సహకారము చేయుటయే యనే నొక విధమున పట్టుచుంటే నుండిరి. కొంతమంది అసహాయవాదులు స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలను సతవరముకొనుటకు ప్రచారము సలుప జట్టి అసహాయములో లోటి అసహాయ వాదుల ప్రచారములేనందుకల్ల చేశమందన్నిచోట్ల నీ ప్రచారము జరుగెందలెను. కాసనసభల పోషకుని కామ్యుగు కాంగ్రెసు తీర్మానింప శాసనసభలవిషయమై ముడికెట్టుపన్న అసహాయవాదులతో కొంతమంది కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారము శాసనసభలకు చేరుకంజేయక కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారము నెలవిచ్చుననిరి. కాని శాసనసభల విషయమై మన్న దీక్ష స్థానిక స్వపరిపాలనల ఎవల లేకపోవుట బాడ శాసనసభల ఎదుట నిదియొకతక్కువ ఎక్కువ భానములను నదరి జిల్లా లేక రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము ఎక్కువ న్యష్టిని స్థానిక స్వపరిపాలన యెడల బాపి అందుకూడ పనిచేయుట ప్రస్తుత రాజకీయములలో చాల బలవత్తముగ నుండవచ్చును. ప్రస్తుతము కొన్ని ముల్లీనిసిపలు సంఘములలోను బోర్డులలోను కాంగ్రెసువారిని ఒ సారినిలబెట్టుట మరొకసారి మాటు జరుగుచున్నది. నీరీతిగ జరుపుటవల్ల లాభమేమో తెలియవచ్చును. గావున నీవిషయమై ఆంగ్రాప్రతికాంగ్రెసుసంఘములెక్కువ శ్రద్ధవహించుట గాక!

శే. సుబ్బారావు.

హిందూమత ధర్మాదాయచట్టము

గుంటూరు వైస్ర్య లామోదించుట

18-9-26 పోయల్తము వైస్ర్య సేవాసంఘ యజమానున కార్యదర్శి శ్రీయుత పోలివెట్టి ఆదినారాయణ గుప్తగారి చే వైవిధ్యమునునుండి, శ్రీ కన్యకాపర మేక్వరీ ధర్మపత్రము నందు వైస్ర్యలభి నేర్పించుకొనబడినది. సభ కనేములు వచ్చి యుండిరి. శ్రీయుత నూకల కృష్ణయ్యార్చి వి. ఎ. బి. యల్. గారధ్యక్షత వహించిరి. సభ్యులలో శ్రీయుత నూకలకెట్టి నీతారామాంజనేయులు, మిట్టపల్లి ఆదినారాయణ, పోలివెట్టి ఆదినారాయణగుప్తగారు వైవిధ్యముయొక్క యావశ్యకతను గురించియు, దేశములోని ధర్మాదాయములెట్లు దుర్విరియోగము జెందుచున్నవో తెలియజెప్పెను, ఏమట్లు యీక్రింద వ్రాయబడిన తీర్మానములు సభ్యులెల్లరిచే నేకగ్రీవముగ అంగీకరింపబడినది.

తీర్మానములు

"హిందూమత ధర్మాదాయములు స్వరీయోగము జెందుకారకు మదరాసు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడి అంగీకరింపబడిన హిందూమత ధర్మాదాయచట్టము నీసభవారామోదించుచున్నాను.

"సదరుచట్టమును ప్రవేశపెట్టిన శ్రీ పాశుగత్ రాజాగారి నీసభవారభినందించుచున్నాను"

"ఒక సంఘముయొక్క స్వంతధనముచే స్థాపించబడి, పోషించబడుచున్నట్టియు, అదేసంఘమునకు జెందినవారి ధర్మాదాయములలో పోషించబడుచున్న దేవాలయములు"ను మనహాయింపవలెనని ఏ. చిదంబరునాథాచార్యులు శాసనసభలో నుపపాదించిన సవరణను, సవరణిట్లు ప్రవేశపెట్టబడునపుడు, ఆ మోదించబడునని శ్రీ ప్రధానమంత్రివర్యుని శాసన సభ్యులను ఈ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు."

"ఈ మతధర్మాదాయచట్టమునకు వ్యతిరేకముగ జరుగు ప్రకారము స్వార్థపరులే గావించబడునదిగాన, అట్టి వ్యతిరేక ప్రచారముల నీసభవారు ఖండించుచున్నాను."

"పై తీర్మానములను చక్కరాజాధానిలోని పాదలెల్ల రామోదించి, యిట్టి తీర్మానములనే తమప్రముఖములలో చేసి, దిల్లును బలవర్తనలనైన ధని ఈ సభవారు గోరుచున్నాను."

హిన్నూరు వెంకటగుబ్బారావు.

మహాబాదు పాఠశాలలో రాట్టము

మహాబాదు జిల్లాబోర్డు ఖద్దరుసంఘ కార్యదర్శి
వ్రాసిన లేఖ

"27-8-1926 వ తేదీన యీ జిల్లాబోర్డు బోర్డు ప్రెమియర్ పాఠశాల విద్యార్థుల తంతుకరణ ప్రదర్శనము మహాబాదులో బోర్డు ఆఫీసులో జరిగినది. బోర్డు సభ్యులందరూ ప్రముఖులగు పాఠశాలలనుగూడ వచ్చిరి 20 వందల విద్యార్థులు నూలువడికిరి. బక్సరు సబుడిబజనలు ఆఫీసుకు యిబాద హుస్సేనుగారు పోటీలో నెగినవారికి బహుకూనములను పంచిపెట్టిరి. విద్యార్థులు స్వయముగా వడికిన నూలుతో నేయబడిన 48 కరవస్త్రములను విద్యార్థులు బోర్డుసభ్యులకు కానుకగా నిచ్చిరి.

కార్యదర్శి నివేదిక

"81-10-24 వ తేదీన తంతుకరణమున కనుమతి నిచ్చు తీర్మానము బోర్డు సభలో చేయబడినదాని ఆ సంవత్సరమున ఆర్థిక పత్రమున భనమును ఏర్పాటుచేయుటకు పీలులేకపోవుటచే ఆ సంవత్సరము పని ప్రారంభము కాలేను. 1000 రూపాయలు ప్రత్యేక విరాళముగా నియ్యబడగానే సంఘమువారు 8 పాఠశాలలలో తంతుకరణమును ప్రారంభించుటకు నిర్ణయించి రాంపూరు, సోనాడియా, ఉద్యంతినగరు, మోహనపూరు, జామిరా, భాదయా, భామరు, కరిసతు సామెపూరు అను నెనిమిది గ్రామములలోని పాఠశాలనుండి పాఠశాలకొక యుపాధ్యాయుడువంతున 8 మందిని మూడువారములు తంతు కరణము నభ్యసించుటకు పంపిరి. వారభ్యసించినచిన్ పిమ్మట ఒక పాఠశాలకు 5 రాట్టములు 2 పరటాలు 2 నేర్ల ప్రత్తినింతున 8 పాఠశాలకును నవం బరు నెలలో పంపించిరి. తరువాత యుపాధ్యాయులు శ్రద్ధగా పనిచేసిన పాఠశాలకు మరికొన్ని నెలలకే మరల కొన్ని రాట్టములు పంపబడెను.

ప్రతికొనుటకు బోర్డుసభ్యులు 55 రూపాయల నొసంగిరి. దానితో కొనబడిన ప్రత్తియును నిలువయున్న ప్రత్తియునుగూడ త్వరలోనే చెల్లిపాడయినది. అందువలన కొన్ని నెలల పాటు పనిని నిలుపవలసివచ్చినది. అటుపిమ్మట చంద్రోకరామతు హుసేను సాహెబు బాబు నిర్మలకుమార్ జయిగుర్ఖర్ 2 నేర్ల ప్రత్తిని విరాళముగా నొసంగిరి. దానితో మరల పని ప్రారంభింపబడెను. కగానుతు హుసేను సాహెబుగారు చాల శ్రద్ధబూగిరి. ఉపాధ్యాయులకును విద్యార్థులకును ప్రోత్సాహమును కలిగించుటకు భనరూపమున బహుమానముల నిచ్చుటకు సాహెబుగారు మరల 116 రూపాయల నిచ్చిరి. సంఘకార్యదర్శితో గూడ కొన్ని పాఠశాలకు స్వయముగా వెళ్లిరి.

5-వ తరగతి మొదలు 9-వ తరగతి వరకును గల తరగతులలో చదువుచున్న వారును 10-15 ఏండ్ల మధ్యవయసువారును, అన్ని వర్గములవారునును 200 మందివలెను తంతుకరణమును నేర్చుకొనుచున్నారు. 10-40 సంబరలకు మధ్యరకము నెలకు మూడునెలల నూలు తయారగుచున్నది.

మొదటివాదా నూలుతో 48 కరవస్త్రములు నేయింపబడెను. అర్ధపణును నూలు జిల్లాబోర్డు కార్యాలయమున నిలువయున్నది.

ఈ మండలమునందు కొన్ని బాలికాపాఠశాలలో గూడ తంతుకరణ మేర్పరచడెను. భాబు నాసాలాం, బక్సరు సబుడిబజనలలో పాఠశాలల యినస్పెక్టరులకు చెరికి రాట్టములును చెరికి 16 నేరుల ప్రత్తియును పంపబడెను. వారి వద్దనుండి యింకను ఏర్పాట్లు కాలేదు. బాలికా పాఠశాలలలో పని ఎటుల జరుగుచున్నదో తెలియదు. అగిన పరిశీలన లేకపోవుటవలన బాలికా పాఠశాలలలో పని సరిగా జరుగుటలేదు గాని అచ్చటి లోకలబోర్డు సభ్యులు శ్రద్ధవహించినచో చాల అభివృద్ధిలుగగలవు.

మరి 20 పాఠశాలలో గూడ తంతుకరణము నేర్పరచవలెనని సంఘముచా రాలోచించుచున్నారు. కాని మొదట ప్రత్తిదొరకుట చాలకష్టముగానున్నది. పనిప్రారంభమైనపిమ్మట పిల్లలపంరక్షకులలో చాలమంది ప్రత్తిని యొసంగెదరు. ఇది వరకుగూడ నటులనే జరిగినది" అని కార్యదర్శి నివేదికను చదివెను.

ఈజిల్లాబోర్డువారు చేయుచున్న పని ప్లానునియమేయగును గాని యింకను చాల పనిజరుగవలసియేయున్నది. నడుకబడిన నూలునంతను బాగుగా పరిశీలించిరా?నన్నము తరుచుసరిగా నున్నదా? రాట్టములకు మరూపాతుచేయుపద్ధతి బాగునకును బాలికలకును తెలియునా? తయారైన నూలు మొత్తము సంఖ్యను బట్టి చాల కొద్దిగా కనబడుచున్నది. పని సరిగా జరుగవలెను గాని మొహవాను పనిగానుండిన లాభములేదు (మో. క. గాంధీ. యెంసుయిండియా 16-9-26.)

బీహారులో ఖద్దరు ప్రదర్శనము

13 వ ప్రదర్శనము హజారిబాగులో, 14-8-1926 వ తేదీని ప్రారంభమైనది

ఈ ప్రదర్శనమును శ్రీ. ముత బాబూ రాజేంద్రప్రసాదుగారే బహిరంగ పరచిరి. 200 మంది సభకు వచ్చిరి. 14 మొదలు 16 వ తేదీవరకును ప్రదర్శనము జరిగినది. ఖద్దరునుగూర్చి రాజేంద్రబాబుగారు మాడుసారులు ఉపన్యసించిరి. హజారిబాగులో ఘట్టగ్రేడుకా లేజీయున్నది. అందువలనవి ర్యాగులుచాలమందియున్నారు. 620 మంది 8010 రూపాయలవిలువగలఖద్దరునుకొనిరి. 8000 మంది ప్రదర్శనమును చూడవచ్చిరి వారిలో 810 మంది స్త్రీలు. స్త్రీలే ఖద్దరును హెచ్చుగాకొనిరి. బొంబాయివండి బి. ఎఫ్. బారుగారుగూడ. నా ప్రదర్శనమునకు వచ్చినందున నివటలే ఖద్దరుని క్రయము మిక్కిలి హెచ్చుగా జరిగినది. కాలేజీలో ఫిలాసఫీ ప్రొఫెసరు బాబుగారును కెమిస్ట్రీ ప్రొఫెసరు హేమబాబుగారును చాల సహాయముచేసిరి. లాంతరుజామ్మలతో నొక ఉపన్యాస మిచ్చుబడెను. బారుచాగును ప్రదర్శనశాలలోనేగాక పీఠులకుంక తిరిగిగూడ ఖద్దరును విక్రయించిరి. (మో. క. గాంధీ ఎంసుయిండియా 16-9-26)

ఖద్దరు ఉద్యోగశాఖ

ఖాదీనర్వీసు

భారత తంతుకారక సంఘమువారు ఖద్దరు వుద్యోగశాఖ నేర్పరుచుటకు స్థిరపరచి నిబంధనలను చిత్తుగా వ్రాసి ఖద్దరు వర్కరులకు పంపుట కొక ఉపసంఘము నేర్పరచిరి. పత్రికలలో ప్రకటించుట ప్రచారమునకు సులభమార్గము. అందులకు, వ్యయమునవరములేదు గాన నదియే శ్రేష్ఠతమము గూడనను అనిబంధన లేదనవను వివరింపబడెను. ఖద్దరునం దభిమానము కలవారందరూ వీనిని బాగుగా చదివి త్వరలో తమ అభిప్రాయమును తెలుపగోరెదను. బాతీయ పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులును విద్యార్థులును ముఖ్యముగా తెలుపవలెను. ఈఖద్దరు శాఖలో అవకాశమునకు మితియేలేదు. మానవ నేవ చేయుట కవకాశమును త్యాగయుతమును శరీరపాపమునకు సాధనమును బడయగోరువారి కందరికిని ఖద్దరుశాఖ ఆకర్షకమును సంతృప్తికరమును గూడ నగును.

ఖద్దరు శాఖ

భారత తంతుకారక సంఘమువారి పరిశీలన క్రిందినే ఖద్దరు శాఖ యుండును.

ప్రస్తుతము సజ్యక్తి సత్వ్యాగహాశ్రమమునందున్న భా. తం. కా. సంఘ సాంకేతిక సమితి (పెకిరికలు డిపార్టుమెంటు) వారి యొద్దనుండి పట్టుకును బడసిన నేగాని యిటుపైని ఖద్దరు శాఖలో నుద్యోగ మెవ్వరికి నియ్యబడదు.

అభ్యర్థుల అర్హతలు

16 ఏండ్లు దాటవలెను. రాష్ట్రభాషా జ్ఞాన ముండివలెను. గణితశాస్త్రమునందు కొంత అనభిముండవలెను. ఆరోగ్యమునుగూర్చియు సద్వర్తనమునుగూర్చియు యోగ్యతాపత్రములను చూపవలెను. లేనిచో వారిని సాంకేతిక శాఖలో సభ్యునిండుటకు చేర్చుకొనరు.

అభ్యాసము

రెండేండ్లు విద్య నభ్యసించవలెను. (అ) ప్రత్తిని నెట్టునుండి తీయుట గింజును తీయుట ఏ కుట నూలునకును బట్టుట నేయుట మున్నగు పనులనువ్చిటిని నేర్చుకొనవలెను. (ఆ) హిందీగాని హిందూస్థానీగాని దేశభాషగా నుండుని రాష్ట్రములనుండి నచ్చువారు హిందీని(గాని హిందూస్థానీని గాని) గూడ నభ్యసించవలెను. (ఇ) తెక్కలను వ్రాయు పద్ధతి (బుకుకీపింగు) ని దేశీయుమును పాశ్చాత్యమునుగూడ నభ్యసించవలెను.

ఈ విషయముల సభ్యునించి పట్టుకునుబడసిన అభ్యర్థిని ఏదో యొక రాష్ట్రమునం దొక ఖద్దరు కార్యాలయమునకు పంపెదరు. అత డెచట 8 నెలలుండి అనుభవజ్ఞానమును బడయవలెను. అకార్యాలయాధికారి సద్దనుండి అర్హతాపత్రమును బడయవలెను ఈలోగా నతని ఆరోగ్యమును సద్వర్తనమును చెడకుండ నుండినచో నపు డతనిని ఖద్దరు ఉద్యోగశాఖలో చేర్చుకొందురు. అటుల చేర్చుకొనబడువారు ఏకార్యాలయము (ఖద్దరు డిపార్టుమెంట్) పనిచేయుమనిన నెట్టుటకు సిద్ధముగా నుండువలెను.

జీతము నెల కిన్ని రూపాయలని నిర్ణయింపబడును. ఖద్దరు ఉద్యోగసంఘముచా రభ్యుత్తును నిర్ణయించుండెను ప్రకారము జీతము వృద్ధిచేయబడు చుండును.

ఈశాఖలో చేరగోరువారు కంట్రాక్టు బాండును గూడ వ్రాసి యిచ్చువలెను.

ఇతరవిషయములు

ఉద్యోగాపేక్ష లేనివారికి గూడ నేర్పరచు గాని ఉద్యోగము నపేక్షించువారికే ప్రాముఖ్యత యిచ్చుబడును.

గింజులతీయుట ఏయుచేయుట నూలునకును మున్నగు పనులను నేర్చుకొన గోరువారు నూడునెలలమాత్రమే అభ్యసించవలసి యుండును.

దరఖాస్తు ఆమోదింపబడునటులు తెలుపబడగానే స్వగ్రామమునకు మరల వెళ్లుటకు కాలసిన రయిలు చార్జి మొత్తమును మరి మూడురూపాయలనుగూడ అభ్యర్థిగరావతు కట్టవలెను. ఏకారణముననైన అభ్యర్థిని (స్త్రీగాని పురుషుడుగాని) తొలగించినచో అభ్యర్థి మరల స్వస్థలమున కేసుట నే యీధరరావతుసాము వినియోగింపబడును.

స్కాలరుషిపు

నిజముగా నిరుపేదలని డైరెక్టరుకు నమృకము కలిగినచో భోజనమునిమిత్తము నెలకు 12 రూపాయలును ఉచితముగా బసయును నియ్యబడును. బోర్డువారే భోజనములు పెట్టుటకు ఏర్పాటుచేసినచో యీ 12 రూపాయలును యియ్యబడవు. భోజనశాలలో ఉచితముగా భోజనము పెట్టబడును.

సవరణచేయు నధికారము

ఈ నిబంధనలలో కాలానుగుణ్యమున సవరణమునబట్టి సవరణలనుచేయుటకు సంఘమువారి కధికారముకలదు. ఇదివరకే ఉద్యోగులుగా నున్నవారికి యీ నిబంధనలవలన నెట్టిమార్పును కలుగదు- (మో. క. గాంధీ-ఎంసుయిండియా. 16-9-26.)

భారతదేశ మహమ్మదీయుల హెడ్డాజి కాన్ఫరెన్సు

సన్మానసంఘముయొక్క తుది సమావేశము

కాన్ఫరెన్సు కార్యక్రమ నిర్ణయము

లక్నో, సెప్టెంబరు 21:— భారత మహమ్మదీయుల హెడ్డాజి కాన్ఫరెన్సు సన్మానసంఘము తుదిసారి సమావేశమై, అధ్యక్షుని, డెలిగేటులను సన్మానించుటసరించి, కాన్ఫరెన్సు నందు జరుపవలసిన కార్యక్రమాంశ నిర్ణయమునుగురించి నిర్ణయముగావించెను. 25-వ తేదీ ఉదయమున అధ్యక్షులగు నెన్నుకొనబడిన వేల్ భాయి బోదవాలగారు లక్నోలో దిగెదరు. వారిని సన్మానించుటకు విపులముగొప్పప్రయత్ని ములు జరుగుచున్నవి.

మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు కాన్ఫరెన్సు ప్రభుసమావేశము ప్రారంభమై రెండుగంటలవరకు జరుగనున్నది. ఈసమయముందు సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు కాన్ఫరెన్సు అధ్యక్షుడు వారివారి ప్రసంగముల వరుసగ నొసంగెదరు. తదనంతరము విషయ నిర్ధారణసంఘము ఎన్నుకొనబడును. సాయంత్రమునాల్గు గంటలనుండి రాత్రి చాలకాలమువరకు తీర్మానములపై చర్చ జరిగింతురు. మరుసటిదిన మువయము ఎనిమిదిగంటలనుండి కాన్ఫరెన్సు సమావేశమై పదకొండుగంటల మొదలు రెండుగంటల వరకు మధ్య కార్యక్రమము నిల్చినేసిన కార్యక్రమముపై సంపూర్ణముగ చర్చ జరుగువరకు సమావేశము జరుగును.

నల్లకు ఉలీనాలు, ఖుదామల్ హాల్ మేను, భిలాఫత్తు కమిటి, షియా కాన్ఫరెన్సు, జమియతుల్ ఉలీమా, సున్నీ కాన్ఫరెన్సు, ముస్లిముసమితి, బాత్మిసూఫియ, టాండిమ్, టాల్క్లిగ సంఘముల ప్రతినిధు ల్దిరేసె విషయనిర్ధారణ సంఘసభ్యులుగ నుండెదరు. ఇతిర సంఘములనుండి యిద్దరుసభ్యులను సన్మాన సంఘముయొక్క ఉపసంఘమునుండి ఏడుగు సభ్యులను విషయ నిర్ధారణసంఘము ఎన్నుకొనును.

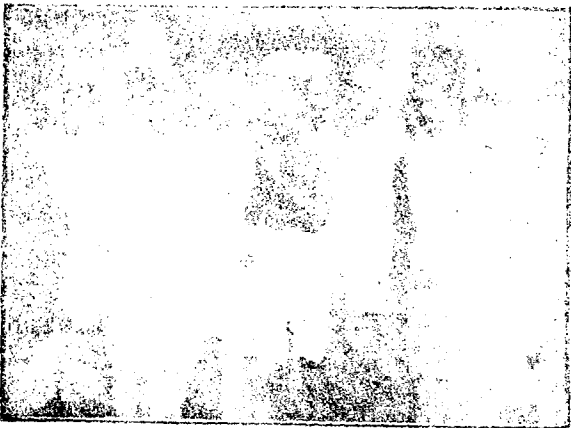
స్థానిక మహమ్మదీయు లీకాన్ఫరెన్సునెడ విశేషాత్సాహమును జూపుచున్నారు. కాన్ఫరెన్సునందు హెడ్డాజి సమస్యయెడ మహమ్మదీయులు జూపు వికమత్తముపై భావి పరిస్థితు లాధారపడియున్నవని ఎల్లరును తలంచుచున్నారు.

(ఆ. వె.)

భారత వేదాంతమహాసభ

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 22:— భారత వేదాంత కాంగ్రెసు రెవారను హిందూ విశ్వవిద్యాలయమున 20, 21, 22 దినంబరు తేదీలలో జరుగును.

(ఆ. వె.)

గాంధీ మహాత్ముడు దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులలో నొకరికి బాంబాయి నగరమున స్వాగత మొసగుట.

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులకు చౌపాతిలోనిచ్చిన తోటవిందుకు గాంధీ మహాత్ముడు వెడలియుండెను. ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ్యులగు నర్ మహమ్మదు హబిబుల్లాగారితోమహాత్ముడి పటమునమాట్లాడుచున్నాడు.

చెన్న రాష్ట్రీయ మస్లిములీగు

సాంవత్సరిక సమావేశము

యాకూబ్ హుస్సేనుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

చెన్న రాష్ట్రీయ మస్లిములీగు సాంవత్సరిక కోత్నసము నిన్న సాయంత్రం 4 గంటలకు పురమండలమున జరిగెను. ముహూర్తము 150 మంది సభ్యులరుండిరి. యాకూబ్ హుస్సేనుగారు అధ్యక్షతవహించి, హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయ గురించి, మాటలాడుచు, విశ్రాంతి నియోజకవర్గము లిప్పుడు పనికి రావని యును విజ్ఞాపకము చేసిది హిందూమహమ్మదీయైక్యత సాధ్యముగాదనియు నుడివెరి.

కార్యసర్వమును అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు గత వత్సరముల కార్యక్రమ నివేదికమును ప్రభుత్వమున జదివెరి. నివేదికము సరసారాచే నేక ప్రశ్నలకు నంగీకరింపబడినది. పిమ్మట నొక కార్యదర్శియు సహకార్యదర్శియు, 20 మంది కార్యనిర్వాహక సభ్యులును ఎన్నుకొనబడిరి.

సభ కమిషనరువారిలో నీక్రింది ప్రముఖులుగూడగలరు.

అబ్దుల్ హమీదుఖాను, హుసేన్ మహమ్మదు సయ్యదు సాహెబు, హుసేన్ సదీకుల్లాహ్ సాహెబు, హుసేన్ నవాజ్ హుస్సేన్ సాహెబు, బక్షీ అహమ్మదు సయ్యదు సాహెబు, మ. దావూద్ హుసేన్ సాహెబు, జకీర్ హిదయత్తుల్లా సాహెబు, డా. అబ్దుల్ ఖాదరు జిలాని, మ. కలీఫుల్లాహ్ సాహెబు ఎం. ఎల్. సి. హుసేన్ మహమ్మదు గౌజీసాహెబు, ఎం. ఎం. పి. మహమ్మదు కాశీంసాహెబు, మాలనా మహమ్మదు హుసేన్, బి. మ. ఇబ్రహీంసాహెబు, మ. ముస్తఫాసాహెబు, మ. మీరాన్ సాహెబు, మ. అబ్దుల్ నూసాహెబు, కె. ఇనయత్తుల్లాసాహెబు, డాక్టరు మున్షీకాహెబు మ. ఇస్మాయిల్ ఖాన్ సాహెబు, ఎం. ఎ. షఫీ మహమ్మదు, అబ్దుల్ హమీదుఖాన్, డా. జమాల్ డిన్ నూలబీ దొస్తముహమ్మదు, డా. అబ్దుల్ అజీజ్ సాహెబు, మాలబీ రాఫ్. ఖాన్ సాహెబు.

అధ్యక్షోపన్యాసము

పిమ్మట న్యాయవేది ప్రసంగించుచు నిట్లు నుడివెను. హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ ప్రస్తుతము భారతదేశము నట్లుడికించి నట్లుడికించుచున్నది కలకత్తా యందును, తిదితర ప్రాంతములందును నామినేషన్లను ఇంతవరకు గూఢముగ నున్న అగ్ని గోళముల నుండి ముగియెను. హిందూమహమ్మదీయ కొట్లాటలయందును, గలభాలయందును ప్రశ్నలనుచున్న పరస్పర ద్వేషాన్ని పరివార్తయై విధియింపబడి. గలభాలులేని రాష్ట్రములుగాని, శిల్పముగాని ఇట్టి ద్వేషాన్ని నుండి మరక్షింపముగ నున్నది చెప్పబడు పిలువెను. ఈ ద్వేషానలము చిరకాల ఒక వ్యాధియైయున్నది. వైద్యులుచే చిల్లారునది గాదు. వ్యాధి మూలకారణమును గురించి బాధగ విచారించి మూలకారణముల తొలగించుటకు ప్రయత్నించినగాని లాభములేదు ఇట్టి విచారణయందు మనవారిలో కొందరియొక్క ఆంగు ముఖ్యముగా నీ పుష్కలై నిదివరకే అభిప్రాయముల నేర్పరుచుకొని వెల్లడించిన వారియొక్క మనస్సు నొప్పించు విధమున మాటలాడవలసివచ్చెను. కాని అది తప్పని పరి ఈ సమయమున ప్రతివారును ఆత్మ పరీక్ష నొనర్చుకొనవలెను.

మైత్రియా? ఐక్యతయా?

మతమునందే గాక సాంప్రదాయములందును, విజ్ఞానము నందును గూడ తాము వేరువేరి హిందువులను మహమ్మదీయులను భావించుచుండునంతకాలమును, వారిరువురమును విభేదము లుండితిరును. అట్టి సంవర్షమున నీ యిరుసంఘములకును మైత్రి కంటే నెక్కువ ఐక్యత నేర్పరుప సాధ్యముగాదు. మైత్రి ఎన్నటికిని ఐక్యత గాజాలదు. వ్యక్తులయందువలెనే, జాతులయందును సంఘములయందును గూడ నేటిమిత్రులు లేవు శత్రులు గావచ్చును. మరునాడు మిత్రులు గావచ్చును. జాతీయతను గురించి గంభీరము ప్రసంగము లొనర్చుచుండవచ్చును. కాని సాంఘికాభిమానముగ రాజ్య మొక రుచు నేయుండును. ప్రజలను నేరొనర్చు నిరోధ ప్రాకారముల తొలగించినపుడే సాంఘికాభిమానమును పార్లమెంటుగలుగుదుము. దేశాభిమానవేళము గల ప్రతి భారతీయుడు నిట్టి యొక్కతకొరకే ప్రయత్నింపవలెను. అట్టి జాతీయతను సర్వములకు ప్రతిహిందువును ప్రతి మహమ్మదీయును ఒకరికొకరు బాధపడెనిలది పనితీయవలెను. స్వరాజ్య సంపాదనకుగాను తాత్కాలికపు ఐక్యతపు అతుకులతో పనికిరాదు. ఐక్యతయే స్వరాజ్యమును సాధించి నిర్వహింపగలదు.

విజ్ఞానైకత అవసరము

భారతజాతీయత-విజ్ఞానైకతలను మాత్రమే సమన్వయము కాగలదని నాయభిప్రాయము. నాగరికతనుగురించి భారతీయ విద్యార్థులకు గల అభిప్రాయములు పరిమితముగావని నాకు తోచుచున్నది. ప్రాచీన నాగరికతాభిమానము, విజ్ఞానాభిమానము మన దృష్టిపథమును తప్పుతోలకు త్రిప్పుచున్నది. అభివృద్ధి నొందజూచు జాతి యెద్దియు తన ప్రాచీన దేశము బట్టుకొని ప్రాకులాడుచుండజాలదు. ప్రాచీనకాలమున ప్రతి దేశమును ఒకటితోనొకటి సంబంధము లేకుండ నుండెడిది. అందుచే ప్రతిదేశమునకును గొప్ప ప్రాచీన నాగరికత గలదు. అట్టి నాగరికత లింత గొప్పదైనను కొన్ని శతాబ్దముల నాటి నాగరికత నిప్పుడు పునఃస్థాపిత మునర్చుటకు యోగ్యము ప్రయత్నింపరు. పురోభివృద్ధికోరునారు తమ దృష్టిని భవిష్యత్వార్థముపైకి ప్రసరింపజేయవలెను. విదేశీయ సంయోగము లెవయినా దేశముల విజ్ఞాన మొక్కొక్క మెట్టు హెచ్చుచున్నది.

మహమ్మదీయ విజ్ఞానము

అధ్యక్షుడు పిమ్మట మహమ్మదీయ విజ్ఞానజననమును అభివృద్ధి వివరించుచు 4 ప్రాచీన నాగరికతను 4 వ శతాబ్దము నాగరికత సామ్రాజ్యము క్రొత్త శోభను గలిగించెను. మూడు శతాబ్దముల యనంతరమును మహమ్మదీయ మతాధ్వర్యముక్రింద ననేకజాతు లొక్కటిగ జేరెను. వీరిది విజ్ఞానైకత. దేశ సరిహద్దుల ప్రాకారము వీరి జ్ఞానమును నిరోధింపజాలకపోయెను. బ్రహ్మాండము నీ మహమ్మదీయమందలి జ్ఞానము నలంకరించిన దేశములన్నియు నొక్క జాతి యయ్యెను. పిదప బిరోహరాష్ట్రములును ఆమెరికాదేశమును, ఇట్టి జాతీయదీపికను పాశ్చాత్య ప్రపంచమున వ్యాపింపజేసెను. విజ్ఞాన మొకజాతియొక్క స్వంతసామ్రాజ్యము. ప్రాచీన ప్రతీచీ విజ్ఞానముల భేదముగూడ యున్నతమును సమయము నచ్చుచున్నది. భారతదేశము నాగరిక ప్రవాహ వేగముతో సరితూగ నభిలషించునెడల తననాగరికతనుగూడ ఇతర అభివృద్ధిజాతుల పద్ధతులపైనే నిర్మించుకొనవలసి యుండును.

జాతీయతా పునర్నిర్మాణము

అట్టి పద్ధతులపై భారతజాతీయతను నిర్మించుట కెట్టి ప్రయత్నము లొనర్పబడుచున్నవి? అని మహాత్ముని ప్రశ్నించుకొనినయెడల లేదని జవాబుజెప్పవలసి వచ్చును. మహమ్మదీయు లిందుకు తమ శక్తికంటెను నుపయోగించి పాటుపడుటకు సిద్ధముగనున్నారు. హిందువులుగూడ మహమ్మదీయులతో గలసి తమ ధర్మమును తాము నిర్వర్తించెదరా?

హిందువులు సంస్కరించుకొనవలెను

హిందువులు తమమతమును సంస్కరించుకొని కులభేదములను, అస్పృశ్యతను తొలగించుకొనవలెననివరకు 20-వ శతాబ్దమున భారతదేశ మొకజాతి గాజాలదు. విద్యావంతులగు భారతీయులు నిర్దాశ్రమ ధర్మసిద్ధాంతమునందు నమ్మక ముండునెడల భారతీయధర్మము వట్టి ఎండమావులవంటిదని నాయభిప్రాయము. నిర్దాశ్రమసిద్ధాంతము నిరుపయోగమైనదని హిందూ విద్యావంతులు దలంచునెడల వారావిషయమును బహిరంగముగ ప్రకటించి పూర్వాచారపరాయణత్వమును ధైర్యము ధిక్కరింపవలెను. బాల్యవివాహములను విధవా పునర్వివాహ నిషేధమును హిందువులు తొలగింపవలెను. ఈవిషయములలో హిందువులు వెంటనే సంస్కరించుకొనవలెను.

మహమ్మదీయులు ప్రత్యేక దేవాలయములను వెలిబుచ్చుచుండిరని ఆరోపించుచున్నారు. కొంచె మలాలోచించినయెడల ఈదోషము హిందువులందు గన్పించును గాని మహమ్మదీయులయందు గాదు. మహమ్మదీయులను ఆరంభముగ నుండుటకు హిందువులు ప్రయత్నించుచుండునెడల మహమ్మదీయు లిందూరముగ నుండెడివారు గారు. వీరయందు మహమ్మదీయులు గలరు. అయినను అచ్చటి సైనికులకును చైనా మహమ్మదీయులకును ఎట్టి విభేదమును లేదు. వారందరికొక్కజాతిగ నున్నారు. భారతదేశమున నీ వర్ణవిభేదసిద్ధాంతము లేకున్నయెడల భారతదేశమును గూడ మహమ్మదీయులు నట్లయ్యుండెడివారు.

మహమ్మదీయుల పరిపాలన

చాతుర్వర్ణసిద్ధాంతము మున్నను గూడ భారతజాతీయతను వెంపొందింబు కింకను పలుగలదు. హిందూ మహమ్మదీయ చక్రవర్తులు పరిపాలించు కాలము 7 శతాబ్దముల కాలము హిందూస్థానమున నిట్టి విజ్ఞానైకత వ్యాపించగలిగెను. ఆకాలమున హిందువులు మహమ్మదీయులను ఒకే పాతకాలలందును ఒకే కళాకాలలందును విద్య నభ్యసించెదరు. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును విభేదము గుర్తించుటకు పిలువలేకుండెను. మహమ్మదీయుల పర్షియనుభాషను హిందీని విశ్రాంతి ముందర్చిన ఉర్దూభాష వెల్లడిరెను. ఆకాలమున పర్షియను భాషభాషగ నుండెడిది. ఇది సమయ ప్రకల్పనమునను చున్నది. ఆకాలమున మహమ్మదీయులందును అరబిక్ భాషను నేర్చుకొనినయెడల హిందువులు గూడ నేర్చుకొనెడివారే. సంస్కృతభాష అగ్రవర్ణములవారి గుప్తనముగ నుంచబడుచున్నయెడల మహమ్మదీయులు సంస్కృతిమును గూడ నేర్చుకొనెడివారే. హిందూ మహమ్మదీయ విశ్రాంతి విజ్ఞానము శిల్పమునందును చిత్రశిలయందును ఎట్టి విచిత్రముల సాధింపగలిగెనో చరిత్ర పాతకులకు బాగుగ తెలియును. ఈ విజ్ఞానైకతను ప్రాప్తిహిందువులకు మారుగా కొంతమంది హిందూ విద్యాధికులు దానినిస్వస్థ మొనర్చుటకు ప్రయత్నించుచుండుట విచారకరము. వీరిలో కొందరు, ఉర్దూ

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు నేడు చెన్నపురికి వచ్చిరి

రాయబారపు నాయకులగు బేయర్స్ గారు కుడివైపున నాలుగవ వారుగనున్నారు.

భావన పర్వయను అక్షరములవలన దేవనాగరి అక్షరములందు వ్రాయవలసిన ప్రాంతములను మార్చుచున్నారు. ఉర్దూ భాషయందలి కొన్ని పర్వయనుపదముల బహువ్రూపించి సంస్కృత పదముల వాడుచున్నారు. ఉర్దూ భాషకు ప్రతిగా హిందీ భాషను అభివృద్ధి చేయుచున్నారు. హిందీ భాషను భారత దేశమున కంతకును సామాన్యభాషగా నొనర్చునెత్తిండుచున్నారు. ఇట్టి చర్యల సాగనిచ్చినయెడల హిందువులను మహమ్మదీయులను విభేదము లధికమై తీరును. విద్యావిషయములందు జూచినను మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక కళాశాలలు నేర్పరుపవలసివచ్చుచున్నది. మహమ్మదీయ పాఠశాలలందు హిందువులను చేర్చుకొనెదగుగాని హిందూపాఠశాలలందు మహమ్మదీయులను చేర్చుకొనరాదు. భారత దేశమున ప్రథమ అసభికారి విశ్వవిద్యాలయములను అభివృద్ధి చేయుచును, భారతానికి హిందూ విశ్వవిద్యాలయమును గాంచినయెడల నీ విభేదములు స్వప్తముగ ప్రదర్శితములగును.

రాజకీయములు - మహమ్మదీయులు

రాజకీయములందుగూడ మహమ్మదీయులగుంచి తమపాతాళిరహిత అవధములేదు. విద్యావిషయములందు మహమ్మదీయులు వెనుకబడియుండిరి. హిందువులు ప్రభుత్వోద్యోగముల వన్నిటిని ఆక్రమింపుచుండిరి. ఈవిషయమున గమనించినయెడల గతకాలాబ్ధిలో మహమ్మదీయ నాయకులు ప్రత్యేకముగ ముస్లిములను నేర్పరచుకొని తమమతముల అభివృద్ధికి పాలుపడవంకల్పించుకొనిరి. మహమ్మదీయుల కిందుక ఆర్థికవిషయములు గమనించిన కారణమునందు కేసులు కేసులమును సంక్రియింపలేదు. అప్పటినుండియు, స్వపరిపాలనోద్యమమునందును, అసహాయోద్యమమునందును ముస్లిములను కార్యక్రమములకు బాసటయొనిచి జాతీయము క్రికి పాలుబడినది. బెల్గామునందును కాన్పూరునందును, స్వరాజ్యపక్షమువారి సిద్ధాంతముతో ముస్లిములను వారి కామెదము గలుగలేదు. అందుచే వారప్పటినుండియు కార్యక్రమములలో కలిసి పనిచేయుటను మానుకొనిరి.

జాతీయ సంస్థయగు కాంగ్రెసు యందు దక్షిణమత సంస్థయగు ముస్లిములను కలపవలసిన కమిషన్ కొందరగుచున్నది. భారతదేశమున - సాంఘికముగాని రాజకీయసంస్థ యొద్దయు లేదని నాయుద్దేశము. కొన్ని వర్తమానములను పూర్వమువరకును కాంగ్రెసు హిందువులసంస్థగమనదెడిది. అందుచే వారికి ప్రత్యేక సంస్థ నేర్పరచుకొనవలసినదగుచుగలగలమని. పిమ్మట కాంగ్రెసు నిజమును జాతీయ రాజకీయసంస్థగమనదెను. కాని అసహాయోద్యమమును నిలపివేయుటతో పరిస్థితులు మారిపోయెను. చేతి కందుబాటు దూరములోనివచ్చిన స్వరాజ్యము కొన్ని మైల్లదూరమయ్యెను.

హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యము

అగ్గళ్లుకు పిమ్మట హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములగుంచి మడుపును. ఇదివరకొక కాలమున మహమ్మదీయులే వ్యక్తభావమునహిందీదిన అనుకొనుచుండినయు కాని ఇప్పుడీ వ్యక్తభావమునకు హిందువులుగూడ సరిహదన బాధ్యులే యనినదివారి. హిందూసభలు, హిందూసమావేశములు దేశమంతటను వ్యాపింపజేయుచుచుండెను. ఈ హిందూసభలు - తమసంఘమునందలి దోషముల సంస్కరించుకొనుటతో సత్ప్రతినిధియొప్పుయెడల మహమ్మదీయుల కెట్టి ఆక్షేపమునుండకపోయెడిది. కాని హిందూసభలవారును అగ్గళ్లుకుమారులను - మూడులగు కొందరు మహమ్మదీయులను తిరిగి హిందూమతములోనికి గలుపుకొనుటకు ప్రయత్నించుచుండిరి. మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకనియోజనార్థముల తొలగించి మిక్కిలి తనియోజనార్థముల నేర్పరుపనలెచి అందోళన మొదలుపెట్టినది. ప్రాథమికపదములనుగూడ ముస్లిములయెడల విధులగా పంపిణీనాద్యముల సాగింప పట్టుపట్టుచున్నారు. అందుచే నిరుపయోగములవారికిని సంఘటనము తప్పనిసరియయ్యెను.

ప్రత్యేకనియోజన తీర్మానము - ప్రభుత్వ తిరిగి ముస్లిములను విడదగని నేనంగీకరించెదను కాని ఒకే జాతిగల దేశమున ముస్లిముల అట్టిని సాధ్యములను. హిందువులు తన నాగరికతా విజ్ఞానము దృఢమునగూర్చి నిలుపుకొనుట కెత్తించుచుండునంతవరకు మహమ్మదీయులు తమ ప్రత్యేక సాంఘిక భావమును వదులుకొనవలయు. మహమ్మదీయుల కధికసంఖ్యాకులయందు విశ్వాసము గుదిరవపుడు వారే ప్రత్యేక నియోజనార్థముల విసర్జించెదరు. అంతవరకు ప్రత్యేక నియోజనార్థములు బుండులెరు. సాంఘిక ద్వేషము వ్యాపించియొన్న ప్రస్తుతపరిస్థితులను ప్రత్యేక నియోజనార్థముల తొలగించుటకు మహమ్మదీయులే నాతిమును అంగీకరింపరు. రాబోవు కాంగ్రెసు మహాసభ - ప్రత్యేక వర్ణమును తొలగించుచు తీర్మానమునర్పించెదల మహమ్మదీయులయెడల విశ్వాసమును భంగపరచినదగును. సాంఘిక కలహములను - ప్రత్యేకనియోజనార్థములు కారణమనట వట్టి అజ్ఞానము.

అగ్గళ్లుకు డింకను మాటలాడుచు, మహమ్మదీయులను మహమ్మదీయులను సంరక్షించుకొనుటగాను అధికసంఖ్యాకులగు కాంగ్రెసునందు కేరవలెదని మోద్యరించిరి. కాన్పూరుకాంగ్రెసునకు మహమ్మదీయులు విశేషముగ రాకపోవుటచే మాలవ్యా లభవతిరాయగార్లు మొదలగు హిందూ సభ ప్రతినిధులు మహమ్మదీయులకు ప్రతిహేతులగు చాల ప్రచారమునర్పిరి. వారిప్రచారమునకు ప్రతిహేతులైన మొదలగు మహమ్మదీయులు కాంగ్రెసునందు దధికముగ కేరలు చాల ఆసక్తికము.

అగ్గళ్లుకు ముగించుచు, ప్రస్తుతము భారత రాజకీయము లన్నియు కరుగుచుమాసయం దున్నవినియు, ఎన్నికలైన

తరువాత, హిందూ ప్రతినిధులను అంతయు కలసి, స్వరాజ్య సాధన కార్యక్రమమును నిర్వహించుకొనుటకు సమావేశముగావలసి యుండుననియు నుడివెను. ఆ సమావేశమునందు ముస్లిములను తన ధర్మమును పరగ నిర్వహించుటకు గాను - దృఢమును రాజకీయ సిద్ధాంతములపై కార్యక్రమమును నిర్వహించుకొనవలెను ముస్లిములను జయముగగాక. అంతటా సభ ముగిసెను.

హిందువులే అయిరోపియుల నోడించుట

కాన్పూరుగల్గులకు క్రికెటుఫలితము

పూనా, సెప్టెంబరు 22: - పూర్తి గాంధీ రెండవ ఇన్నింగ్సు వికెట్లు 8-15 గంటలకు వరకు ప్రారంభించిరి. 8 టెక్టులతో 82 రన్లు చేసిరి. ఉపహరముయమును స్కూరు 5 టెక్టులను 72, కల్లె 16, కాపు 14 రన్లు చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)
పూనా, సెప్టెంబరు 22: - రెండవ ఇన్నింగ్సు మును జల్లులను నేటి ఆటయందలి యంత్యము తగ్గించినది. నేల మెత్తగానున్నందున ఆట ప్రారంభించుట చాల ఆలస్యముగ మధ్యాహ్నము 8-15 గంటలకు ప్రారంభించిరి. అయిరోపియులు వారి పూర్తిగాని రెండవ ఇన్నింగ్సు ప్రారంభించి 8 టెక్టుల పొగొట్టుకొని 82 రన్లు చేసిరి. మొదట నమ్మకముగానే ప్రారంభించిరి. ఆట మధ్యభాగము జల్లులువచ్చుచే నాగలసివచ్చినది. 105 రన్లులకు వికెట్లు లభించినందున మొత్తం రెండు ఇన్నింగ్సు కలిపి హిందువులకు 11 రన్లులు ఎక్కువ నమ్ముచే 5-40 గంటలకు హిందువులు జయించిరి ప్రాంతీకపక్షింది. యూరపియులు లండన్లోను గ్రోఫ్స్ ఎక్కువగా రన్లు చేసెను. ఆయన 19, కల్లె 16, ఛోప్ 15, కాపు 14, కల్లె 5 టెక్టులను 52 రన్లు చేసిరి. కాపు 17 రన్లులతో 4 టెక్టులు పీకించెను జోషి రెండవ ఇన్నింగ్సులో వికెట్లు ఎత్తించెను. ఆట ఆరవ టేపులో ముగిసినది. మహమ్మదీయులు గాడిరి. (ఆ. ప్రె.)

మునిగిన పడవల లేవనెత్తుట

పడవలలో 5 శవములు చీకియుండుట

రంగూను, సెప్టెంబరు 22: - 27-వ ఆగష్టు రంగూను వదిలో మునిగిన పడవల లేవనెత్తిరి. అగ్గళ్లుకు కనిపించనివారిలో 5 గురి శవములు చీకియుండెను. పడవ బెబ్బతినలేదు. పడవ బాగుచేసిన వెనుక తిరిగి ఉపయోగింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

దూది నేత పరిశ్రమ విచారణ సంఘము

(నిన్నటి కార్యక్రమము)

దక్షిణభారత వాణిజ్యసంఘకార్యదర్శి సాక్ష్యము

“నేతపరిశ్రమయందలి మాంద్యమునకు కారణములు - మరికొన్ని సూచనలు”

2-వ టూరిస్ట్ బోర్డు (దూది నేత పరిశ్రమ విచారణసంఘము)

వారి యెదుట నిన్న మధ్యాహ్నము చెన్నపురి కలెక్టరు స్థానస్థ గారును, పక్షి భారత వాణిజ్యసంఘప్రతినిధులు సాక్ష్య మొసంగిరి. దక్షిణభారత వాణిజ్యసంఘము (సదరన్ ఇండియా ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్స్) తరఫున సంఘకార్యదర్శి యగు సి. గోపాలమిశ్రుగారును, వాణిజ్యసంఘ సభ్యులను చూస్తే మిల్లు మానేజరు అగు హరిదాసు గుప్తాగారులు విచారింపబడిరి.

సి. గోపాలమిశ్రుగారు ప్రథమమున విచారణసంఘా ధ్యక్షు లగు నాయకుగారి ప్రశ్నలకు సమాధాన మొసంగుచు త్రిటిషు బట్టల పగులను దిగుమతికీయు వర్తకులు తమ వాణిజ్యసంఘమునందు చాలమంది గలరనియు, పట్టణేతర ప్రాంతముల వ్యాపారు లెల్లరు బొంబయి వెల్లి జపానువారిపరులను కొనుగోలు చేసెననియు, భారతీయ మిల్లులు జపానువారి మిల్లులవలె అల్ప వ్యయముతో పనులను తయారు చేయులేని కారణముచే జపాను వారి పనులకే అమితముగ అమ్ముచు బోవుచున్న వనియు, యాదృశముగ పూర్వ ముండెడి పరిస్థితులతోబోల్చి మారిన భారతీయుల మిల్లు గుడ్డలకంటె గూడ ముఖ్యముగ 40-వ సెంటరు నూలు గుడ్డల విషయముగ జపాను లాంఛన్లైన వ్యాపారమును గూడ పడగొట్టినదనియు, దేశమునందలి మాక్రెటు లన్నిటిని తమ గడ్డలతో నిండినదనియు బోధిరి.

నేతపరిశ్రమయందలి మాంద్యము

బొంబాయి యందుకంటె మదరాసు దూది నేతపరిశ్రమ యందెక్కువ నష్టము గలుగకుండుటయే గాక లాభముపై నడిపబడుచున్న విగదా యను ప్రశ్నకు హరిదాసు గుప్తాగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు చెన్నపురి మిల్లు యందును పూర్వము వలె నిలువ నిధిని జేర్చుటకు సాధ్యపడుట లేదనియు, పూర్వము వలె భాగములు పంచుటలేదనియు, పట్టణమందలి మిల్లులు దూర ప్రదేశములనుండి ప్రత్తిని కొని రావలసియుండుటచేత వ్యయ మధిక మగుననియు, మధుర, తిరునల్వేలి మున్నగు స్థలములందును మిల్లులను చేరువనే ప్రత్తి లభించుటవలన తక్కువ వ్యయమగుననియు బోధిరి. సి. గోపాలమిశ్రుగారు ప్రశ్నపై తమ యభిప్రాయము నొసంగుచు రక్షణ విషయములో మంజిల్టుబాటు మదిలినచో ఈ మాంద్యము చాలవరకు తగ్గింపబడగలననిరి. మగ్గములే లేని నూలుదీయు యంత్రములు చాల సీనిస్థితిలో నున్నవనియు, ఎచ్చలను పనిజేయుటయే లేదనియు బోధిరి. తమ పరిమాణ సమస్యను మిల్లుల యందలి పనికిని గలసంబంధమును దెల్పుచు కార్మికులు తక్కువ నేతముల కంగీకరించు చుండ లేదనియు, గౌరధాత్మ్యవ్యవహారకంటె ఇప్పటికే 100 కి 55 సెంతులు వేతనము లభిస్తోంది జేయబడినవనియు రాజధానియందు నూటికి 40 వంతులు మిల్లులు పనిజేయుటలేదనియు నుడివిరి. ముడి పగులయొక్కయు, సానుగ్రియొక్కయు ధరలు పెరుగుటయు, వేతనము లభిస్తోంది జేయబడుటయు మాక్రెటు ధర క్రమముగ తగ్గుటయు మాంద్యస్థితికి మూలకారణములనిరి. రాష్ట్రమందలి ఇతర ప్రాంతములందుండి సరుకు కొనుగోలు బొత్తిగ నిలచినవి. దీనివల్ల సహపించు నీ దిగుమతిలో అధికముగ నుండవలసిన కొనుగోలు సామాన్యముగ నైన తేరు. దీనివల్లనే ఈ మాంద్యము దేశవందలకు గలదనియే జెప్పవలెను.

ముజుండాగు రడిగిన ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరము లొసంగుచు రాష్ట్రమునందలికిని నుధురలో నుండెడి నూలుదీయులకు ఒక్కటిమాత్రమే లాభముతో పనిజేయుచున్నదనిరి. చెన్నపురియందలి మిల్లులలో తయారుగుడ్డలలో 40 మొదలు 50 సెంటరు మాన్యువల మాత్రమే ఎక్కువ అమ్ముకునుచున్నవనిరి. బొంబాయినుంచి చెన్నపురికివచ్చెడి గుడ్డకు పాను 1 కి పైబి 5 రైసులు లేక అర్ధజాయుండుననియు, ఈగుడ్డల ముఖ్యముగ కాకినాడ మొదలుగ రేవులకుండా ఓడలపై వచ్చుననియు, యాదృశముయందు భారతీయ మిల్లుగుడ్డలను మోయుటకు నామలు చాలమందిరనియు, ప్రస్తుతము వైనాయందు భారతీయమిల్లుగుడ్డలకు గల మాక్రెటు పడిపోయినదనియు బోధిరి. ముగ్గులంగలములు మాక్రెటు గానూడె

క్కునగ కొనుచున్నారని. చేతిగుడ్డలపై తయారుగుడ్డ సామాన్యముగ ఎక్కువధర గలిగియుండును. యంత్రపైకు కింగుడయమంచి వచ్చెడిగుడ్డలు చాలవచ్చు నూలుగుడ్డలు. భారతీయమిల్లులును సన్ననూలుగుడ్డలను తయారుజేయుకుండుటకు కారణములేను. ఈవిషయములో సన్ననూలు దీయుట కనువగు మంచిరకపుమాదిని తేప్పించుటకు ప్రభుత్వమువారిచే సర్వప్రయత్నములు గావించబడుచున్నవి. నేతపరిశ్రమ స్థితిగావలయుననిన దేశమందలి ప్రత్తిసంతకు మిల్లులు ఉపయోగించెడి స్థితిలోనుండవలెను. ప్రస్తుతము మిల్లుపరిశ్రమ మాంద్యమును ఎపించియున్నందున ఎక్కువసరుకు తయారుగుట లేదు. ప్రపంచమందంతటనుండెడి పరిస్థితులనుబట్టి ప్రత్తిగర తగ్గుట మొదలుగుట గలుగును. జపానువారును, తదితరదేశీయులును సన్ననూలుబట్టలనుమిశ్రుగ ముదేశమున దిగుమతి జేయుచుండుటచే భారతీయ మిల్లులు ఒకేవిధముగ మగ్గురకముగడ్డ తక్కువేకొకవిధముగ గుడ్డను తయారుజేయుటకు నున్నవనియు, అందుచే పోటీయుండవచ్చుననియు, ఇందులకై రక్షణ మొసంగవలె ననియు బోధిరి. మిల్లులింకెంటె ఉత్తముగపుట్టుటకు తయారుజేయబోగా ఈ పోటీ ఇటులే నిలచి యుండగలదు అని బోధిరి. మానేజింగు ఏజన్సీలిధానము ప్రథమవరకుండు సుపకారియైనను కొంతనిలుకడ జక్కిన పేదవ పరిశ్రమలకు స్వయంత్ర నిర్వాహకమే యుక్తమని బోధిరి.

మార్వాడీషాపు దోచుట

ముద్దాయిలకు సంవత్సరములకొలది కఠినవరకము విధింపబడుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 22:—ఆగిపురపు ప్రత్యేక న్యాయాధికారి జార్జితో నేటివనిచి కలకత్తా మత్తలగుల సందర్భమున మార్వాడీషాపు దోచివంచుటకు అట్లులు గల్గునగుగారికిని మరి నలుగురు మహమ్మదీయులకు 8,4 మొదలు 1 సంవత్సరము వరకు కఠినవరకము విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

‘హిందువులకు హెచ్చరిక’ యను కరపత్రిక

స్వామి సదానందునకు ఆరునెలల కఠినవరకము కలకత్తా, సెప్టెంబరు 21:—న్యాయాధికారి రాయగారు ఆర్యసమాజ ప్రచారకుడు స్వామి సదానందుగారిని 15కి (ఎ) నెన్నుకొని “హిందువులకు హెచ్చరిక”యను కరపత్రికను ప్రాసీనుగొనించి ప్రచురించినందులకు మత్తలక్ష్యము పురిగొల్పిరను నెపమున ఆరునెలలకఠినవరకము విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు కాంగ్రెసు కమిటీయందుంతకలహములు

లాలాజి పండిత సంతానము ప్రభృతుల రాజీనామా

కాంగ్రెసు సుధారుకమిటి మేనిఫెస్టో

లాహోరు, సెప్టెంబరు 22:—గత ఆరమాసములకంటె ముందుండేయు పంజాబు కాంగ్రెసుకమిటి సభ్యులందుగల అంతరిభేదములు మనస్ఫురములే లాలాజి పండిత సంతానము ప్రభృతు లిచ్చిన రాజీనామాల స్థాయిసంఘ మంగీకరించి నందులకు ఫలముగా పాక్షికబుద్ధియు పరస్పర రంధ్రాన్వేషణయును భారదోలుటకు నూతన సంస్కరణోత్సాహము డాక్టరు గోపిచంద్రు గారి అధ్యక్షతక్రింద కాంగ్రెసు సుధారుకమిటి నోకటి ప్లాంపింపబడెను. గత సంవత్సరములో కాంగ్రెసు ఎట్టి దృష్టిని లోనికి గొనిరాబడినదియు వివరించి రాబోవుఎన్నికలందు సుధారు సంఘముచేర ఎవ్వరును జోక్యమును గలుగజేసికొనిరని ప్రకటించుచు నూతన సంఘ మొక మేనిఫెస్టోను ప్రకటించెను. అభ్యర్థకుల నియమములలో గాని లేక అభ్యర్థుల ఎన్నిక ప్రచారముతోగాని సుధారుకమిటి సంబంధమును గలిగింపకూడదు. (ఆ. ప్రె.)

ఏలూరురేంజి నాక్ మిషన్ ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలటీచరుమానేజర్ల సంఘత్వతీయమహాసభ

ఈనెల 18 తేది జరుపబడిన సభలో ఈవిషయవీర్యానములు గావించబడినవి:—

(1) పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాకు ప్రత్యేకము నొక నాక్ మిషన్ ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాల టీచరు మానేజర్ల సంఘము రిజిస్టరుచేయించుట అవసరముగా నున్నది. కాన ప్రస్తుతము అందుకు సంబంధించిన అవసరమైన పనులుచూచుటకు ముల్ రా|| శ్రీ ఈవర వెంకటరావు పంతులుగారిని, ప్రొవిజనల్ శ్రీకటగిగా ఎమ్మెకోనడమయినది.

(2) జిల్లాసంఘము రిజిస్ట్రీ చేయించునిమిత్తము కావలసినఖర్చు మూడు 60 రూపాయలు ప్రస్తుతము మన పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలోనున్న 10 రేంజీలన్నూ రేంజీ 1కి 6-0-0లు మొ||జిల్లా ప్రొవిజనల్ శ్రీకటగిగారైన ఈవర వెంకటరావు పంతులుగారిపేర (యేలూరు, నాధ్యమయినంత త్వరలో పంపుటకు ఆయా రేంజీల డెప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరుగారిద్వారా ప్రతి రేంజీ సంఘమువారిని కోరడమైనది.

(3) ప్రతిరేంజీసంఘమున్నూ జిల్లాసంఘములో అభిరియేటు అయి ప్రస్తుతము రిజిస్ట్రీ ఫీజునిమిత్తము ఇచ్చుచున్నరు 6-0-0 లుగాక జిల్లాసంఘ నిర్వహణము నిమిత్తము ప్రతిసంవత్సరము రు 6-0-0 లు. చందాను ప్రతి రేంజీసంఘమున్నూ ఇచ్చుటకు కోరడమయినది.

(4) ప్రతిరేంజీ సంఘమున్నూ, జిల్లాసంఘము రిజిస్టరు చేయనిమిత్తము తమరేంజీతరపున నొక ప్రతినిధిని ఎమ్మెకోని, వారి పేరును, వారి సంఘకార్యనిర్వాహకవర్గమువారి పేరులను వారు ప్రతిసమావేశమునకు చేయుచున్నతీర్మానముల నకళ్లను జిల్లా ప్రొవిజనలు శ్రీకటగిగారికి పంపుచుండునట్లు ఏర్పాటు చేయుటకు ప్రతిరేంజీ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరుగారిని కోరడమయినది.

మన రేంజీసంఘమునకు సంబంధించిన తీర్మానములు

(5) ఈరేంజీలోనున్న ప్రతిఎయిడెడ్ హిందూఎలిమెంటరీస్కూలు మానేజరున్నూ సంవత్సరము 1 కి రు 1-0-0 మొ|| స రేంజీసంఘమునకు ప్రతిసంవత్సరము మార్చి నెలఖర్చులోగా సరుకు చందాను సరుకు సంఘపు సెక్రటరీగారికి యిచ్చుటకు తీర్మానించబడునది.

(6) తిరిగిఎన్నికలు జరుగునవరకు ఈక్రిందివారిని రేంజీ కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగా ఎమ్మెకోనడమయినది.

1. ర్యాలి సుబ్బారావు పంతులుగారు, (ఏలూరు.)
2. ఈవర వెంకటరావుపంతులుగారు, (ఏలూరు.)
3. నోరి వెంకటరామయ్యగారు, (పట్టాచు.)
4. మహమ్మద్ హసీఫ్ సాహెబుగారు, (ఏలూరు.)
5. శోభనాద్రి అనంత చామ్యులుగారు, (ఏలూరు.)
6. కర్ణా గజన్నాధంగారు, (ఏలూరు.)
7. రెడ్డి వెంకటరాయుడుగారు, (పత్తణ్వి.)
8. ప్రతాప యజ్ఞనారాయణ సోమయాజులుగారు, (రాజాపేట.)
9. గుండేపూడి వెంకటాచలంగారు, (శ్రీనివారపేట.)

(7) పైకార్య నిర్వాహకసభ్యులలో ముల్ రా|| శ్రీ ర్యాలి సుబ్బారావు పంతులుగారిని ప్రెసిడెంటుగాను, ముల్ రా|| శ్రీ ఈవర వెంకటరావు పంతులుగారిని వైసుప్రెసిడెంటుగాను, నోరి వెంకటరామయ్యగారిని శ్రీకటగిగాను, ఏకగ్రీవముగా ఎమ్మెకోనడమయినది.

(8) ఈరేంజీతరపున జిల్లాసంఘము రిజిస్టరు చేయించుటకు ప్రొవిజనల్ శ్రీకటగిగారికి రహస్యముచేయు నిమిత్తము గుండేపూడి వెంకటాచలంగారిని ఎమ్మెకోనడ మయినది.

(9) పశ్చిమగోదావరిజిల్లా విద్యాసంఘమునకు ముల్ రా|| శ్రీ ర్యాలి సుబ్బారావు పంతులుగారిని మన రేంజీతరపున ప్రతినిధిగా పంపుటకు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించడ మయినది.

ర్యాలి సుబ్బారావు, ప్రెసిడెంటు.

జ్యూరీ పంట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 22:—నేడు వెలువడిన ఈ సంతకర్తపు తెంగాలు, బీహారు, అస్సాముల జాటుపరిట అంచనా క్రిందటి సంవత్సరము కంటె ఎక్కువ పంటచూపుచున్నది. మొత్తము 400 హెకులబేళ్లు. 1088,8600. క్రిందటి సంవత్సరము 900,000 బేళ్లు 188,8600 బేళ్లు ఎక్కువ సాగు చేయబడిన ఎకరములకూడ 514,794 ఎక్కువైనవి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య పరిషత్తు

[కోర్కె రిపోర్టు 1924-25 సంవత్సరము]

అంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య పరిషత్తు (1) సమాజపు అభివృద్ధి
'తమ సంపత్తి' అంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య పరిషత్తు 2277-8-5
మామూలీ సమాజమునకు 4565-2-5
సా. ర. 10178-12-8
సే. ర. 17948-11-4
సే. ర. 20044-6-0
'కోర్కె రిపోర్టు' అంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య పరిషత్తు 28400-1-7

(2) గతచర్య
సా. ర. 1918 సం. స్థాపించబడినది. 1916 సం. ప్రభుత్వమువారు ఫలము ధర్మముగ నిచ్చిరి. 1921 సం. కీ. శ్రీ. సాహిత్య పరిషత్తు గారు, యీ సమాజమునకు (సదరు ఫలము) ధర్మముగా మేడకట్టించి యిచ్చిరి. 1922 సం. అభివృద్ధి ప్రధమ రిపోర్టును, 1928 సం. అభివృద్ధి రిపోర్టును తెలుగున అచ్చున అందించినది. ప్రథమ సాంస్కృతిక రిపోర్టును, ది 25-2-1928 సం. తేదీన, ఏలూరు లుక్మన్ హుసేన్ సభాపతి మురారీ శ్రీ. ఆ. నారాయణ పంతులుగారి ఆధిపత్యమునకు ద్వితీయ సాంస్కృతిక రిపోర్టును 7 మే 1-24 సం. తేదీన మురారీ శ్రీ. దివాన్ బహదూర్ మోహన్ రామచంద్రరావు పంతులు గారు ఎం. ఎల్. ఎ. అధ్యక్షత క్రింద జయప్రథముగా జరుపబడినది. ఆంధ్రము తెలియనివారి నిమిత్తం, ఇంగ్లీషు రిపోర్టులు (1918) లగాయతు 1924 సం. అభివృద్ధి రిపోర్టులు 26-1-1925 సం. తేదీన అచ్చున అందించబడినవి. ఈ మూడవ రిపోర్టునందు 1924-1925 సం. సంవత్సరముల చర్య తెలియపర్చుచున్నాము.

(3) శాశ్వత సభ్యులు
1925 సంవత్సరము అభివృద్ధి రు 20 లు లగాయతు 500-0-0 రూపాయలవరకు శాశ్వత ఫండు క్రింద ధర్మము నిచ్చిన దాతలు 169 గలట్లు యారిపోర్టు నె 1 రు లగాయతు నె 6 రు ఫులలో తెలియపరచినాము. రు 500 లు, ధర్మము యిచ్చిన దాతల 25 గలలో, మాకు రిపోర్టుతో ముద్రించబడిన అంగీకరించి యిచ్చిన 22 శాశ్వత ధర్మకర్తల బాగులు యీ రిపోర్టుచే రను ముద్రించినాము—శ్రీమంతు తెల్లది యథాకీర్తిని సహాయ పడి (మూలసంధర్మకర్త) రిపోర్టు, పట్టాపుచ్చుకో గలరులకు కోరుచున్నాము.

(4) ఆదాయవ్యయములు
ఈ రిపోర్టునందు, 1924-1925 సంవత్సరముల తాలూకు నిల్వసాము, ఆదాయవ్యయములు 8 వ ఫులగాయతు 18 వ ఫులగాయతు తెలియపరచినాము. బాకీదారల ప్రాంతరీక్షలు, దస్తావేజులు, పట్టా మున్నగునవి మహారాజశ్రీ మోతే గంగరాజు జమీందారు. Sole trustee గారివద్ద వుంచబడినవి. నోట్లు మున్నగునవి యివ్వవరకు 1 మోతే గంగరాజు జమీందారు 2 బొమ్మ రత్నంగార్ల పేర వ్రాయించినాము. ఇప్పుడు బొమ్మ రత్నంగార్ల కీర్తి శేఖరులయినందున వారిపేరనే రెండవ పేరును మురారీ శ్రీరామలూగారిని చేర్చి వ్రాయించుచున్నాము. (దరిమిలాది)

మిటింగు తీర్మానము—రెండు సంవత్సరములకు అన్నదానమునకు శాశ్వత ఫండు క్రింద రు 3000 లు, వైద్య విద్యాదానములకు శాశ్వత ఫండు క్రింద రు 500 లు, వైద్య విద్యాదానములకు రు 90 లు, రాత్రిమధురమునకు రు 270 లు, వసూలయినవి. దాతల పేరులు వివరములు యారిపోర్టు 25 ఫుల లగాయతు 80 వ ఫుల వరకు చూడుడు.

(5) అన్నదానం సంవత్సర చందాదారులు
ప్రారంభమున సంవత్సరము 1 కి రు 5 లు. చందా ప్రతి సంవత్సరము యిచ్చి 1 రోజు అన్నదానము చేయించుటగాని లేక ఒక సారి రు 100 లు, ధర్మము శాశ్వత ఫండు క్రింద యిచ్చుటగాని అంగీకరించి సంతకము చేసినవారు చాలమంది ఇచ్చుటలేదని తెలుపుటకు చింతించుచున్నాము. ధర్మమును యిచ్చుచే సంతకములు జరగవు. ఇప్పుడు రు 100 లు రు 60 లు మాత్రం పుచ్చుకొనుటకు అంగీకరించితిమి. సంతకముచేసి యిచ్చునవారు చాలమంది కలరు. ఇచ్చుట వారి పేరులు తెలిసిన బాగుండవలయునని ముందు సంవత్సరం (యిచ్చునయెడల పేరులు తెలిపెదము) గాన యిచ్చునవారు గమనించెదగాక! అన్నదానం 1924-1925 సం.లో నాగాలేకుండా జడ్జిమల్లగాని, సంవత్సరం దందాలవల్లగాని స్వేచ్ఛలు సంతకములవల్లగాని జరిగెనని సంతోషముతో తెలియపర్చుచున్నాము. 1924 సం. సంవత్సర చందాలు రు 999. 1925 సం. రు 951 లు.

సం 1924-1925 లు 2 సం. లకు అన్నార్థం సంఖ్య మూడు 50000.

(6) వైద్యదానము
1924 సం. ప్రత్యేకం వైద్యదానం శాశ్వత ఫండు క్రింద రు 181 లును, 1925 సం. రు 405 లును వసూలయినవి. (వివరములకు యారిపోర్టు 25 వ ఫుల చూడుడు) 1925 సం. అభివృద్ధి రు 2186 లు, మాత్రం శాశ్వత ధర్మము కలదు. అసలు సాము ధర్మము పట్టబడినది. ఆదాయవ్యయమునకు దాతల పేరులు ప్రతి సంవత్సరమునకు ఒకసారి అనగా డిసెంబరు 15 వ తేదీ (గృహప్రవేశవర్ధంతి) నందు బిల్లులకు వైద్యదానము జరుగును. ఆ తేదీన మూడు రెండు రోజుల వైద్యదానము చేయవలెను. అందరికి వైద్యదానము చేయవలెనని నిల్వసాము యొక్క ఉద్దేశము. కాన యెల్లరు ఒక్కొక్కరికి 20 యిరువయ్యిరూపాయలకు తక్కువ కాకుండా శాశ్వత ఫండు క్రింద నిచ్చిన రిపోర్టులకు యిచ్చుటగాని. యిరువయ్యిరూపాయలకు తక్కువగాని ధర్మము నిచ్చినవారు 5 రు శాశ్వత ఫండు క్రింద చేర్చుకొనబడుదురు—ఎవరి ధర్మమునకు ఎంతెక్కి యిచ్చినది వివరములకు యారిపోర్టు 44 రు ఫులు) చూడండి—జడ్జిమల్లగాని, అయిన ధర్మములు కలిపి వైద్యదానము జరిగెను.

15- డిసెంబరు
1924 సం. 670 మందికి వైద్యదానము జరిగెను. (బట్టాపుచ్చు రు 399-3-5)
1925 సం. 889 మందికి వైద్యదానము జరిగెను—(బట్టాపుచ్చు రు 392-12-9)

1924 సం. బట్టాపుచ్చు రు 284-14-0 లు 1925 సం. రు 288-12-6 లు దాతలట్లు. ఈ రిపోర్టు నె 20 రు లగాయతు నె 24 ఫులలో చూడండి—

1924 సం. అభివృద్ధి రిపోర్టు రు 6-6-0 లు 1926 సం. రు 25 లు చొప్పున వైద్యదానమునకు ధర్మము యిచ్చినవారి సంతోషముతో తెలియపర్చుచున్నాము.

(7) రాత్రి మధురము
1924 సం. రు 90 లు 1925 సం. రు 180 లు శాశ్వత ఫండు క్రింద అయినది. (వివరములకు ఈ రిపోర్టు 26 వ పేజీ చూడండి.) దాతల పేరులు ప్రతి సంవత్సరం రెండు వార్లు అన్నదానం వద్దే బిల్లు దాతల పేరుల జరిగెను. రు 80 లు ధర్మము యిచ్చినదాతలు 15 గున మాత్రము గలరు.

1925 సం. అభివృద్ధి రు 481-0-5 కలదు. ప్రతికార్యం వివిధగా జరగవలెనని అందరి హామీ అయినది. రాత్రిమధురము అత్యుత్తమము. వైద్యులూ యొక్క పుణ్యముకలది దాతలు గ్రహించవలెనని కోరుచున్నాము.

(8) వైద్యవిద్యాదానములు
ప్రత్యేకం యీ కాతలకు వివిధగా సాము లేకపోవుట వల్ల ఈ రెండు ధర్మకార్యములు సే. వేరుబడినవి తెల్లదికు చింతించుచున్నాము. ఈ రిపోర్టులు సే. వేరుబడినవి యెల్లరు సహాయపడినవి. మురారీ శ్రీరామలూగారు (సంవత్సరం) శాశ్వత ధర్మకర్త సం. వైద్యదానమునకు రు 60 లు, విద్యాదానమునకు రు 30 లు, మాత్రం వసూలయినవి 1925 సం. అభివృద్ధి రిపోర్టునకు శాశ్వత ఫండు క్రింద రు 800 లు, విద్యాదానం శాశ్వత ఫండు క్రింద రు 220 లు మాత్రం నిల్వసాము వైద్యదానం 12-11-9 లు విద్యాదానం వద్దే రు 61-0-3 లు, దాతల పేరులకు ముందు ధర్మములు జరుగగలరు.

(9) స్వేచ్ఛల సంతకములు
మామూలు ప్రకారము మురారీ శ్రీరామలూగారు, సరికిం చేరావు, నారాయణరావు, శ్రీరామరావు జమీందారుగారు 1924-1925 సం. రెండు సంవత్సరముల సం 1 కి రు 80 లు చొప్పున 15 డిసెంబరు అన్నదానమునకు ధర్మము యిచ్చినందున వందనములు.

మురారీ శ్రీరామలూగారు రెండు సంవత్సరములకు 28 సార్లు చొప్పున 20 శేక్ల బియ్యము, రు 1-0-0 రూపము ధర్మము యిచ్చుట వారి విశాలహృదయము మెచ్చదగియున్నది. 1924 సం. స్వేచ్ఛల సంతకముల వల్ల రు 681-11-0.

1925 సం. స్వేచ్ఛల సంతకముల వల్ల రు 615-14-6 వసూలు అయినవి. స్వేచ్ఛల సంతకములు వివరములు, దాతల పేరులు నె 32 to 42 ఫులు చూడుడు.

(10) శాశ్వత ధర్మకర్తలు 25 డైరెక్టు 8 మిటింగు
1924 సంవత్సరము ఆరు సభలకు సమావేశపరచగా రెండు సభలకు మాత్రం కొరంచాలనందున నాలుగు సభలకు మాత్రము జరిగినవి. 1925 సంవత్సరము నాలుగు సభలకు సమావేశపరచగ ఒక సభకు మాత్రం కొరంచాలనందున మూడు సభలకు మాత్రము జరిగినవి. ది 3-11-24 వర్షము మురారీ శ్రీ. వడ్డూర వెంకట చిన్నరాజుగారిని (శాశ్వత ధర్మకర్త) వైస్ ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకొనిరి. ది 15-2-1925 వరకు పుచ్చు లక్ష్మయ్య, చందూరి శ్రీరామలూగార్లు డైరెక్టుగా నుండిరి, వారిపేరనే ది

20-3-1925 సం. లగాయతు మురారీ శ్రీ. పంతుల రిపోర్టుగా ధర్మమునకు మిటింగుగా డైరెక్టుగా నియమించిరి. 1924 సం. సభలకు రావందున మురారీ శ్రీ. కంభంపాటి కన్నయ్యగారిని ది 1-2-1925 సం. క్రింద ది 26-4-1925 తిరిగి వారిని డైరెక్టుగా నుండుటకు అంగీకరించిరి. శాశ్వత ధర్మకర్తలు రు 500 లు దాతలతోపాటు డైరెక్టుగా నుండి మిటింగులకు హాజరుకాగోరు వారు ముందునుంచి రు 100 నూరురూపాయలు శాశ్వత ధర్మము క్రింద యిచ్చినవారినుండే చేర్చుకోవలసియుండును గాన డైరెక్టుగా నుండగోరువారు యెల్లరు గమనించెదగాక. (1926 సం. మిటింగు)

శాశ్వత ధర్మకర్తలు 25 గురుల్లి నె 1 రు ఫులలో తెలియచున్నాము

డైరెక్టు రు.	శాశ్వత ఫండు రు.
మ. ర. ర. శ్రీ.	ధర్మం రు.
(1) పనుమర్తి విశ్వనాథంగారు	120
(2) అన్నం వెంకటరెడ్డిగారు	60
(3) మాచేపల్లి సత్యనారాయణమూర్తిగారు	60
(4) తన్నున మాణిక్యంగారు	20

సంవత్సర చందా రు
(5) కంభంపాటి కన్నయ్యగారు. 5
(6) మాణిక్య విశ్వనాథంగారు. 5
(7) గుడిమెట్ల సుబ్బారావుగారు 5
(8) నన్న చినరామయ్యగారు. 5
మురారీ శ్రీ. అన్నం వెంకటరెడ్డిగారు గుడిమెట్ల సుబ్బారావుగారు 25-4-25 తేదీన శాశ్వత ధర్మకర్తలు డైరెక్టుగా మిటింగునందు (టెంపరరీ) బ్రష్టిలుగా నియమించబడినారు.

(11) శాశ్వత ధర్మకర్తలు కొత్తగా చేరినవారు
మురారీ శ్రీరామలూగారు మహమ్మద్ నూరుల్లా షేక్ గారు బెజవాడ ధర్మము (రు 400 లు కిమ్మరులవి) రు 280 రబ్బరు కంపెనీ పేరు 40 శాశ్వత ఫండుకుగా నుండుటకు, ఆదాయముబట్టి ధర్మము యిచ్చుటకు సమాజమునకు ప్రాశస్యము చేసినారు. ఆదాయము రు 220 లు వచ్చినందున శాశ్వత ధర్మకర్తలయిరి. ఇందుకు వందనములు. మురారీ శ్రీరామలూగారు, రంగ నాయకులు, బూర్గడ వెంకట క్రిష్ణయ్య-మేడూరి బాసకిరామయ్యగారు శాశ్వత ధర్మకర్తలయిరి సంతోషము తెలియపర్చుచున్నాము. వారికి అభినందనములు.

(12) విచారకరమగు మరణములు
బొమ్మ రత్నంగార్ల పేరగా యీ సమాజమునకు మేడకట్టించి యిచ్చుటయు, యొక్క ప్రభుత్వ చందాదారులకు చేర్చుటయు, యివ్వవలెనని మేడకట్టించుటకు తెల్లది యిచ్చిన మూడు 1000 లు ధర్మము నిచ్చెదనని యంతాసాము నున్నంతలో కీర్తి శేఖరులయిరి విచారకరముగా తెలిసినది. ఈ కారణము కొత్తమాను శ్రీరామలు (పెళ్ళి డెంటు గారు) తీర్చెదరు గాక అని కోరుచున్నాము. పరాశ్వికడు రత్నంగారి యాత్మకు శాంతి కలుగజేయగాక! పనుమర్తి రామయ్యగారు, కొనకల్ల సుబ్బారాయణగారు, గుజ్జరు వెంకటేశ్వర సమాజమునందు అభివాసముతో శాశ్వత ధర్మకర్తలై పిరు కీర్తి శేఖరులయినందున వ్యతిరేక లనుటకు సందేహములేదు. ప్రతి సంవత్సరం శాశ్వతముగా పీర్ ఫోటోలును సంవత్సర రిపోర్టునందు అలంకరించగలవు. సమాజమున వారిపేరనే నిల్వవుంచబడును. వారి పేరనే డిబిట్ ధర్మములు జరుగగలవు. ఇట్టి ధర్మకార్యములు రు పాట్లారినవారు యెల్లప్పుడు సజీవుల క్రిందనే పరిగణించబడుదురు. శ్రీధరగారు కీర్తి శేఖరులయిన వారి ఆత్మకు శాంతి నొసంగుగాక!

(13) మరణ శాసనములు
కీర్తి శ్రీ. పనుమర్తి గంగరాజుగారు రు 100 లును మాచేపల్లి అచ్యయ్యగారు రు 60 లు ధర్మము యిచ్చించబడినదియు ఇందుకు రు 5 వడ్డీనిబట్టి ధర్మము సమాజమున జరిగిన వారికి వైకుంఠమునందు ముక్తిగలవని తెలుపుతో పీలు (మరణశాసనము) వ్రాసిరి. ఈ ధర్మములు సమాజమునకు యిం ఎవరు చేరలేదని తెల్లదిపెచ్చినది. కాన కీర్తి శేఖరులయినవారి కోరికలు వారి ధర్మకర్తలు వెంటనే వెంటనే వైద్యులయి హెచ్చరించుచున్నాము. కీర్తి శేఖరులయిన వారు సుబ్బయ్యగారి కోరిక ప్రకారం మురారీ శ్రీరామలూగారు శాశ్వత ధర్మకర్తలయిరి గాన ధర్మము యిచ్చినందుకు వందనములు.

(14) వందనములు
తమ ప్రతికరములు ప్రచురించిన ఆంధ్రప్రతిక, సత్యాగ్రహ ప్రతికాధిపతులకు, తెల్లది తనిఖీ చేసిన మురారీ శ్రీ. కొత్తమాను శ్రీరామయ్యగారికిని, శాశ్వత ధర్మకర్తలకును, ఫలము ధర్మముగ నిచ్చిన శ్రీ ప్రభుత్వమునకును, భవనదాతకును, తదితర దాతలకును, భగవంతునకును వందనములు యెల్లరులతో సరిపాట్లు ముచ్చుచున్నాము.

డైరెక్టులు

వృత్తాంతలేఖలు

నెల్లూరు

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

మునిసిపల్ ఛేంబర్ మేన్ గారికి సన్మానము

సెప్టెంబరు 20:— మునిసిపల్ ఛేంబర్ మేన్ గారికి సన్మానము యొక్క కోరికను స్వరాజ్యపక్ష నాయకులు శ్రీయుత తిక్కనరపు రామరెడ్డిగారికి సన్మానము నొసంగుటకై పురజనుల తరఫు తాపామును వెలిబుచ్చుచుండిరి. ఈవిషయమై ఆలోచించుటకు ఈనెల 19 వ తేది సాయంత్రము 6 ఘంటలపాటు పురమందిరమున సోక మహాజనసభ జరిగెను. శ్రీయుత సాహెబ్ పట్టాభిరామరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. వైకాద్యమును సక్రమముగ నిర్వహించు విధానమునుగూర్చి పలువురు ముచ్చటించిరి. ఈదినవ తీర్మానములు అంగీకరింపబడిరి.

(1) సన్మానము, ఈనెల 26 తేది సాయంత్రము 6 ఘంటలకు నెల్లూరు పురమందిరమున జరుపవలయును.

(2) ఆదినము ఉపయము 11 గంటలకు ఒక వెయ్యిమంది బీదవారలకు అన్నదానము జరుగవలయును.

(3) సాయంత్రము 6 ఘంటలకు పురమందిరమున, ఛాయాపటము తీయుట.

(4) మహాజనసభ సన్మానపత్రము నర్పించుట.

(5) ఛేంబర్ మేన్ గారిని ఉత్సవముతో వారి స్వగృహము నకు చెప్పటం (ఉత్సవము పురమందిరము మొదలు, బ్రంకులో దుమిదుగా, సంతపేటనుండి బజారులోడ్డున మూలపేటకు పోవును)

(6) ఈకార్యములను సెలవేర్చుటకై వలయు చందాలు వగైరాలను ప్రజలందఱు వనూలుచేయుటకు ఈకింద ఉపసంఘమువారిని ఏర్పాటు చేయబడినది.

- (1) జనాభా అగాసాపాటుగారు.
- (2) పేదూరు వరదయ్య శ్రేష్ఠిగారు.
- (3) కె. వి. రాఘవాచార్యులుగారు.
- (4) కోర్ల వెంకయ్యనాయకుగారు.
- (5) చతుర్వేణుల రామచంద్రయ్యగారు.
- (6) సెల్వనాయకం పిల్లగారు.
- (7) లైలబోగు నుబ్బయ్యగారు.
- (8) కామటూరు లింగారెడ్డిగారు.
- (9) దొడ్ల రామరెడ్డిగారు.

* * *

నెల్లూరు గణపతి సవరాత్రములు

ఈక్షణసంవత్సర భాద్రపదమాసములో నెల్లూరు గ్రామములో జరుగుచుండు గణపతి సవరాత్రములలో ప్రతి దినము పంజీతులచే నవనానములు జరుపబడుచుండునవి. అందు శుక్లనవమి నాడు శ్రీరామాయాముకు గూర్చి ఉపసంగించుటలో ఇతరుల సీతా శ్లోకమునకు ౬౦ అర్థములు చెప్పదురు. అవియన్ని కవి మనస్సున పెట్టుకొని చెప్పినవి కావలయు గాదు. త్రిమస్త్రములోని అక్షరములు అద్భుతములు కూర్చున్నవి నటించునది వాటికి ప్రతిభాత్రయలేదు. వ్యాఖ్యానం ద్వారా మాత్రమే సరిపెరిచింపబడును. ముగిసినప్పుడు ప్రసాద పరమగు ప్రసాదము లేకుండునది ప్రయోగించు నది ప్రాధికారి. ఈ సుహృద్ ప్రసాదించి యుండలేదనియు చూపును అంశములతో ముగించినా ప్రసాద వివారణకుండునది సుహృద్ ప్రసాదించి విశ్రాంతి రామచంద్రాచార్యులవారు ఉపసంగించుటలో వాల్మీకి వాక్యముల వ్యాఖ్యాత లొసర్చిన అనేకార్థములు వాల్మీకి తాత్పర్యముకొనిన నవిచెప్పరాదు! సాధారణమైన పండితులలోనే యాదవ రాఘవపాండిత్యము మున్నగు అనేక భిన్నభిన్నార్థ కథలను వివేక ప్రతి శ్లోకములోగూర్చి గ్రంథ పరిపూర్ణమై యుండునట్టి యుండంగ మహర్షికి ఒక్క రామ విషయములో ఇన్నియర్థములను మనస్సున పెట్టుకొని గ్రంథముచేసి యుండియుండవలసి అసంగతము. ఇది ప్రాగ్రంథమునకన్న చాలామలకన గాబట్టి ఈ అంశము ఆశ్చర్యము దుభేకము గాదు.

2. గాయత్రీ సంపుటికరణము ప్రతిభాత్రయ గాకపోయినను, ఉమామహేశ్వరి సంపాదమున గలదు గాన నదియు తిత్వ మేమ వ్యాఖ్యాతలు గాయత్రీ అక్షరములకై పర్వలు వార్చినది లేదు. మార్చినచోట ఈయక్షరములుండలేదు.

3. శ్రీనివాసశబ్దముగ మనిషాదశబ్ద మప్రయుక్త మన నొల్లదు. అనేకార్థముల గన్పించుటలో ఏకపద నిరుక్తాదుల సహాయము దోషముగాదు.

ఈ శ్రీరామాయణము ఏలనన సారాయణం డు శ్రీరామాయణం నవతరించగ సారాయణ గుణప్రతిపాదకవేదము రామాయణ రూపముగ పరిణమించినది. అందుకు ప్రమాణము “శ్లో|| కదవేద్యే పరేపుంసీ జాతే దశరథాత్మజే నెదః ప్రావేత పాదా నీత్యాత్మా దామాయణాత్మనా”. అని

ఇందుచే దీనియందు అప్రయుక్తాది దోషముల సారోం ముట అయ్యుక్తము.

ఈ మున్నగు రామాయణ ప్రామాణ్యంశములతో ఉపన్యాసము పూర్తిచేసిరి. బ్రహ్మశ్రీ డిప్టి కలెక్టరు అల్లాడి సారాయణయ్యగారు శ్రీరామాయణమువంటి ప్రమాణగ్రంథము విషయములు అతి విశేషము విలక్షణముగ నుండునది వారొక గ్రంథమును ఏభాషలోగాని చూడజాలము.

దశరథ దశగ్రీవ శబ్దములకు అనేకార్థములను అనేకపరములుగల పెద్దలు చెప్పియున్నారు. కాన అట్లు ఛాన్సరకల్పన అనేకార్థ ప్రతిపాదనము దోషమహంబుగాదని గట్టిగ వక్కాణించిరి. (ఒక విలేఖరి)

తువ్వపూడి

శ్రీ ఆంధ్రవాత్సీకి వావిలికొలను వెంకటసుబ్బారావు గారు ఈనెల 20 వ తేది సాయంత్రము 4-40 గం. నెల్లూరు నుండి శ్రీ సీతారామభక్త సంఘమునకు వచ్చును. శ్రీ వారలు రెండు మూడు భక్తిజ్ఞాన వైరాగ్యవిషయక ఉపన్యాసము లిత్తురు.

శ్రీ సీ. రా. భ. సం. ధర్మవైద్యశాల ప్రతిదినము 80, 40 రోగులు చికిత్ససాంధ్యులున్నారు. ఇచట డా|| మార్క్వేదేవర సంజీవరాయణం యం. డి. అందు హెచ్. యస్. గారు హోమ్స్కా బోధకులతో ఎట్టి రోగమున నివారణ చేయుచున్నారు.

బొంబాయి హ్యూమానిటేరియన్ లీగ్

బొంబాయి హ్యూమానిటేరియన్ లీగ్ తరపున ప్రచారకాఖి వీర్రవజ్రులది. అమెరికా హ్యూమానిటేరియన్ సంఘప్రచారకాఖి కూడ స్థాపించిరి. హిందుజాతీయులలోని పశువులసంఖ్య, సంతువులసంఖ్య, గోసంరక్షణ సాత్తము ఎనిమిదిఅక్షాం. శ్రీ సీతారామభక్త సంఘము తుమ్మపూడి దుగ్గిరాలపొద్దుకు పంపిన బడయగలరు.

మాకవ్రము

తెనాలి తాలూకాబోర్డుగారు పలువురు మెయిన్ కాలను రోడ్డు వేయించుటకై సెద్దకొలను రెండుగజాలు ఘనము లోతున త్రవ్వించిరి. గజములోతున నీరు పారుట అరుదున్నది ఇచట పిల్లలు, ముసలివాళ్లు, పశువులు వగైరాల అటునిటు చెక్కుచు పడుచున్న ఇబ్బంది చెప్పలేకున్నాయి. బోర్డువారికి పిట్టను పెట్టినను జవాబులేదు. మాకవ్రములకు త్వరలో సమకూర్చు బోర్డువారిని ప్రార్థించుచున్నాము.

(వి లే ఖ రి)

క స గ రి

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

ప్రెమిసింగునూలు

సెప్టెంబరు 20:— ౧౧ కారముండి ప్రెమిసింగునూలు అను కనీసకి తక్కువే మార్కులనివలెన శ్రీ దైత్యుగారు ఉత్తర్యను పంపుచు బ్రాహ్మింగ్ ఖమ్మలు వగైరాలకుమాడ ద్రవ్యమును కాంక్ష చేసేగని గతవారములో తెలిసినది. ఈనెల తే 27ది సోమవారమునండి సక్రమముగ యిచ్చుటనే నూలు పని ఆరంభింపజనును.

గాలి వందనముగారు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులను ఒంగోలు విశ్వప్రెమిసింగులు ప్రధానోపాధ్యాయులు అయిన రాజశ్రీ గారి వందనముగాగు గతి కనివారమునాను యిచ్చుటికివచ్చేసి యాపురమునగల విశ్వకావారి ముగ్ధులు పాతకాలను నూపర్వజులచేసి నిన్నసాయంత్రము తిరుగా ఒంగోలునకు వెళ్లిరి. వీరు ఉత్తర జిల్లాల ఇండియా క్రిస్టియన్ సర్వసుతరపున చెప్పి పోసన నిర్వాహకకు సభ్యులుగా రాబోవు ఎన్నికలలో నలుగు సెంచి యున్నారు.

అతని పంచాయతీబోర్డు

ఇచ్చటల పాత్రులు రెంజిఅఫీసును రాబోవు జనరీల లగాయతు తీసవే సెవరని తెలియుచున్నది. రెంజుగారికి రుగా ఒక పంచాయతీబోర్డును ఏర్పాటుచేసి అడవులను పక్షింపులు కంచెదార్చిచ్చుట మొదలగునవి అబోర్డునకు బిగింపబడును.

అడవులలో ఏభాగములను యివ్వవలసినది తీర్మానిం: ఏర్పాటుచేయుటకు ఒక ప్రత్యేకరేంజరును డిప్యూటీ కలెక్టరు దారుని ఏర్పాటువారు యోగించియున్నాడు. డి సెంబరులో పుగ అన్ని ఏర్పాటులు పూర్తియగును.

రాజోలు

(ఒక విలేఖరి)

కొన్ని అన్ని కలు

సెప్టెంబరు 20:— “స్వరాజ్య” పత్రికా సంపాదకులు ను ఢిల్లీ ఏసెంబ్లీకి కాంగ్రెసు అభ్యర్థియు నగు, టంగుటూరి ప్రకాశంగారు ఎన్నికల సందర్భమున రెండు రోజుల క్రితము యి చటికి నచ్చిరి. వారు ప్రతివోటరును స్వయముగా కలుసుకొన లేకపోయిన సాధ్యమగుసంభవము వోటరు ఎక్కువగానున్న గ్రామములకు వెళ్ళుచున్నారు. ముదాను కొన్నియు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు శ్రీయుతులు కండు వీరరాఘవన్నామి విక్కిన వెంకటరత్నముగార్లు యాదినమున యీతాలూకాలోని కొత్తపేట డివిజనుకు వెళ్లినారు. సోమార్యా వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారును యీరోజున యిచటికి వచ్చెదరని తెలియుచున్నది.

టీ పా 'ర్టీ

కాంగ్రెసు పక్షమున నిలువబడి యీమధ్య జరిగిన కాజ ముండ్రి తాలూకాబోర్డు అభ్యర్థుని ఎన్నికలో విజయము గాంచిన వారిని నన్నగారికి యీతాలూకాలోని పేరవరము గ్రామములోని రయితు ప్రముఖులు యీసాయంత్రము టిపాస్ట్రీ నిచ్చెదరని తెలియుచున్నది.

సర్వేస్కూలు

కరణము పనిచేయుట మధ్యస్థులయినవారికి సర్వే పని చేర్చుటకు ప్రెయిసింగు నూలూకటి యీరోజున యిచట తెరువబడినది. రహరవి 30 మంది చేర్చుకొనబడినారు.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా

వార్తలు

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా మహాజనసభ అక్టోబరు 2 వ తేదీన గాని 10 వ తేదీన గాని జరుగునని తెలియవచ్చుచున్నది.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోని తాలూకాబోర్డులన్నిటి వింత ను నాచుకార్లు కి గురు తేక 4 గురు మెంబర్లతోనే పరిపాలనగాంపబడుచున్నది. అక్టోబరు 1 వ తేదీతో కృష్ణాజిల్లా బోర్డు అన్నిక్షాదైన మీర్జాపురం జమీందారుగారి వామినివనని నెన్నోములు పూర్తి అగును గావున బహుశా జిల్లాబోర్డును ఏర్పడియుండు తాలూకాబోర్డుల మిగతా మెంబర్ల వామినివన నులు జమీందారులచేననియు తెలియవచ్చుచున్నది.

కాంగ్రెసు అభిమాని అకాలమరణము

తిరుమల కాపురములకు సానుగంటి అన్నాచార్యులు ఎ. వి. యల్ గారు గతి వారము లో క్రి తేవులైరి. వీరు తిరుమలలో సెలవులో వలారతి భిక్షకులయనుచున్న జాతీయవాదకాలమును విరాళములనిచ్చుటయే గాక తమర జాతీయఉద్యమము లేమిచ్చిన ను వారికి క్రికొలదిని విరాళములను యిచ్చుచుండెదారు. వ్యాయవాద వృత్తిలో తగిన అభివృద్ధిలోకివచ్చి పేరు పెడసిరి. ఇట్టి దేశభక్తుని అకాలమరణము చాలమందికి విచారమున గలిగించుచున్నది. భగవానుడు వీరి ఆత్మకు కాంతిగలుగచేయుగాక యని కోరుచున్నాము.

అభివృద్ధి

శ్రీ ముక్త్యల సంస్థానమున 800 పుటములు వేయబడినది, బహుమాత్రము. వేడి, దగ్గు, తేయ, పిట్టనుబోగోట్టును. కప్పును తగ్గించును. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును. అనేకులు వాడి మెచ్చునారు. కేటాగు ఉచితము. 2125 అరరసాయనశాల ముక్త్యల కృష్ణా

గుంటూరు

కోబాల్డు పేట-కోబాల్డు ఉద్యానవనము

8-9-28 తేదీన గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరు కోబాల్డుకొర గారి పేర గుంటూరుపురమున అధికారిగ్రహణకారకు ప్రత్యేక ముగ్గురేక పేట ప్రతిష్ఠింపబడినది. గుంటూరుజిల్లా పరిపాలన ముల, ఇతర ప్రదేశముల కన్న ప్రాముఖ్యతను నలంకరించి యున్నను, గుంటూరింతవరకు నగరముని పిలువబడక యింకను పురముని పిలువబడుచుండుటకు చాలమంది సమ్మతించరు. పూర్వపు జనాభా లెక్క ప్రకారము, ఒకటి రెండు వేల తక్కువ న్నా, గుంటూరునందు, నగరమునందు ఉండవలసినంతమంది జను లున్నట్లు తెలియుచున్నది. కారణాంతరమువలన నాలుగు మాడు సంవత్సరముల నుండి జనాభా లెక్కలు తయారు చేయించుచున్నట్లు తోచుట కదు. కోబాల్డు పేట గుంటూరుపుర చైత్యమును వృద్ధిజేయుటవలన, మున్యుండు గుంటూరునగర మని పిలువబడుట కట్టి సంకేతమును నుండదు.

కోబాల్డు దొరగారు, వారి భర్త్యులైన యును, చాల వికలస్వభావమున గలవారై యున్నట్లును, వీలైనంతవరకు ప్రజలకు క్షేమము జేయవలయునను తలంపులు గలిగియున్నట్లు ను ప్రజలు వారినిగూర్చి చెప్పుకొనుచుండ పలుమారు నేనువని యుంటిని. విగతా విషయము తెలుపడినను, కోబాల్డు దొర గారి కిరకలెక్కలకు తీసిపోని గట్టిగా జెప్పవచ్చును. కోబాల్డు దొరగారు లేమరు డిపార్టుమెంటుద్వారా వీధిసాదలకు ను చూసకయును చేయుచున్న సంగతి చాలమందికి తెలియును.

గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుగారు శ్రీ కోబాల్డుదొరగారు ప్రజలకు విశేష సేవ జేయుచున్నారని చెప్పటకు ప్రాధికేట లో పడమర భాగమునందు అధికారిగ్రహణ కోబాల్డు పేట నిర్మించుకొనుట కిచ్చిన విశాలప్రదేశము సాక్షి. శ్రీ కలెక్టరుగారు గుంటూరుజిల్లా నుండి వెళ్ళిపోయియున్నందువలన శ్రీవారిపేర నిర్మించబడిన పేటను, ఉద్యానవనమును వారి సమక్షముననే ప్రారంభించుట మంచిదని, అధికారిగ్రహణవారు 8-9-28 తేదీ నాయంత్ర మొక సభను కలెక్టరుగారి యధ్యక్షత క్రింద కోబాల్డు పేటలో జరిపిరి. ఆ సమాసభకు చాలమంది యుద్వ్యంజులు లేమరు ఆసీనరులు, పంచమొస్తామభివానలు, యింక యితరు లు విచ్చేసిరి. నిమ్మబాత్తుద్దారగణభాధ్యక్షులగు శ్రీ కోట అశ్వయ్యనాయుడుగారు, గుంటూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీ యతిరాజులనాయుడుగారు, లేమరు ఆసీనరు కంగారవేల మొదలియ్యారుగారు, పాడేమాస్టరు వి. సి. హెచ్. జానుగా రు, యింకా యితరులు విచ్చేసిరి. మున్యుండు మిలిటరీ బ్యాండు తో శ్రీ కలెక్టరుగారిని, వారి సతీమణిని, వారి ఆత్మగారిని ఆ హోదించిరి. తరువాత పంచమ బాలురు ఆహ్వానకీర్తనలు మొదలైనవి చదివిరి. డ్రెస్సు మొదలైనవి నేసిన తరువాత కలెక్టరు గారికి సన్మానప్రతిమ అంగ్లమునందును తెలుగునందును సమర్పించబడెను. సిమ్మట పాడేమాస్టరు జాను యమ్. వి. యల్. జి. గారు కలెక్టరుగారికిని, వారి సతీమణికిని, లేమరు డిపార్టు మెంటువారికిని, అంగ్లప్రభువులకును స్వాగత్యార్థకవందన ములను సమర్పించి, అధికారిగ్రహణ కర్తవ్యమును గురించియును, వ్యవహార నిర్వహణమును గూర్చియును ముచ్చటించిరి.

సిమ్మట కోబాల్డు పార్కునందు కలెక్టరుగారిచేత రెండు మొక్కలను నాటించివారు. ఫలములు మొదలైన వాటిని సమావేశమున కరుదించి పండ్లకును, విద్యార్థులకును పంచిపెట్టి ఘోషారు 5-30 గంటలకు జయప్రదముగా కోబాల్డు పేటను ప్రతిష్ఠించిరి.

(విలేఖరి)

గురము! గ్యారంటీ!! మూలికావైద్యము!!!

నారాయణి

ఇది శుక్లవస్తువు, స్త్రీల తెల్లకుసుమములకు, శగన వాయులు పాలించును. వారంరోజులకు పరిపడుపూర్వకెట్లు 1-8-0 మాసారపింహ లేవ్యము ఆ వైద్యుడు లన్నిటిని నిర్వహము చేయగలడు. తు 10 వత్సర 1-0-0.

శ్రీరామకృష్ణాయర్వేద ఔషధాలయము, రాజమండ్రి.

వీర్యబండ్ ధాతుపుష్టికి 2034

గంటలలో యంత సేవన వీర్యమునైన వజ్రమువలె గట్టి జీవి ముసలివారికి బలహీనులకుగూడ సంపాదకులు మిచ్చినది. శ్రమలలోను కలలోను ఇంద్రియనష్టమునున్న తిక్షణగలలు కు. మాతనక క్తి పటుత్వమిచ్చును. 8-0-0. చిన్నబుడ్డి 1-8-0. మృతరక్తాకరం 45 బందరువీధి మద్రాసు

యస్. యస్. మాల్ డా ఓడనుండి దిగుమతి కాబడినవి.

12 బోర్ ఎలీస్ బులెట్ కాట్రీజ్స్ తో దట్టము చేయబడినది.

అవి చాక్ బేరల్ తుపాకుల నిమిత్తమై మాకు ప్రత్యేకముగా పంపబడినవి. ఈ కాట్రీజ్స్ కాల్పునప్పుడు గురి తప్పకుండా సరిగా నుండునని మేము గ్యారంటీచేయగలము.

స్పెన్సర్ కంపెనీ లిమిటెడ్,

మాంట్యూరోడ్డు, మద్రాసు

నూతనగ్రంథములు అపూర్వగ్రంథములు!!

జ్యోతిషార్ణవనవసితము అనే

జ్యోతిషార్ణవసితము

ఇది ప్రాచీనములగు జ్యోతిషసంహితముల నుండి యుద్ధ రింపబడిన గొప్పగ్రంథము. జాతకములు వ్రాయు జ్యోతిషులకును గ్రహచార ఫలములను నిర్దేశించు విద్యాంశులకును జ్యోతి ష్యాస్త్రముందలి శత్రాుని జాతకభావముందలి సర్వవశలయొక్క అంతర్గతలయొక్క భావములయొక్క సంపూర్ణములైన ఫలములను యాగ్రంథము చక్కగా వివరించుచున్నది.

దీని వెల కాశీకో డైండు ప్రతి 1-8 2-4-0

సాధారణ డైండు ప్రతి 1-8 2-0-0

స్త్రీ జాతకము

ప్రాచీన గ్రంథములను వెదకుచుండగా మాకు యాస్త్రీ జాతకము లభించినది. ఈగ్రంథము స్త్రీలయొక్క జాతక విషయములను సంపూర్ణముగా వివరించుచున్న గ్రంథము. స్త్రీజాతకమే అయినా దీనిని స్త్రీలు పురుషులు అను భేదములేక ప్రతివారము చదివి గ్రహింపవలసి నట్టి యుత్తమగ్రంథము.

దీని వెల రూ. 0-8-0 కాశీకో డైండు రూ. 0-12-0

అనుపాన మంజరి

(వైద్య గ్రంథము) వెల 0-8-0.

శకుంతలా పబ్లిషింగ్ హౌస్,

1/28, కొండలయ్యగూడెం వీధి, బార్లెటపుర, మద్రాసు

ప్రార్థన గీతావళి

ఉపనిషత్తులు, భగవద్గీతలు మున్నగువాటినుంచి గాంధీ మహాత్మునిచే కేంద్రీకరించబడిన వాటిని తాత్పర్యసహితముగ అంగ్రీకరింపబడియున్నవి. వెల 0-5-0 లు తపాలాబిళ్లలను పంపిన పంపబడును. 4 బుక్కులనుతక్కువగా వి.పి. చేయుటకల్గును.

3081 ఆంధ్రబుక్కు డిపో-నిడదవోలు.

ఆయుర్వేదకలావిభూషణ

విద్యాన్ కె. శేషశాస్త్రిగారి

జగత్ప్రసిద్ధ ఆయుర్వేదాషధములు 3114

చంద్రమాడపాకము:— బ్యరము, పాండు, మున్నగువాటివలన కలిగిన ఆశక్తిని పోగొట్టి నుంచుటలకును ఇచ్చును. ధాతుసంబంధమైన వ్యాధులకును స్త్రీవ్యాధులకును సంతోషిని. శక్తినిర్ధక ఔషధములలో లోకప్రసిద్ధి జెందినది. ఒక నేరు కిరూవాల్సిమే.

అన్ని విధముల వ్యాధులకు ఔషధములు వారమున్నవి.

అడన్:—మ్యానెబ్, ఆయుర్వేదశాలా

శృంగేరి పోస్టు, మైసూరు ఇలాఖా.

మ క ర ధ్వ జ

రసాయనము

2460

దీనిని నేవించినవో మూత్రముతో కలసిపోయెడి శుక్లమును నిలుపును. పంపబడిన వీర్యమును గట్టిపరచి రతిలో అతి శీఘ్రకేతనల నువుటను మాన్పును. రక్తమును శుద్ధిపరచి దేహపుష్టి, వీర్యవృద్ధి, కాంతి, బలము, రతివార్ధ్యము, ఇంద్రియపుష్టి మొదలగునవి బలము కలుగును. నెలదినములకు సరిపడు మందు తపాలా పోస్టింగు భుక్తులతో రూ 3-7-0. పి.ఆర్. మెడికల్ హాల్, రామచంద్రపురం(గోదావరి)

చెన్నపురి బజారుఫరలు

1928-వసం సెప్టెం. 23-వ తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-8 రు 68 0 0 మొదలు 77 0 0 వరకు

లియ్యముబస్తాలు			
తునుమ తెనాలివి	,,	క 48 గలవి రు	12 8 0 18 0 0
నెలూరివి	,,	డిటా	,, 14 0 0 15 0 0
డిల్లి	,,	డిటా	,, 15 0 0 16 0 0
రాగులు	ర.	164 బస్తా 1-8	,, 9 10 0 10 0 0
నవ్వులు	,,	,,	22 0 0 25 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు	బస్తా 1-8 ర 205	,,	12 8 0 18 4 0
నెనగలు	,,	డిటా	,, 18 8 0 14 4 0
నెనలు	,,	డిటా	,, 14 0 0 15 0 0
వినుములు	,,	డిటా	,, 16 8 0 18 0 0
ఉలలు	,,	ర 164	,, 9 0 0 9 8 0

3. నూనెవస్తువులు.

నవ్వులనూనె బా 1-8	,,	158 0 0 156 0 0
నెయ్యము 1-8	,,	14 0 0 25 0 0
కొండాపురంజేరు నెనగపప్పు బా 1-8	,,	50 0 0 52 0 0
ఇతర ప్రదేశము	,,	48 0 0 49 0 0
వేరు నెనగనూనెగానుగ బా 1-8	రు	119 మొ. కా. నూ. 114 0 0
అముదము బా 1-8	,,	92 0 0 98 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపనపు బా 1-8	,,	72 0 0 78 0 0
కూరపనపు	,,	25 0 0 28 0 0
విరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-8	రు	180 0 0 187 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖగు 1-8	రు	40,45
కాళహస్తపాయకట్టు	,,	50,55
తెల్లము బా 1-8	రు	40 0 0 60 0 0
చింతపండు బా 1-8	,,	85 0 0 56 0 0

5. ఇనుము.

కట్టారకం బా 1-8	,,	28 0 0 80 0 0
చదరం	,,	29 0 0 81 0 0
రవుండు	,,	27 0 0 29 0 0

6. లోహములు.

వండి 100 కులంజెరు	,,	65 8 0 66 0 0
బంగారము, కులము 1-8	,,	21 4 0 21 8 0
వనరు 1-8	,,	18 8 0
ఇత్తడి బా 1-8	,,	240 0 0 250 0 0
రాగి డిటా	,,	258 0 0 262 0 0

7. దూది.

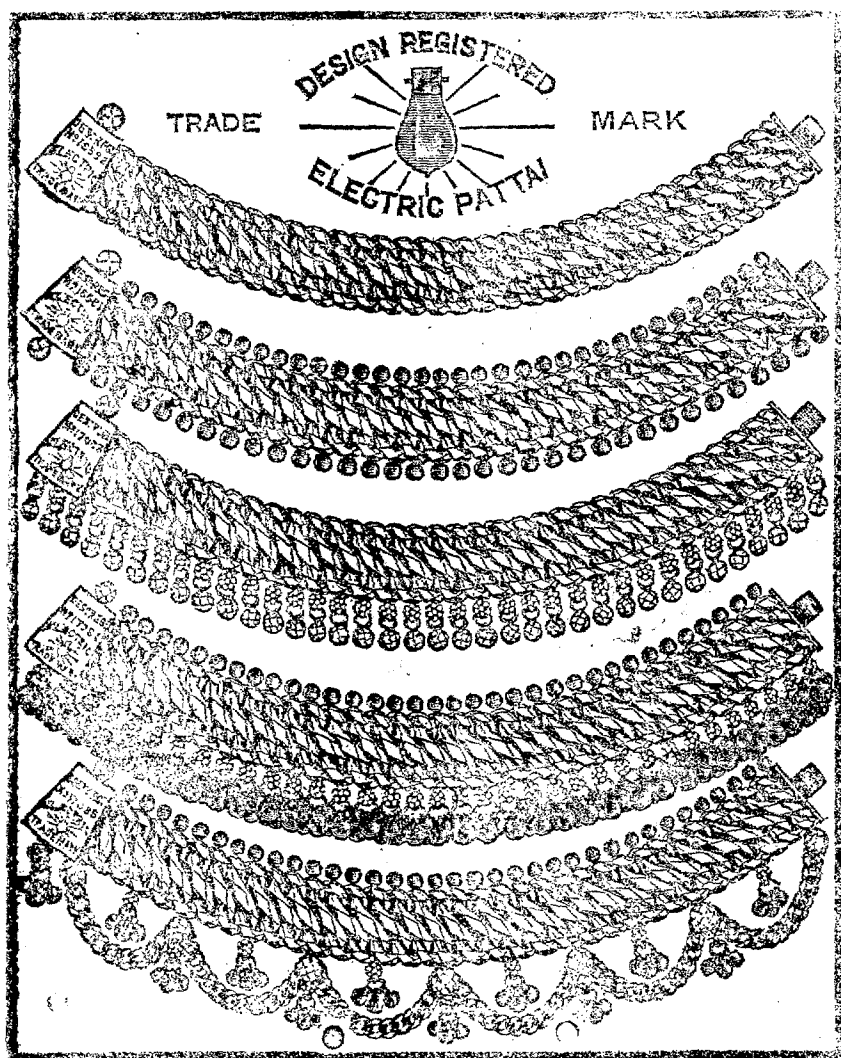
బోండావెట్టు బాదవి 1-8	రు	800 0 0
కల్పాను దూది	,,	145 0 0

8. నూలు.

పుల్లూరు యేనుగ నం 8 1/2 పెల్లె 1-8	,,	5 4 0
నూళియేనుగ నం 20	,,	6 12 0
నం 20 పెన్సి సేనాం యాకె	,,	7 10 0
నం 22	,,	7 14 0
నం 12 1/2 ఆల్లెస్సు	,,	5 8 0
నం 12 1/2 పాండిచేరి	,,	5 0 0
నం 14 1/2	,,	6 7 0
నం 12 1/2 న్యూకాటక్	,,	5 10 0
నం 14 1/2 న్యూకాటక్	,,	6 0 0
నం 10 1/2 కోయంబూరూరు	,,	5 4 0
నం 2 1/2	,,	5 14 0
నం 14 1/2	,,	6 8 6
నం 12 1/2 మూళ	,,	5 12 0
నం 1 1/2	,,	5 0 0

అమృతం తంజనము

చక్కని చర్మితో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డబ్బన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసినది.
అమృతం తంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, పొంతానం

నూతనముగా ప్రవర్తింపబడిన
“ఎలక్ట్రిక్”
పట్టెగొలుసులు

మొదటి రకము
వెండికి గ్యారంటీ

శ్రీ లెంటు ఆఫీసున రిజిస్టరు
చేయబడినది. (శ్రీ డి. మార్క్)
రిజిస్టరు అయినది. 2568

ఆర్యుల పైని గొలుసులు
వి. పి. ద్వారా పంపించ గలము.
కాళ్ళ కొలయు ఎంత తూనిక
వెండితో గొలుసు చేయవలసి
నదియు వ్రాయించ కోరెదము.
వెండికి నా నాటి ఫరల చార్జీ
చేయదుము. జత 1-కి మజూరి:

పెన్సిలెజ.	చిన్న పైస
కెం. 1 రూ 6 రూ 4	
కెం. 2 " 7 " 5	
కెం. 3 " 8 " 6	
కెం. 4 " 8 " 6	
కెం. 5 " 9 " 7	

సోల్డ్ వెంటు:-

నారా

యూ డాన్ వీట్టి

191. చైనాబజారు, రోడ్, మదరాసు.

గంధర్వమహల్

విజయనగరం

3105

1. వృత్తాభినయ రత్నము కొనుగోలు ఇదివఱకు ఒక పాత కాల నడుపబడుచున్నది.

2. సంగీత-వాద్యాభినయ వృత్తవాటకాది విధానము నుత్తేజక పలుకుటకును-వీరికి శాస్త్రప్రదర్శనమున జీవించు భోగి నీ నాగవాస యత గాళింగ దేవతాసీజాతుల నిమ్మ త్వము తోల గింపుటకును, ప్రాధాన్యముతో శారంభింపబడినది. సంస్కార పరులు, విద్యాపరాయణులు, జాతీయవాదులు, కళా ప్రద ర్శకులు కూడ ఆచరింపదగినది-గంధర్వపత్రిక.

3. దేశభక్తియనునది పట్టుగొమ్మ యనఁదగిన పకన. మందర మొకటి నెలకొల్పబడినది. ఇందు దిన పత్రికలు, వార పత్రికలు పాఠశాల యువయోగ్యులు ప్రవర్తింపబడును.

4. పరిశోధకుల కొనుగోలు ఉద్ద్యోగములును, జనసామాన్యము కొనుగోలు ఆధునిక గ్రంథములును, సంపాదించబడి ఉపయోగముగానికిఁ జేరబడును. జనసామాన్యము కొనుగోలు గ్రంథాలలో సంచార గ్రంథాలయ ప్రవర్తిలో నడుప బడును. దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు కూడ ఉపయోగించుకొనఁ దగినట్లు ఏర్పాటు గలవు.

పై కార్యము కొనసాగించుచు ఎల్లరు లోడ్వడ ప్రార్థింతులు.

1. సరిజే నూర్యకాంతము.
2. సరిజే లక్ష్మీనరసయ్య.
3. మద్దిల అప్పలరాజులు.
4. మద్దిల సన్యాసులు.
5. మద్దిల పైడిరాజులు.
6. కోటవాల్మీకి అప్పల నరసయ్య.
7. నాలూరి సూరయ్య.
8. జర్జాపు సన్యాసులు.
9. చింతామణి మాణిక్యం.
10. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం.
11. మాన్యాపు సూరయ్య.
12. మద్దిలగారి అప్పారావు.

వసుమతి

2484

గంధకర్తి శ్రీమతి కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు

వసుమతి సాంఘిక, సాంసారి కాసర్థములను వివరించు చక్కని సాంఘికనవల. ఆంగ్లయువకుల క్షమాసంపత్తిని పత్తి నురాగమును వెల్లడించుటలో దీనికి తుల్యమును నవల యాంధ్ర భాషాయందులేదు. విద్యాధికులచే ప్రశంసించబడి, బేకెట్టు ముక్కు-కమిటీవారిచే సమ్రాటును చేయబడి, యున్నత పాఠశాలలలో పఠ నీయగ్రంథముగా నిర్ణయింపబడుచున్నది. పాపాని హృదయా లనుపైతము కరగించు వసుమతి కష్టగాధ సాంధ్ర స్త్రీపురుషు లెల్లరు తప్పక చదివి సానుభూతిని జూపుదురగాక, డిమ్మినైజా 189 పుటలు వెల రు. 1-0-0

విలాసము, మేనెజ్జ, సరస్వతి ప్రెస్, గుంటూరు.

శివతత్వ సుధానిధి

3032

ఇది స్కాందములోనిది. ఇందు జీవన్ముక్తి విశేషము క్తి ధనుర్ధ్యానము నిర్గుణధ్యానము మహావాక్యార్థమవచకోశవిగ్రహ మున్నగు వేదాంతవిశేషములును రుద్రాక్ష విభూతి ధరణి శివపూజాది విశేషములును మధురములయిన శివనామక లను గలవు. విపులమైన తెలుగు వ్యాఖ్య వ్రాసి ముద్రించువాము. దీనివెల రు 2-0-0 అక్టోబరు ఆఖరులో గా మణియార్డు చేయువారికి రు 1-2-0. చినామారు:

అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, ఉపాధ్యాయులు

ఆంధ్రగీర్వాణ విద్యాలయం, కొవ్వూరు, గోదావరి

స్వాతంత్ర్య లక్షణము

“మేక్విసి” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.

దేశభక్తి గలవారందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.

తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము.

వెల ప్రతి 1-కి రూ 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

6, 7, తంబుశెట్టి వీధి

మదరాసు.

మైనూరు పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో ఒకటియగు

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

5. మ. శేషనారాయణమల్లు జా.క. బరకారనవాసుర్ P O మ్రుగ్. డిప్రెస్, పి. పి. వీరు వ్రాసి నది మీ కస్తూరిమాత్రము, అన్ని జ్యోతిషములకు దగ్గరకు, నిశ్చయి, విద్యావధముగా వున్నది. గావున ఇంకను 6 సీసాలను పంప కోరినాను.

6. మ. వి. కె. సుబ్రహ్మణ్యకర్త, ఎన్టీఆర్ ఆఫీసు కడపూరు, తిరుచినాపల్లి వీరు వ్రాసినది. ఇతర ఔషధములను గుణముకాని అనేకగోళములు తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను గూడెయ్యంతుట వలన మరియు 12 సీసాలను పంప కోరుతున్నాను.

7. మ. ఎ.కె. ఎ.కె. సోమ ఎమ్. ఎ. ఇ. ఎ. పి. ఎ.కె. అల్-గల్ అస్సాం 8-8-24 తేదిన వ్రాసి నది:- తమరి కస్తూరిమాత్రలను వుపయోగించి చూచినదానిలో సత్రికలలో ప్రకటించియుండు శేషరకు అన్ని గుణములు గలిగియుండుటవలన ఇంకనూ 12 సీసాలను యిప్పించ కోరుతున్నాను.

8. మ. అయోధ్యప్రసాద్ డిపారి పోలీస్ సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ ముగ్దూర్ జబ్బుల్ పూగునుండి వ్రాసినది:- వెనుకటివత్సరము నందు తమరుబంపిన కస్తూరిమాత్రల చాలా మేలుచేసినవి. ఇప్పుడు మగల 25 సీసాలను బంపుగా.

250 నుండి 300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర రూ 0-4-0. బాష్టాఖర్చు శేష. పాష్టాఖర్చుతో 6 సీసాలను రూ 1-8-0 12 సీసాలను రూ 2-12-0. 25 సీసాలను రూ 5-8-0 సీసా 1 కి 4 అణాలచొప్పున అన్ని గుణములందు దొరకును.

(2)

శ్రీ సీతారామున వైద్యశాల, మైనూరు.